

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Strasbourg den 8.3.2022

COM(2022) 105 final

2022/0066 (COD)

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV

om bekämpning av våld mot kvinnor och våld i nära relationer

{SEC(2022) 150 final} - {SWD(2022) 60 final} - {SWD(2022) 61 final} -
{SWD(2022) 62 final} - {SWD(2022) 63 final}

MOTIVERING

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

- **Motiv**

Föreliggande förslag syftar till att **effektivt bekämpa våld mot kvinnor och våld i nära relationer i hela EU**. Kommissionen föreslår därför åtgärder på följande områden: kriminalisering av och påföljder för relevanta brott, skydd av brottsoffer och tillgång till rättslig prövning, stöd till brottsoffer, förebyggande arbete, samordning och samarbete.

Våld mot kvinnor är genusbaserat våld som riktas mot en kvinna på grund av att hon är just kvinna eller som drabbar kvinnor i oproportionerligt hög grad. Det omfattar alla former av genusbaserat våld som leder till eller sannolikt kommer att leda till fysisk, sexuell, psykisk eller ekonomisk skada eller fysiskt, sexuellt, psykiskt eller ekonomiskt lidande, men även hot om sådana handlingar. Det omfattar brott såsom sexuellt våld, inbegripet våldtäkt, kvinnlig könsstympning, tvångsäktenskap, tvångsaborter eller tvångssterilisering, människohandel för sexuellt utnyttjande, stalkning, sexuella trakasserier, kvinnomord, hatpropaganda och brott på grund av offrets kön samt olika former av attacker på internet (*nätvåld*), inbegripet delning eller manipulering av intimt material utan samtycke, nätstalkning och nättrakasserier. Den typen av våld har sin grund i bristande jämställdhet som är ett uttryck för strukturell diskriminering av kvinnor. **Våld i nära relationer** är en form av våld mot kvinnor eftersom det i oproportionerligt hög grad drabbar kvinnor. Det förekommer inom familjen eller i hemmiljön, oberoende av biologiska eller juridiska familjeband, antingen mellan nära partner eller mellan andra familjemedlemmar, även mellan föräldrar och barn. Kvinnor är i oproportionerligt hög grad offer för båda formerna av våld på grund av underliggande strukturer för tvång, makt och/eller kontroll. Men vem som helst kan falla offer för den typen av våld, oavsett kön eller genus. Särskilt våld i nära relationer kan drabba vem som helst, även män, yngre eller äldre personer, barn och hbtqi¹-personer.

Våld mot kvinnor och våld i nära relationer är straffbara handlingar, kränkningar av de mänskliga rättigheterna och utgör en form av diskriminering. Att bekämpa sådant våld är en del av kommissionens insatser för att skydda EU:s grundläggande värden och se till att EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna upprätthålls².

Våld mot kvinnor och våld i nära relationer förekommer överallt i Europa och beräknas drabba **var tredje kvinna i EU**. Om man tittar på mer specifika typer av våld rapporterade 1 av 10 kvinnor under 2014 att de hade utsatts för sexuellt våld och 1 av 20 att de hade våldtagits. Mer än var femte kvinna hade utsatts för våld i nära relationer³. Nätvåld är lika vanligt förekommande: år 2020 uppskattades att varannan ung kvinna hade utsatts för

¹ Homosexuella, bisexuella, transpersoner, queera och intersexpersoner.

² Våld mot kvinnor och våld i nära relationer kan påverka många av de grundläggande rättigheter som fastställs i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna. Dessa rättigheter omfattar rätten till människans värdighet (artikel 1), rätten till liv (artikel 2), förbudet mot tortyr och omänsklig eller förnedrande behandling (artikel 4), rätten till frihet från diskriminering, inbegripet på grund av kön (artikel 21) och rätten till att få sin sak prövad inför domstol (artikel 47).

³ Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter (FRA), *Violence against women: an EU-wide survey. Main results report*, 2014. FRA:s undersökning om våld mot kvinnor bygger på personliga intervjuer med 42 000 kvinnor i hela EU. Det är den mest omfattande internationella undersökning som gjorts om kvinnors erfarenheter av våld.

könsrelaterat nätvåld⁴. Kvinnor i allmänhet blir oftare utsatta för köns- eller genusbaserat nätvåld, och särskilt för sexuellt nätvåld. Kvinnor är systematiskt måltavlor på nätet för våldsbenägna högerextremistiska grupper och terroristgrupper som vill sprida hatpropaganda mot dem. Ett exempel är den så kallade incel-rörelsen (män som lever i ofrivilligt celibat), som uppmanar till våld mot kvinnor på nätet och upphöjer sådant våld till heroiska handlingar. Nätvåld drabbar särskilt kvinnor som är aktiva i det offentliga livet, såsom politiker, journalister och människorättsförfvarare. Denna typ av våld kan tysta kvinnor, hindra deras deltagande i samhället och undergräva den demokratiska princip som fastställs i fördraget om Europeiska unionen.

Kvinnor utsätts också för våld i arbetslivet: omkring en tredjedel av de kvinnor i EU som utsätts för sexuella trakasserier utsätts på arbetsplatsen.

Kommissionens ordförande Ursula von der Leyens lyfte i sina politiska riktlinjer fram behovet av att förebygga och bekämpa våld mot kvinnor, skydda offren och bestraffa förövarna som en mycket viktig prioritering för kommissionen. I jämställdhetsstrategin för 2020–2025⁵ aviserades EU-åtgärder för att förebygga dessa former av våld, skydda offer, lagföra gärningspersonerna och genomföra en heltäckande och samordnad politik på detta område. I handlingsplanen för den europeiska pelaren för sociala rättigheter upprepas åtagandet att bekämpa könsrelaterat våld och det föreslås lagstiftning i detta syfte⁶.

Europaparlamentet har upprepade gånger uppmanat kommissionen att lägga fram förslag till lagstiftning om våld mot kvinnor och våld i nära relationer samt om könsrelaterat nätvåld. Europaparlamentet antog nyligen två betänkanden som avser lagstiftningsinitiativ på grundval av artikel 225 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (*EUF-fördraget*), där kommissionen anmodas⁷ att lägga fram förslag om att bekämpa könsrelaterat våld och nätvåld⁸ och om att lägga till könsrelaterat våld som ett nytt brottsområde i förteckningen i artikel 83.1 i EUF-fördraget⁹.

• **Förslagets mål**

Detta förslag syftar till att förebygga och bekämpa våld mot kvinnor och våld i nära relationer för att säkerställa en hög säkerhetsnivå och fullt åtnjutande av de grundläggande rättigheterna inom unionen, inbegripet rätten till likabehandling och icke-diskriminering mellan kvinnor och män. Förslaget bidrar således till upprättandet av ett **område med frihet, säkerhet och rättvisa (avdelning V i EUF-fördraget)**. För att uppnå detta mål är avsikten med förslaget att

- göra EU:s nuvarande rättsliga instrument som är relevanta för att bekämpa våld mot kvinnor och våld i nära relationer mer verkningsfulla,
- skapa konvergens uppåt och täppa till luckorna när det gäller skydd, tillgång till rättslig prövning, stöd, förebyggande samt samordning och samarbete,

⁴ Europaparlamentets utredningstjänsts (EPRS) studie *Combating gender-based violence: Cyberviolence, European added value assessment*, 2021.

⁵ COM(2020)152 final.

⁶ COM(2021)102 final.

⁷ Se artikel 225 i EUF-fördraget.

⁸ Resolution av den 14 december 2021 med rekommendationer till kommissionen om bekämpning av könsrelaterat våld: nätvåld (2020/2035 (INL)).

⁹ Resolution av den 16 september 2021 med rekommendationer till kommissionen om att fastställa könsrelaterat våld som ett nytt brottsområde förtecknat i artikel 83.1 i EUF-fördraget (2021/2035 (INL)).

- anpassa EU-lagstiftningen till fastställda internationella normer.

Förslaget kriminaliserar vissa former av våld som i oproportionerligt hög grad drabbar kvinnor och det stärker brottsoffrens rättigheter genom att använda de befintliga rättsliga grunder som anges i artiklarna 82.2 och 83.1 i EUF-fördraget. Genom förslaget säkerställs att sådana brott lagförs på ett effektivt sätt och det bidrar till att avskaffa våld mot kvinnor och våld i nära relationer samt att tillhandahålla bättre stöd och skydd för brottsoffren. Genom att öka förtroendet för andra medlemsstaters rättsliga system kommer förslaget att underlätta ömsesidigt erkännande av domar och avgöranden i brottmål och förbättra det straffrättsliga samarbetet.

En viktig referenspunkt för förslaget är Europarådets konvention från 2014 om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor och våld i hemmet (*Istanbulkonventionen*¹⁰). Istanbulkonventionen är den mest vittgående internationella ram som på ett heltäckande sätt tar itu med våld mot kvinnor och våld i nära relationer.

Detta förslag syftar till att uppnå konventionens mål inom EU:s behörighetsområde genom att komplettera EU:s befintliga regelverk och medlemsstaternas nationella lagstiftning på de områden som omfattas av konventionen. Det finns ett behov av åtgärder både i de medlemsstater som har ratificerat Istanbulkonventionen och i de medlemsstater som inte har gjort det¹¹. I det förberedande arbetet har man identifierat ett behov av åtgärder på områdena tillgång till rättslig prövning, inbegripet minimiregler när det gäller definitioner av och påföljder för vissa brott, brottsoffers rättigheter och skydd i samband med straffrättsliga förfaranden, specialiserat stöd till brottsoffer, förebyggande av sådant våld samt förstärkt samordning och samarbete på EU-nivå och nationell nivå. Tillämpliga EU-normer är fragmenterade och återfinns i flera rättsliga instrument, vilket har försvårat en effektiv övervakning och efterlevnad. Även om framför allt Istanbulkonventionen har lett till åtgärder på nationell nivå visar en uppföljning av konventionens genomförande¹² att det fortfarande finns luckor. Med tanke på utvecklingen när det gäller våld mot kvinnor och våld i nära relationer under de senaste årtiondena är det osannolikt att dessa typer av brott kommer att minska i någon större utsträckning utan ytterligare åtgärder på EU-nivå.

Dessutom tar detta förslag hänsyn till nyare fenomen, t.ex. **nätvåld mot kvinnor**, som inte behandlas specifikt i Istanbulkonventionen. Nätvåldet har ökat till följd av användningen av internet och it-verktyg. Det är ofta en förlängning av det våld som offren utsätts för utanför nätet. Trots den utbredda förekomsten av nätvåld har lagstiftningen hittills varit mycket fragmenterad, och betydande luckor i lagstiftningen har identifierats både på EU-nivå och på medlemsstatsnivå.

För närvarande finns det ingen specifik EU-lagstiftning som tar ett helhetsgrepp på våld mot kvinnor och våld i nära relationer. Det här direktivet kommer att vara den första **rättsakt som specifikt behandlar denna typ av våld**. Åtgärderna grundar sig på **rekommendationerna** från expertgruppen för bekämpning av våld mot kvinnor och våld i hemmet (GREVIO)¹³, det oberoende expertorgan som ansvarar för att övervaka genomförandet av Istanbulkonventionen. I åtgärderna tas också hänsyn till rekommendationer från

¹⁰ Europarådets konvention om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor och av våld i hemmet (CETS nr 210), COM/2016/111.

¹¹ De medlemsstater som inte har ratificerat Istanbulkonventionen är BG, CZ, HU, LT, LV och SK.

¹² *Mid-term horizontal review of GREVIO baseline evaluation reports*: <https://www.coe.int/en/web/istanbul-convention/-/mid-term-horizontal-review-provides-a-panoramic-view-of-the-implementation-of-the-istanbul-convention>

¹³ Se fotnot 9.

internationella experter och organ på området, bland annat under FN:s överinseende, och deras synpunkter på internationellt accepterad god praxis i kampen mot våld mot kvinnor och våld i nära relationer. I de riktade åtgärderna vad gäller brottsrekvisit och brottsoffers rättigheter fastställs **minimiregler som gör det möjligt för medlemsstaterna att fastställa högre krav** och medlemsstaterna ges **manöverutrymme** att ta hänsyn till landspecifika situationer.

I synnerhet följande åtgärder föreslås:

- **Att vissa former av våld**, som i oproportionerligt hög grad drabbar kvinnor, inte hanteras i tillräcklig utsträckning på nationell nivå och faller inom EU:s behörighetsområde, ska kriminaliseras på grundval av befintliga rättsliga grunder. Det handlar om att **frånvaro av samtycke blir ett brottsrekvisit för våldtäkt** (i nuläget är i vissa medlemsstater våld och hot rekvisit) samt att **kvinnlig könsstympning och vissa former av nätvåld kriminaliseras**.
- **Ökad tillgång till rättslig prövning och rätt till adekvat skydd för brottsoffren** för att direkt tillgodose de specifika behov som offer för våld mot kvinnor och våld i nära relationer har. Sådana åtgärder är exempelvis följande:
 - Se till att nationella myndigheter har de rätta förutsättningarna för att hantera våld mot kvinnor och våld i nära relationer.
 - Se till att nationella myndigheter behandlar brottsoffer på ett genusmedvetet sätt.
 - Göra individuella bedömningar av skydds- och stödbehov som är anpassade till de specifika behoven hos personer som utsatts för våld mot kvinnor eller våld i nära relationer.
 - Vidta särskilda skyddsåtgärder för barn som bevittnat våld mot kvinnor eller våld i nära relationer.
 - Säkerställa skydd genom akuta förbudsåtgärder och skyddsorder.
 - Se till att brottsoffren på ett effektivt sätt kan begära skadestånd från gärningspersonen.
 - Se till att innehåll på nätet med anknytning till nätvåldsbrott avlägsnas och att de berörda användarna har möjlighet till rättslig prövning.
 - Se till att det finns statliga organ som kan bistå, ge råd till och företräda brottsoffer i domstolsförfaranden i frågor som rör våld mot kvinnor eller våld i nära relationer.
- Tillhandahålla **stöd till brottsoffer** som är anpassat till de specifika behoven hos personer som utsatts av våld mot kvinnor eller våld i nära relationer, bl.a. specifikt stöd vid sexuellt våld och kvinnlig könsstympning, tillgång till nationella stödlinjer, ökad tillgång till skyddade boenden och omfattande stöd till offer för sexuella trakasserier i arbetslivet. Det innebär också riktat stöd till offer med särskilda behov och riskutsatta grupper, däribland kvinnor som flyr väpnade konflikter.
- **Förebygga** våld mot kvinnor och våld i nära relationer, bland annat genom att öka medvetenheten, utbilda yrkesgrupper som sannolikt kommer i kontakt med offren och arbeta med gärningspersonerna.

- **Stärka samordningen och samarbetet på nationell nivå och EU-nivå** genom att säkerställa en myndighetsövergripande strategi och förbättrad datainsamling om våld mot kvinnor och våld i nära relationer.

- **Förenlighet med befintliga bestämmelser inom området**

För närvarande finns det inte någon specifik EU-rättsakt om våld mot kvinnor och våld i nära relationer. Det finns dock flera EU-rättsakter som är relevanta för personer som utsatts för våld mot kvinnor eller våld i nära relationer. De innehåller antingen allmänna regler som också är tillämpliga på denna kategori av brottsoffer eller särskilda regler för vissa former av den typen av våld. De mest relevanta rättsakterna är följande:

- **Direktiv 2012/29/EU** (direktivet om brottsoffers rättigheter)¹⁴.

Direktivet om brottsoffers rättigheter är tillämpligt på alla brottsoffer. I direktivet fastställs miniminormer för brottsoffers rättigheter, skydd och stöd i EU. Det hänvisas också till offer för sexuellt våld, genusbaserat våld eller våld i nära relationer. Direktivet innehåller dock inga särskilda regler som är anpassade till offer för dessa typer av brott. Föreliggande förslag kompletterar reglerna i direktivet om brottsoffers rättigheter och syftet är att tillgodose de specifika behoven hos personer som utsatts för våld mot kvinnor eller våld i nära relationer. Utöver de mer specifika åtgärder som omfattas av föreliggande förslag kommer brottsoffer även fortsättningsvis att omfattas av de allmänna bestämmelserna i direktivet om brottsoffers rättigheter.

- **Direktiv 2011/99/EU** (*direktivet om den europeiska skyddsordern*)¹⁵ och **förordning (EU) nr 606/2013** (*förordningen om ömsesidigt erkännande*)¹⁶ – EU-regler om den europeiska skyddsordern.

Dessa två instrument möjliggör gränsöverskridande erkännande av skyddsorder som utfärdats enligt nationell lagstiftning. I det föreliggande initiativet krävs att medlemsstaterna föreskriver akuta förbudsåtgärder och skyddsorder i nationell lagstiftning. Initiativet utgör härigenom grunden för direktivet om en europeisk skyddsorder och förordningen om ömsesidigt erkännande.

- **Direktiv 2011/93/EU** (direktivet om sexuella övergrepp mot barn)¹⁷ och **direktiv 2011/36/EU** (direktivet mot människohandel)¹⁸.

I direktivet om sexuella övergrepp mot barn och direktivet mot människohandel föreskrivs åtgärder för förebyggande, skydd, stöd och tillgång till rättslig prövning för särskilda kategorier av brottsoffer, nämligen offer för sexuella övergrepp mot barn, sexuell exploatering av barn och barnpornografi samt människohandel. Dessa

¹⁴ Europaparlamentet och rådets direktiv 2012/29/EU av den 25 oktober 2012 om fastställande av miniminormer för brottsoffers rättigheter och för stöd till och skydd av dem samt om ersättande av rådets rambeslut 2001/220/RIF (EUT L 315, 14.11.2012, s. 57).

¹⁵ Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/99/EU av den 13 december 2011 om den europeiska skyddsordern (EUT L 338, 21.12.2011, s. 2).

¹⁶ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 606/2013 av den 12 juni 2013 om ömsesidigt erkännande av skyddsåtgärder i civilrättsliga frågor (EUT L 181, 29.6.2013, s. 4).

¹⁷ Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/93/EU av den 13 december 2011 om bekämpande av sexuella övergrepp mot barn, sexuell exploatering av barn och barnpornografi samt om ersättande av rådets rambeslut 2004/68/RIF (EUT L 335, 17.12.2011, s. 1).

¹⁸ Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/36/EU av den 5 april 2011 om förebyggande och bekämpande av människohandel, om skydd av dess offer och om ersättande av rådets rambeslut 2002/629/RIF (EUT L 101, 15.4.2011, s. 1).

mer specifika direktivs normer vad gäller kriminalisering av den typen av våld och motsvarande påföljder kommer att fortsätta att gälla. Direktivet mot människohandel bekämpar människohandel för sexuellt utnyttjande. Direktivet ses för närvarande över för att bedöma om det behöver ändras till följd av de brott och påföljder som införs genom detta direktiv.

Direktivet om sexuella övergrepp mot barn kommer att fortsätta att vara tillämpligt när det gäller sexuella övergrepp mot barn. I artikel 24 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna fastställs att barn ska ha rätt till det skydd och den omvårdnad som behövs för deras välbefinnande, och att barnets bästa ska komma i främsta rummet vid alla åtgärder som rör barn, oavsett om de vidtas av offentliga myndigheter eller privata institutioner. Det skydd som följer av de särskilda regler som innebär att frånvaro av samtycke ska vara ett rekvisit för våldtäkt bör naturligtvis även omfatta barn, i den mån de kan ge sitt samtycke på ett rättsgiltigt sätt. Detta beror på åldern för sexuellt självbestämmande, som regleras på medlemsstatsnivå och skiljer sig åt mellan medlemsstaterna. Eftersom direktivet om sexuella övergrepp mot barn redan utgör en särskild ram för alla barn, införs genom detta förslag de ändringar som krävs för att säkerställa samstämmighet med hjälp av en riktad ändring av det direktivet. Genom ändringarna införs penetrering som en ytterligare försvårande omständighet, och begreppet frånvaro av samtycke för barn över åldern för sexuellt självbestämmande. Parallellt med detta håller direktivet om sexuella övergrepp mot barn också på att utvärderas, vilket kan leda till att en omarbetning föreslås 2023. Utvärderingen kommer att ge möjlighet att säkerställa en övergripande samstämmighet mellan den särskilda ramen för skydd av barn mot alla former av sexuella övergrepp och sexuellt utnyttjande och föreliggande förslag.

Bestämmelser i föreliggande förslag som rör brottsoffers rättigheter, skydd och stöd samt förebyggande av våld mot kvinnor och våld i nära relationer (kapitlen 3–5) kommer också att gälla brottsoffer som omfattas av direktivet om sexuella övergrepp mot barn och direktivet mot människohandel, där sådana handlingar också klassificeras som våld mot kvinnor eller våld i nära relationer.

- **Rådets direktiv 2004/80/EG** (direktivet om ersättning)¹⁹.

Direktivet om ersättning gör det möjligt för personer som har fallit offer för uppsåtliga våldsbrott att ansöka om statlig ersättning. Föreliggande initiativ stärker brottsoffrens rätt till skadestånd ytterligare, närmare bestämt deras rätt till skadestånd från gärningspersonen genom att bland annat fastställa minimiregler för sådant skadestånd.

- I **jämställdhetsdirektiven**²⁰ fastställs att trakasserier på grund av könstillhörighet på arbetsplatsen och sexuella trakasserier på arbetsplatsen samt när det gäller tillgången till varor och tjänster strider mot principen om likabehandling av kvinnor och män. Enligt direktiven ska medlemsstaterna förbjuda sådant handlingar, säkerställa

¹⁹ Rådets direktiv 2004/80/EG av den 29 april 2004 om ersättning till brottsoffer (EUT L 261, 6.8.2004, s. 15).

²⁰ Rådets direktiv 2004/113/EG av den 13 december 2004 om genomförande av principen om likabehandling av kvinnor och män när det gäller tillgång till och tillhandahållande av varor och tjänster ([EUT L 373, 21.12.2004, s. 37](#)), Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/54/EG av den 5 juli 2006 om genomförandet av principen om lika möjligheter och likabehandling av kvinnor och män i arbetslivet (omarbeting) ([EUT L 204, 26.7.2006, s. 23](#)), Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/41/EU av den 7 juli 2010 om tillämpning av principen om likabehandling av kvinnor och män som är egenföretagare och om upphävande av rådets direktiv 86/613/EEG ([EUT L 180, 15.7.2010, s. 1](#)).

rättsmedel (inklusive skadestånd) och föreskriva effektiva, proportionella och avskräckande påföljder. Det föreliggande direktivet kompletterar dessa instrument genom att fastställa miniminormer för stöd till och tillgång till rättslig prövning för offer för sådana trakasserier.

- **Förslag till förordning om en inre marknad för digitala tjänster** (*rättsakten om digitala tjänster*)²¹. Med förslaget till rättsakt om digitala tjänster strävar kommissionen efter att skydda grundläggande rättigheter och hantera risker på nätet, inbegripet risken för kvinnors säkerhet. I förslaget till rättsakt om digitala tjänster fastställs en övergripande ram för tillsyn, ansvarsskyldighet och transparens för leverantörer av onlinetjänster. Föreliggande förslag gör rättsakten om digitala tjänster mer verkningsfull i två viktiga avseenden:
 - Rättsakten om digitala tjänster innehåller krav på tillbörlig aktsamhet för vissa leverantörer av förmedlingstjänster när det gäller att hantera olagligt innehåll online, men ingen definition på EU-nivå av vad som utgör sådant olagligt innehåll. Föreliggande förslag kompletterar förslaget till rättsakt om digitala tjänster genom att införa minimiregler för nätvåldsbrott.
 - Föreliggande förslag säkerställer att nationella rättvårdande myndigheter har befogenhet att utfärda förelägganden till leverantörer av förmedlingstjänster att vidta åtgärder mot vissa typer av olagligt innehåll som betecknas som nätvåld enligt detta förslag.
- **Förslag om anslutning till Istanbulkonventionen.**

Kommissionen föreslog 2016 att EU skulle ansluta sig till Istanbulkonventionen²², varefter kommissionen och rådets ordförandeskap undertecknade konventionen på EU:s vägnar 2017. Hittills har processen för EU:s anslutning inte slutförts eftersom rådet ännu inte har antagit det slutliga beslutet om ingående. Slutförandet av EU:s anslutning till konventionen är fortfarande en prioritering för kommissionen. Åtgärderna i föreliggande förslag syftar till att uppnå konventionens mål inom EU:s behörighetsområden och därigenom stärka det skydd som konventionen ger. När EU ansluter sig till konventionen kommer det föreliggande initiativet att innebära att konventionen genomförs på dessa områden.

Kommissionen har gjort en bedömning av alla EU-rättsakter som är tillämpliga när det gäller att bekämpa våld mot kvinnor och våld i nära relationer och när det gäller offrens rättigheter i förhållande till målen i detta förslag. Kommissionen har tagit hänsyn till resultatet av denna bedömning vid utarbetandet av föreliggande förslag (se bilaga 8 till konsekvensbedömningsrapporten). Detta förslag är därför förenligt med bestämmelserna i befintlig EU-lagstiftning.

²¹ Europeiska kommissionen, förslag till Europaparlamentet och rådets förordning om en inre marknad för digitala tjänster (rättsakten om digitala tjänster) och om ändring av direktiv 2000/31/EG, COM(2020) 825 final, 15.12.2020.

²² Europeiska kommissionen, förslag till rådets beslut om ingående på Europeiska unionens vägnar av Europarådets konvention om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor och våld i hemmet, COM/2016/111 final, 4.3.2016. Europeiska kommissionen, förslag till rådets beslut om ingående på Europeiska unionens vägnar av Europarådets konvention om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor och våld i hemmet, COM/2016/0109 final, 4.3.2016.

- **Förenlighet med unionens politik inom andra områden**

Detta förslag är i linje med fördragets mål att säkerställa en hög säkerhetsnivå inom EU:s område med frihet, säkerhet och rättvisa som fastställs i avdelning V i EUF-fördraget och åtnjutandet av de grundläggande rättigheterna i EU. Det är också förenligt med många av EU:s politikområden där behovet av att bekämpa genusbaserat våld har lyfts fram. Detta mål har också en framträdande plats i EU:s övergripande strategi för barnets rättigheter²³, EU-strategin för brottsoffers rättigheter (2020–2025)²⁴, jämlikhetsstrategin för hbtqi-personer 2020–2025²⁵, strategin för rättigheter för personer med funktionsnedsättning 2021–2030²⁶ och handlingsplanen för den europeiska pelaren för sociala rättigheter²⁷. I den tredje handlingsplanen för jämställdhet²⁸ fastställs kampen mot könsrelaterat våld som en av prioriteringarna i EU:s yttre åtgärder.

Kommissionen antog meddelandet *Ett mer inkluderande och skyddande Europa: att utöka förteckningen över EU-brott till att omfatta hatpropaganda och hatbrott*²⁹ för att få till stånd ett beslut från rådet att utöka förteckningen över EU-brott i artikel 83.1 i EUF till att omfatta hatpropaganda och hatbrott (*direktivet om EU-brott*). Hatpropaganda och hatbrott underminerar själva grunden för ett demokratiskt och pluralistiskt samhälle och de gemensamma värden som fastställs i artikel 2 i EU-fördraget. Med tanke på hur synnerligen allvarliga dessa gärningar är, deras inverkan på de grundläggande rättigheterna och värdena samt deras gränsöverskridande karaktär, krävs gemensamma åtgärder på unionsnivå. För att framför allt hantera den kraftiga ökningen av köns- eller genusbaserade offentliga uppmaningar till våld och hat på nätet, i synnerhet kvinnofientliga uppmaningar till hat och våld, fastställs i detta direktiv minimiregler för definitionen av och påföljderna för denna typ av nätvåld. Efter antagandet av rådets beslut om att lägga till hatpropaganda och hatbrott som en ny rättslig grund i artikel 83.1 i EUF-fördraget kommer kommissionen att kunna föreslå ytterligare lagstiftning för att harmonisera hatpropaganda och hatbrott genom att lägga till ytterligare skyddsgrunder.

- **Förslagets förenlighet med principen om klimatkonsekvens**

Såsom fastställs i konsekvensbedömningen förväntas inga miljökonsekvenser.

²³ Europeiska kommissionen, *Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén – EU:s strategi för barnets rättigheter*, COM/2021/142 final, 24.3.2021.

²⁴ Europeiska kommissionen, *Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén – EU-strategi för brottsoffers rättigheter (2020–2025)*, COM(2020) 258 final, 24.6.2020.

²⁵ Europeiska kommissionen, *Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén – En jämlikhetsunion: Jämlikhetsstrategi för hbtqi-personer 2020–2025*, COM/2020/698 final, 12.11.2020.

²⁶ Europeiska kommissionen, *Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén – En jämlikhetsunion: EU:s strategi för rättigheter för personer med funktionsnedsättning 2021–2030*, COM/2021/101 final, 3.3.2021.

²⁷ Europeiska kommissionen, *Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén – Handlingsplan för den europeiska pelaren för sociala rättigheter*, COM/2021/102 final, 4.3.2021, 19, 21. Jämställdhet är också den andra principen i den europeiska pelaren för sociala rättigheter, som syftar till att säkerställa och främja lika behandling och lika möjligheter för kvinnor och män på alla områden, även när det gäller att bekämpa könsrelaterat våld.

²⁸ Europeiska kommissionen, *Gemensamt meddelande till Europaparlamentet och rådet EU:s tredje handlingsplan för jämställdhet – En ambitiös agenda för jämställdhet och kvinnors egenmakt i EU:s yttre åtgärder*, JOIN/2020/17 final, 25.11.2020.

²⁹ Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet och rådet – Ett mer inkluderande och skyddande Europa: att utöka förteckningen över EU-brott till att omfatta hatpropaganda och hatbrott, 9.12.2021, COM(2021) 777 final.

2. RÄTTSLIG GRUND, SUBSIDIARITETSPRINCIPEN OCH PROPORTIONALITETSPRINCIPEN

- **Rättslig grund**

Detta förslag grundar sig på den kombinerade rättsliga grunden artikel 82.2 och artikel 83.1 i EUF-fördraget.

Artikel 83.1 i EUF-fördraget utgör den rättsliga grunden för minimiregler om fastställande av brottsrekvisit och påföljder i samband med sexuellt utnyttjande av kvinnor och barn samt it-brottslighet.

Begreppet *sexuellt utnyttjande* i artikel 83.1 i EUF-fördraget kan förstås som varje faktiskt missbruk eller försök till missbruk av en persons utsatta belägenhet eller av ett ojämnt makt- eller förtroendeförhållande, inbegripet, men inte begränsat till, att ekonomiskt, socialt eller politiskt utnyttja en sexuell handling med en annan person. Utnyttjandet kan innebära maktutövning eller dominans över en annan person för sexuell tillfredsställelse, ekonomisk vinning och/eller befordran. Dessa faktorer är rekvisit för brotten våldtäkt och kvinnlig könsstympning. Kvinnlig könsstympning är en exploaterande sedvänja som används för att upprätthålla och hävda dominans över kvinnor och flickor och för att utöva social kontroll över flickor och kvinnors sexualitet. Det genomförs ibland i samband med barnnäktenskap, tvångsäktenskap eller våld i nära relationer. Detta återspeglar den typiska maktobalansen mellan kvinnor och män i dessa situationer, samma maktobalans som är vanlig vid våldtäkt.

Begreppet *it-brottslighet* i artikel 83.1 i EUF-fördraget omfattar brott mot eller som har ett nära samband med användning av informations- och kommunikationsteknik. Att använda den typen av teknik för att utföra en attack kan öka brottets allvarlighetsgrad i fråga om kvantitet, kvalitet, intensitet, val av mål för attacken och dess varaktighet, i en utsträckning som inte kan uppnås på annat sätt. Minimireglerna för brott som utgör nätvåld mot kvinnor i detta förslag gäller brott som är nära kopplade till onlinemiljön och användningen av sådan teknik.

Artikel 82.2 i EUF-fördraget utgör den rättsliga grunden för att fastställa minimiregler om brottsoffers rättigheter i den utsträckning som krävs för att underlätta ömsesidigt erkännande av domar och rättsliga avgöranden samt polissamarbete och rättsligt samarbete i straffrättsliga frågor med en gränsöverskridande dimension.

- **Subsidiaritetsprincipen (för icke-exklusiv befogenhet)**

Våld mot kvinnor och våld i nära relationer är ett mycket vanligt förekommande problem i EU:s medlemsstater. Covid-19-pandemin har dessutom förvärrat situationen. Den här typen av våld påverkar miljontals människor i EU, leder till kränkningar av de grundläggande rättigheterna och förorsakar betydande kostnader. Det finns därför ett särskilt behov av att bekämpa våld mot kvinnor och våld i nära relationer på gemensamma grunder i EU.

Nätvåld mot kvinnor, även i samband med våld i nära relationer, har vuxit fram som en ny form av våld mot kvinnor som sprids och förstärks utanför enskilda medlemsstater via internet. Med tanke på att nätvåld till själva sin karaktär är gränsöverskridande kommer det inte att räcka att medlemsstaternas vidtar åtgärder på egen hand för att angripa detta problem.

Alla medlemsstater tar upp våld mot kvinnor och våld i nära relationer i sin lagstiftning och politik, men i olika hög grad. Att detta hanteras på så olika sätt skapar osäkerhet kring rättsläget när det gäller dessa brottsoffers rättigheter i EU. Situationen är än mer fragmenterad på regional och lokal nivå.

EU stöder redan medlemsstaterna när det gäller att ta itu med denna typ av våld med hjälp av finansiering, politiska åtgärder och övergripande rättsliga instrument. Riktade

lagstiftningsåtgärder på EU-nivå är dock nödvändiga för att göra de nuvarande åtgärderna effektivare och för att ytterligare stärka unionens instrument för att bekämpa våld mot kvinnor och våld i nära relationer genom att fastställa minimiregler. För de medlemsstater som är parter i Istanbulkonventionen skulle EU:s åtgärder stödja genomförandet av konventionen. Föreliggande förslag skulle möjliggöra ytterligare samordnade åtgärder i hela EU och kontroll av efterlevnaden på EU-nivå. Förslaget strävar efter att hitta en balans mellan att säkerställa att de skyldigheter som fastställs i förslaget är effektiva och att ge medlemsstaterna manöverutrymme att ta hänsyn till nationella särdrag och behov när de genomför direktivets bestämmelser.

För att säkerställa likabehandling av brottsoffer i hela EU kommer initiativet att säkerställa konvergens uppåt genom att fastställa minimiregler för rättigheter för personer som utsatts för våld mot kvinnor eller våld i nära relationer. Syftet med dessa regler är att stödja och skydda offer för den typen av våld före, under och efter straffrättsliga förfaranden och införa minimiregler avseende definitioner av och påföljder för gärningar som idag inte lagförs. I förslaget fastställs miniminivån för de högsta påföljder som ska tillämpas på de brott som anges i förslaget. Förslaget överlåter därför åt medlemsstaterna att fastställa minimipåföljder.

- **Proportionalitetsprincipen**

Det här förslaget syftar till att på ett heltäckande sätt bekämpa våld mot kvinnor och våld i nära relationer. Det innebär att flera olika typer av åtgärder vidtas för att förhindra den typen av våld, skydda och stödja offer och säkerställa tillgång till rättslig prövning om våld ändå förekommer samt säkerställa samordning mellan alla relevanta aktörer.

Ett flertal studier (t.ex. en omfattande studie av det europeiska nätverket av juridiska experter på jämställdhet och icke-diskriminering³⁰ och en ingående studie från Europaparlamentets utredningsavdelning för medborgerliga rättigheter och konstitutionella frågor³¹) visar att endast en heltäckande strategi, som tar itu med alla delar av problemet i en enda EU-rättsakt som inför minimiregler för medlemsstaterna, effektivt kan bidra till att avskaffa våld mot kvinnor och våld i nära relationer och till att säkerställa effektivare och mer målinriktat stöd och skydd som tillgodoser de särskilda behoven hos offer för denna typ av våld. Åtgärder som vidtas inom ramen för flera olika EU-rättsakter, som var och en är inriktade på att uppfylla ett eget mål, skulle inte leda till samma resultat.

Kommissionen övervägde flera politiska alternativ för att uppnå målen i detta förslag:

- Det första alternativet består huvudsakligen av åtgärder för att genomföra Istanbulkonventionens normer i EU-lagstiftningen på områden som faller inom EU:s behörighetsområde.
- Ett andra alternativ, som bygger på de åtgärder som beskrivs i det första alternativet och inför mer heltäckande och specifika åtgärder för att säkerställa högre miniminormer och underlätta deras verkställbarhet samt åtgärda

³⁰ Det europeiska nätverket av juridiska experter på jämställdhet och icke-diskriminering. *Criminalisation of gender-based violence against women in European States, including ICT-facilitated violence. A special report*, 2021. Tillgänglig här <https://www.equalitylaw.eu/downloads/5535-criminalisation-of-gender-based-violence-against-women-in-european-states-including-ict-facilitated-violence-1-97-mb> (EELN 2021).

³¹ *Tackling violence against women and domestic violence in Europe – The added value of the Istanbul Convention and remaining challenges*, 2020. Tillgänglig här [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2020/658648/IPOL_STU\(2020\)658648_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2020/658648/IPOL_STU(2020)658648_EN.pdf)

ytterligare brister, bland annat när det gäller nätvåld, med beaktande av rekommendationerna från expertgruppen för bekämpning av våld mot kvinnor och våld i hemmet inom ramen för dess övervakning av konventionen. Detta alternativ delades upp i två delalternativ (2A och 2B), där delalternativ 2B består av mer långtgående skyldigheter i fråga om sexuella trakasserier, tillgång till rättslig prövning, skydd av offer och insamling av data.

Det föreliggande förslaget grundar sig på alternativ 2A, eftersom det innehåller den mest effektiva uppsättningen åtgärder, samtidigt som proportionalitetsprincipen respekteras. Valet baserar sig på en ingående förhandsanalys av de olika alternativens inverkan på de grundläggande rättigheterna och vilka sociala och ekonomiska konsekvenser de kan få. Valet bygger också på en noggrann analys av alternativens ändamålsenlighet, effektivitet och samstämmighet. På det hela taget har alternativ 2A visat sig uppnå större effekter på dessa områden och ge en större nytta sammantaget. Det förväntas ge ett omfattande **skydd av de grundläggande rättigheterna** och förbättra **offrens sociala situation och samhället i stort** tack vare dess heltäckande uppsättning skyldigheter.

I enlighet med proportionalitetsprincipen och i linje med behovet av EU-åtgärder fastställs i detta förslag minimiregler som stärker de åtgärder som medlemsstaterna vidtar på områdena förebyggande arbete samt skydd och stöd för brottsoffer, tillgång till rättslig prövning och samordning. Förslaget kommer att leda till förbättringar vad gäller rättssäkerhet, faktisk rättstillämpning och brottsofferskydd. Genom förslaget utformas för första gången en riktad och samordnad EU-strategi för att bekämpa våld mot kvinnor och våld i nära relationer. Strategin bygger på en uppsättning minimiregler som ger ett mervärde till befintliga nationella regler, EU-regler och internationella regler, samtidigt som medlemsstaterna ges flexibilitet vid genomförandet.

- **Val av instrument**

Enligt den rättsliga grund som valts för förslaget är det lämpliga instrumentet ett direktiv som antas i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet. Syftet med förslaget är att uppnå förenkling som kommer berörda yrkesgrupper och brottsoffer till godo genom att samla relevanta EU-regler i ett enda instrument på ett transparent sätt.

Ett särskilt direktiv om våld mot kvinnor och våld i nära relationer har valts framför en ändring av befintliga instrument. Reglerna i detta direktiv kommer att gälla utöver de regler som fastställs i direktivet om brottsoffers rättigheter, vilket är EU:s allmänna rättsliga ram för brottsoffers rättigheter. I vissa bestämmelser i detta direktiv fastställs särskilda åtgärder som kompletterar de allmänna reglerna på samma sätt som har skett när det gäller offer för andra specifika typer av brott, såsom offer för människohandel, sexuella övergrepp mot barn och terrorism.

3. RESULTAT AV EFTERHANDSUTVÄRDERINGAR, SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSBEDÖMNINGAR

- **Efterhandsutvärderingar/kontroller av ändamålsenligheten med befintlig lagstiftning**

Vid utarbetandet av konsekvensbedömningsrapporten bedömde kommissionen effekterna av tillämpliga bestämmelser i gällande EU-lagstiftning om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor och våld i nära relationer. Parallellt med detta gjordes en kartläggning av medlemsstaternas politiska åtgärder och lagstiftningsåtgärder.

Det förberedande arbetet byggde också på de senaste övervakningsrapporterna om direktivet om brottsoffers rättigheter³² och direktivet om den europeiska skyddsordern³³. Kommissionen samordnade detta arbete med de kommande allmänna utvärderingarna av direktivet om brottsoffers rättigheter, direktivet om sexuella övergrepp mot barn och direktivet mot människohandel.

Analysen visar att det i tillämplig EU-lagstiftning endast i viss mån har fastställts rättigheter för personer som utsatts för våld mot kvinnor eller våld i nära relationer. Detta har skett inom ramen för lagstiftning som inte i första hand omfattar dessa typer av våld (se ovan när det gäller samverkan med befintlig EU-lagstiftning för en översikt över den nuvarande situationen). EU-bestämmelserna handlar inte uttryckligen om personer som utsatts för våld mot kvinnor eller våld i nära relationer. De nuvarande skyldigheterna är antingen inte tillräckligt specifika när det gäller personer som utsatts för våld mot kvinnor eller våld i nära relationer, eller ger medlemsstaterna mycket stor handlingsfrihet. Dessutom är den tillämpliga EU-lagstiftningen i genomsnitt över tio år gammal. Under den tiden har brottsoffrens behov inte tillgodosetts i tillräcklig utsträckning, vilket nu behöver åtgärdas på lämpligt sätt.

- **Samråd med berörda parter**

Kommissionen har genomfört omfattande samråd med berörda parter för att få underlag för utarbetandet av detta lagstiftningsinitiativ. I samråden strävade kommissionen efter att samla in aktuell information och sakkunskap och att utarbeta effektiva åtgärder för att motverka våld mot kvinnor och våld i nära relationer, i enlighet med den strategi för berörda parter som ligger till grund för initiativet. Kommissionen har också beaktat resultat från tidigare samråd. Under 2016 genomförde kommissionen en Eurobarometerundersökning om könsrelaterat våld. Över 27 000 svar kom in från samtliga medlemsstater³⁴. Detta har bidragit till att utforma och testa de politiska alternativen.

Många **berörda parter** har efterlyst starkare EU-lagstiftning och andra åtgärder mot våld mot kvinnor och våld i nära relationer. Närmare uppgifter om de enskilda samråden finns i följande avsnitt.

Ett **öppet offentligt samråd om att skydda offren och bestraffa gärningspersonerna** hölls på [kommissionens webbplats för samråd](#) 8 februari - 10 maj 2021. Frågor till allmänheten handlade om olika aspekter av att förebygga och bekämpa våld mot kvinnor och våld i nära relationer. Frågorna gällde i synnerhet åtgärder i medlemsstaterna, behovet av ytterligare lagstiftning och de politiska alternativ som föredrogs. De viktigaste resultaten var följande:

- Av undersökningen framgick att allmänheten inte är tillräckligt medveten om denna typ av våld eller ser det som en privat angelägenhet, vilket är ett problem. Det framgick dessutom att det inte finns tillräckligt med stödtjänster och åtgärder för att

³² Rapport från kommissionen till Europaparlamentet och rådet om genomförandet av Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/29/EU av den 25 oktober 2012 om fastställande av miniminormer för brottsoffers rättigheter och för stöd till och skydd av dem samt om ersättande av rådets rambeslut 2001/220/RIF, COM/2020/188 final, finns på: EUR-Lex - 52020DC0188 - SV - EUR-Lex (europa.eu)

³³ Rapport från kommissionen till Europaparlamentet och rådet om genomförandet av Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/99/EU av den 13 december 2011 om den Europeiska skyddsordern, COM/2020/187 final. Finns på: EUR-Lex - 52020DC0187 - SV - EUR-Lex (europa.eu)

³⁴ Europeiska kommissionen, Eurobarometer 449: Könsrelaterat våld, 2016. Finns på: (<https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2115>). Även Europeiska kommissionen, Eurobarometer 428: Jämställdhet, 2015. Finns på: (<https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2048>), där våld mot kvinnor (särskilt sexuellt våld) ansågs vara ett av de två mest akuta områden som EU bör ta itu med.

stärka brottsoffren så att de vågar berätta om sin situation. När det gäller **eventuella ytterligare förebyggande åtgärder** ansåg de flesta att det är viktigt att ta itu med skadliga genusstereotyper.

- I undersökningen svarade 60 % att de ansåg att det är nödvändigt att förbättra de systemen som används i dagsläget för att **informera personer som utsatts för våld mot kvinnor eller våld i nära relationer** om deras rättigheter, de **instanser** de kan vända sig till och den uppföljning som görs av deras **brottanmälan**. När det gäller hur snabbt och enkelt man kan få tillgång till information ansåg deltagarna i undersökningen framför allt att informationen inte tillhandahölls tillräckligt snabbt (43 %), att den var svår att hitta (42 %) och att den var inkonsekvent och utspridd över olika källor (42 %).
- 73 % av dem som svarande ansåg att det behövs **ytterligare åtgärder för att förbättra tillgången till rättslig prövning** i frågor som rör våld mot kvinnor och våld i nära relationer på både nationell nivå och EU-nivå.
- Som svar på frågan huruvida **stödtkjänster** alltid har resurser som motsvarar behoven hos personer som utsatts för våld mot kvinnor eller våld i nära relationer trodde omkring hälften (48 %) att de inte har det. Det visade sig att de som svarade hade olika åsikter om huruvida brottsoffer får information om stödtkjänster tillräckligt snabbt och på ett språk de förstår, men många svarade att de inte visste (41 %).
- När det gäller specifika former av våld mot kvinnor ansåg de flesta av de svarande att de största luckorna i skyddet mot könsbaserade och sexuella trakasserier berodde på att allmänheten inte uppfattade sådana trakasserier som ett reellt problem (66 %), att straffpåföljderna var otillräckliga (66 %) och att bestämmelserna inte tillämpades effektivt (62 %).

Kommissionen genomförde omfattande **riktade samråd** gemensamt för konsekvensbedömningen och gapanalysen av den befintliga rättsliga ramen.

Kommissionen har samrått med medlemsstaterna skriftligen och vid en workshop. Medlemsstaterna angav att de var positiva till EU-åtgärder och ansåg att de planerade åtgärderna var relevanta. Riktade samråd med icke-statliga och internationella organisationer visade att de mest ambitiösa åtgärderna har brett stöd. Icke-statliga organisationer betonade särskilt behovet av att stärka förebyggande åtgärder och skyddsåtgärder genom att fastställa minimiregler på EU-nivå, förbättra insamlingen av data och tillgängligheten till specialiserade tjänster samt tillhandahålla särskilda **utbildningsprogram för yrkesgrupper inom olika sektorer**. Internationella organisationer framhöll behovet av ytterligare förebyggande åtgärder, såsom **tidiga insatser, förebyggande program** och utbildning för berörda yrkesgrupper.

När det gäller **skydd och stödtkjänster** menade de internationella organisationerna att det finns en **brist på genusmedvetenhet när det gäller våld**, vilket kan leda till sekundär och upprepad viktigmisering, hotelser och hämnd. De angav att strategier med en enda kontaktpunkt för att söka hjälp är bästa praxis. När det gäller tillgång till rättslig prövning lyfte de fram brister i tillgången till skadestånd från staten eller gärningspersonen, särskilt när det gäller alltför korta tidsfrister för att begära **ersättning** och begränsningar av skadeståndsanspråk för ideell skada (för vissa typer av brott).

Vid den workshop som hölls med arbetsmarknadens parter stödde fackföreningar och arbetsgivare målet att bekämpa sexuella trakasserier i arbetslivet och välkomnade ytterligare åtgärder. Arbetsgivarna var dock betänksamma när det gällde skyldigheter som de kan komma att åläggas. Arbetsmarknadens parter betonade särskilt betydelsen av

riskbedömningarna i arbetet med att förebygga och bekämpa våld mot kvinnor. Fackföreningar och arbetsgivare betonade vikten av arbetsmarknadsparternas roll på detta område.

- **Insamling och användning av sakkunnigutlåtanden**

För att underlätta det förberedande arbetet beställde kommissionen en kompletterande studie av en extern konsultfirma. Den gav dessutom det europeiska nätverket av juridiska experter på jämställdhet och icke-diskriminering i uppdrag att göra en jämförande analys av de straffrättsliga bestämmelser som gäller för genusrelaterat våld mot kvinnor, inbegripet våld i nära relationer och nätvåld, på nationell nivå i Europa. Dessutom uppdaterade Europeiska jämställdhetsinstitutet (EIGE) sin studie från 2014 om kostnaden för våld mot kvinnor. Materialet kompletterades med omfattande information från andra källor, vilket redovisas i bilaga 1 till konsekvensbedömningsrapporten.

- **Konsekvensbedömning**

I september 2020 inrättades en intern styrgrupp, i enlighet med kommissionens krav på bättre lagstiftning, där generalsekretariatet var ordförande, för att förbereda utarbetande av detta initiativ. Gruppen sammanträdde fyra gånger mellan september 2020 och oktober 2021 och deltog i flera skriftliga samråd.

I utkastet till konsekvensbedömning övervägdes olika lagstiftningsåtgärder och andra åtgärder för att uppnå initiativets mål. En bedömning gjordes av ändamålsenligheten, effektiviteten och konsekvenserna av varje alternativ och slutsatsen drogs att kombinationen av åtgärder i det rekommenderade alternativet var den mest proportionella och konsekventa mot bakgrund av de allmänna och specifika målen för detta initiativ.

När det gäller de förväntade effekterna av det rekommenderade alternativet visade den kvantitativa analysen positiva ekonomiska effekter. En minskad förekomst av våld mot kvinnor och särskilt våld i nära relationer skulle kunna innebära en ekonomisk nytta på omkring 53,1 miljarder euro men potentiellt upp till cirka 82,7 miljarder euro på lång sikt. Den största potentialen för ekonomisk nytta har sitt ursprung i minskade kostnader för fysiska och psykiska konsekvenser av våld (en uppskattad minskning på 32,2–64,5 miljarder euro). Det skulle få sociala konsekvenser för olika berörda parter, närmare bestämt för brottsoffer, vittnen, gärningspersoner, företag, nationella myndigheter och samhället i stort. Det rekommenderade alternativet skulle förbättra offrens hälsa, säkerhet och livskvalitet (särskilt tack vare åtgärderna avseende skydd och stöd). Det skulle också öka brottsoffrens och vittnenas kännedom om och tillgång till information om skydd och stödtjänster. Åtgärder avseende behandlingsprogram för gärningspersoner förväntas ha en positiv inverkan på gärningspersonernas attityder och beteende. För arbetsgivare skulle kännedom om könsbaserade trakasserier på arbetsplatsen och bättre förståelse för och stöd till arbetstagare som utsätts för sådana trakasserier på arbetsplatsen kunna leda till att en säkrare arbetsmiljö. Detta skulle också ha en positiv inverkan på produktiviteten. Nationella myndigheter skulle gynnas av åtgärder som syftar till att motverka osäkerhet kring rättsläget och av åtgärder för insamling av data, vilket skulle möjliggöra en bättre utformning av nationella strategier för att förebygga och bekämpa våld mot kvinnor och våld i nära relationer. Ett ökat erkännande av skadliga genusstereotyper och normer bland allmänheten skulle ha en positiv inverkan på samhället i stort.

Utkastet till konsekvensbedömningsrapport överlämnades till kommissionens nämnd för lagstiftningskontroll den 15 september 2021 och diskuterades den 13 oktober 2021. Efter ett negativt yttrande från nämnden lämnades en reviderad version av rapporten in den

1 december 2021. Nämnden noterade de ansträngningar som gjorts för att förbättra konsekvensbedömningsrapporten som svar på dess inledande kommentarer, men vidhöll ändå sitt negativa yttrande den 12 januari 2022.

Nämnden ansåg att konsekvensbedömningsrapporten 1) inte i tillräcklig utsträckning redogjorde för konsekvenserna av flera av åtgärderna på EU-nivå och medlemsstatsnivå i referensscenariot, 2) inte var tillräckligt tydlig i fråga om de övergripande målen och att behovet av en heltäckande strategi inte motiverats i tillräckligt hög grad, 3) inte tillräckligt tydligt beskrev vare sig konkreta planerade åtgärder eller kombinationerna av specifika åtgärder i de olika alternativen, 4) inte fullt ut införlivade de reviderade alternativen i den uppdaterade kostnads- och nyttoanalysen och att jämförelsen av alternativ fortfarande behövde bli tydligare, bl.a. när det gäller de kriterier och den poängsättningsmetod som använts, och 5) inte gjort en tillräcklig bedömning av proportionaliteten hos det rekommenderade alternativet, inbegripet det valda tillvägagångssättet *lex specialis*.

Föreliggande förslag bygger på en ytterligare bedömning av några av de problem som togs upp. De åtgärder som vidtagits för att åtgärda de konstaterade bristerna beskrivs i arbetsdokumentet från kommissionens avdelningar, *Uppföljning av det andra yttrandet från nämnden för lagstiftningskontroll och ytterligare information* (SWD (2022) 61, *arbetsdokumentet*). I kommissionens arbetsdokument förklaras särskilt hur referensscenariot tar hänsyn till vilka resultat som hittills har uppnåtts på det här politikområdet på medlemsstatsnivå. Härigenom efterlevs även nämndens rekommendation att lägga fram en mer heltäckande analys av bristerna när det gäller medlemsstaternas genomförande av Istanbulkonventionen och när det gäller att hålla jämna steg med bland annat utvecklingen på det digitala området.

Kommentarerna om bristen på tydliga mål har tagits i beaktande genom att det i kommissionens arbetsdokument tydliggörs att syftet med förslaget är att förebygga och bekämpa våld mot kvinnor och våld i nära relationer genom att kriminalisera dessa handlingar. I förslaget till direktiv beskrivs de viktigaste målen ytterligare, och det förklaras att dessa mål ska uppnås genom kriminalisering av vissa former av våld mot kvinnor (inbegripet våldtäkt, kvinnlig könsstympning och brott som rör olika former av nätvåld) och genom stärkt skydd, tillgång till rättslig prövning och stöd till brottsoffer samt förebyggande av våld och samordning.

När det gäller valet av politiskt alternativ innehåller kommissionens arbetsdokument material som, baserat på utvärderingen av tillämpliga EU-rättsakter och kartläggningen och gapanalysen av medlemsstaternas lagstiftning, ytterligare förklarar varför en heltäckande strategi, dvs. ett särskilt direktiv om våld mot kvinnor och våld i nära relationer, valdes snarare än en ändring av befintliga horisontella instrument.

Europeiska kommissionens arbetsmetoder enligt reglerna om bättre lagstiftning ger vice ordföranden med ansvar för kontakter mellan institutionerna och framtidsfrågor befogenhet att godkänna att man går vidare med ett initiativ som har varit föremål för ett andra negativt yttrande från nämnden för lagstiftningskontroll. Det är viktigt att framhålla att nämndens yttranden är en bedömning av kvaliteten på konsekvensbedömningen och inte en bedömning av det relaterade lagstiftningsförslaget.

Kommissionen har, i överenskommelsen med vice ordföranden med ansvar för kontakter mellan institutionerna och framtidsfrågor, ansett det lämpligt att gå vidare med initiativet av följande skäl:

- (1) Initiativets *politiska betydelse* för kommissionen, vilket framhålls i de politiska riktlinjerna.
- (2) Det *brådskande behovet* av åtgärder för att komma vidare i arbetet med att förebygga och bekämpa våld mot kvinnor och våld i nära relationer samt genusbaserat nätvåld, vilket även Europaparlamentet har efterfrågat.
- (3) De *ytterligare klagörenden och underlag* som lämnats har på ett tillfredsställande sätt åtgärdat de brister som identifierades av nämnden för lagstiftningskontroll och de har beaktats i det ändrade lagförslaget.

Föreliggande förslag bygger således på en ytterligare bedömning av några av de frågor som tagits upp av nämnden.

- **Grundläggande rättigheter**

Det föreslagna direktivet kommer att stärka skyddet av ett antal grundläggande rättigheter, särskilt följande:

- **Rätten till liv** (artikel 2 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna - *stadgan*), **rätten till integritet** (artikel 3 i stadgan), **förbudet mot tortyr eller förnedrande behandling** (artikel 4 i stadgan) och **respekten för privatlivet och familjelivet** (artikel 7 i stadgan), **rätten till skydd av personuppgifter** (artikel 8 i stadgan), bland annat eftersom det innehåller åtgärder för att skydda brottsoffer, deras privatliv och personuppgifter och för att förebygga våld genom att införa brottsrekvisit, säkerställa skydd för personer som löper risk för att drabbas (baserat på en riskbedömning och efterföljande stödåtgärder) samt utbildning av berörda yrkesgrupper så att de ska kunna känna igen den här typen av våld och vidta lämpliga åtgärder.
- **Barnets rättigheter** (artikel 24 i stadgan), till exempel genom att erkänna att barn som bevittnar våld är direkta offer för våld mot kvinnor och våld i nära relationer och föreskriva särskilda åtgärder för att skydda och stödja barn, samt att ärenden ska handläggas med hänsyn till barnets bästa.
- Brottsoffrets **rätt till ett effektiva rättsmedel och en opartisk domstol** (artikel 47 i stadgan), till exempel genom att säkerställa effektivare utredning och lagföring av våld mot kvinnor och våld i nära relationer (t.ex. lagföring på eget initiativ av vissa brott och som en fråga av allmänt intresse, genom att göra det möjligt för brottsoffer att göra en anmälan online och införa riktlinjer för brottsbekämpande och rättsvårdande myndigheter) och säkerställa brottsoffrets rätt att begära fullt skadestånd från gärningspersonen och att få ett beslut genom ett enda förfarande.
- **Icke-diskriminering och jämställdhet mellan kvinnor och män** (artiklarna 21 och 23 i stadgan), till exempel genom att betrakta våld mot kvinnor och våld i nära relationer som en allvarlig form av otillåten diskriminering mellan kvinnor och män och genom att minska risken för att personer i särskilt utsatta situationer och riskutsatta grupper utsätts för denna typ av våld, samt genom att kräva att riktade upplysningskampanjer och informationsaktiviteter genomförs för att nå ut till riskutsatta grupper och underlätta deras tillgång till stödtjänster.
- **Rätten till socialt stöd och hälsovård** (artikel 34 och 35 i stadgan), till exempel genom att tillhandahålla specialiserade stödtjänster, särskilt för personer som utsatts för sexuellt våld (t.ex. omedelbar medicinsk vård, insamling av rättsmedicinsk bevisning vid våldtäkt, psykologisk rådgivning och traumavård).

Det föreslagna direktivet tar vederbörlig hänsyn till misstänkta **presumtion för oskuld och rätten till försvar (artikel 48 i stadgan)** och **principerna om laglighet och proportionalitet i fråga om brott och straff (artikel 49 i stadgan)**. När det gäller **rätten till yttrandefrihet (artikel 11 i stadgan)** är bestämmelserna om avlägsnande eller blockering av olagligt innehåll begränsade till vad som är absolut nödvändigt och proportionerligt för att uppnå direktivets mål.

4. BUDGETKONSEKVENSER

Det föreslagna direktivet förväntas innebära följande kostnader för EU:s budget:

- Utveckling och ibruktagande av ett datainsamlingsverktyg – engångskostnad för Europeiska jämställdhetsinstitutet (EIGE).
- Tekniskt underhåll och drift av datainsamlingsverktyget – löpande kostnader för EIGE.
- Utveckling och användning av gemensamma disaggregerade data och metoder i samarbete med medlemsstaterna – löpande kostnader för EIGE.
- Utarbetande av riktlinjer för att harmonisera och standardisera brottsstatistik om våld mot kvinnor och våld i nära relationer, till stöd för medlemsstaterna i insamlingen av uppgifter – löpande kostnader för EIGE.

Kostnaderna för EIGE förklaras i detalj i den åtföljande finansieringsöversikten. Totalt skulle EIGE behöva följande ekonomiska resurser och personalresurser för arbetet med att samla in administrativa data:

- Engångskostnad för etablering – 200 000 euro.
- Årligt underhåll och driftskostnad – 750 000 euro.
- Personal – en tillfälligt anställd (som motsvarar heltidstjänst) från och med 2025 och två kontraktsanställda (som motsvarar heltidstjänst) från och med 2025 (totalt tre).

5. ÖVRIGA INSLAG

- **Genomförandeplaner samt åtgärder för övervakning, utvärdering och rapportering**

Medlemsstaterna måste införliva direktivet två år efter det att det har trätt i kraft. De ska underrätta kommissionen om sina nationella genomförandeåtgärder. Dessutom måste medlemsstaterna rapportera till kommissionen om genomförandet av direktivet sju år efter det att det har trätt i kraft. Efter denna period ska rapporteringen ske regelbundet i form av ett frågeformulär till medlemsstaterna. De skärpta kraven på datainsamling enligt detta förslag kommer att ligga till grund för övervakning och utvärdering av initiativets effekter i förhållande till dess specifika mål. Övervakningen och utvärderingen av förslaget kommer i första hand att baseras på nuvarande harmoniserade indikatorer som utarbetats av EIGE. Detta arbete kommer att stödjas och kompletteras av de planerade åtgärderna för att harmonisera insamlingen av disaggregerade administrativa data (bland annat från brottsbekämpande organ, rättsväsendet, socialtjänsten och hälso- och sjukvården) och skyldigheten att genomföra regelbundna undersökningar om våld mot kvinnor och våld i nära relationer och skicka relevant data till kommissionen (Eurostat). Detaljerna kommer att beskrivas i en övervaknings- och verkställighetsplan som kommissionen kommer att utarbeta.

- **Ingående redogörelse för de specifika bestämmelserna i förslaget**

Kapitel 1 innehåller allmänna bestämmelser om bland annat syftet med förslaget (artikel 1) och särskilt fokus läggs på personer som utsatts för våld mot kvinnor eller våld i nära relationer och personer som löper ökad risk att utsättas för sådant våld (artikel 2). Föreliggande förslags tillämpningsområde omfattar de brott som definieras i förslaget, dvs. våld mot kvinnor och våld i nära relationer som är straffbelagda enligt unionsrätten eller nationell lagstiftning (artikel 3). Kapitlet innehåller också definitioner av centrala begrepp som används i direktivet (artikel 4).

Kapitel 2 innehåller bestämmelser om minimiregler för fastställande av brottsrekvisit och påföljder på grundval av artikel 83.1 i EUF-fördraget. Dessa brott rör vissa former av våld mot kvinnor eller våld i nära relationer som likställs med sexuellt utnyttjande av kvinnor eller it-brott. Även om dessa brott i oproportionerligt hög grad drabbar kvinnor gäller kriminalisering enligt detta kapitel alla brottsoffer, inklusive män och icke-binära personer, utom vid våldtäkt och kvinnlig könsstympning. Dessa brott straffbeläggs på EU-nivå endast om de begås mot kvinnor eller barn och den rättsliga grunden är artikel 83.1 i EUF-fördraget, vilken endast avser sexuellt utnyttjande av kvinnor och barn. Kapitlet inför en minimiharmonisering av lägsta brottsrekvisit för brotten våldtäkt av kvinnor (artikel 5) och kvinnlig könsstympning (artikel 6). Med tanke på att samhället digitaliseras i snabb takt och nätvåldet ökar innehåller det också minimiregler för vissa it-brott: delning av intimt eller manipulerat material utan samtycke (artikel 7), brott som rör nätstalkning (artikel 8), brott som rör nättrakasserier (artikel 9) och offentlig uppmaning till hat och våld på nätet (artikel 10). Artikel 11 innehåller bestämmelser om anstiftan, medhjälp och försök till sådana brott. I artikel 12 fastställs miniminivån för den högsta påföljden för de brott som definieras i artiklarna 5–11, och i artikel 13 anges de försvarande omständigheterna. Bestämmelser om domsrätt och preskriptionstider återfinns i artiklarna 14 och 15.

Kapitel 3 handlar om skydd av och tillgång till rättslig prövning för personer som utsatts för alla former av våld mot kvinnor eller våld i nära relationer. Det här kapitlet är tillämpligt på alla personer som utsatts för våld mot kvinnor och våld i nära relationer. Även om detta förslag främst fokuserar på olika typer av våld som drabbar kvinnor i oproportionerligt hög grad, kan även män eller icke-binära personer åtnjuta de rättigheter som omfattar brottsoffer om de blir utsatta för sådant våld, inbegripet våld i nära relationer.

Kapitlet innehåller bestämmelser om hur våld mot kvinnor och våld i nära relationer kan anmälas för att säkerställa att sådana brott lätt kan lagföras (artikel 16). Det handlar om snabb handläggning av sådana anmälningar och om att man uppmuntrar anmälan av sådana brott, till exempel genom att i vissa fall undanröja hinder i form av tystnadsplikt, se till att barn lätt kan anmäla brott och se till att papperslösa personer och personer med osäker uppehållsstatus inte drar sig för att anmäla våld. Det sistnämnda innebär inte på något sätt att personer som anmäler våld har rätt till uppehållstillstånd enligt detta direktiv. Artikel 17 säkerställer att brott utreds och lagförs på ett effektivt sätt, att det finns tillräcklig sakkunskap och tillräckliga resurser samt att kränkningar som uppfyller rekvisiten för våldtäkt lagförs *ex officio*. I detta kapitel införs en individuell riskbedömning för att fastställa brottsoffrens skydds- och stödbehov (artiklarna 18 och 19). Denna bedömning ska ses som en integrerad del av den befintliga individuella bedömningen enligt direktivet om brottsoffers rättigheter och är avsedd att anpassas till de särskilda behoven hos personer som utsatts för våld mot kvinnor eller våld i nära relationer. I artikel 20 fastställs skyldigheter att se till att offren hänvisas till lämpliga stödtjänster, till exempel genom att se till att stödtjänsterna når ut till offren på ett proaktivt sätt. Samtidigt syftar denna artikel till att säkerställa efterlevnaden av dataskyddsreglerna. I

detta kapitel fastställs dessutom att medlemsstaterna ska föreskriva akuta förbudsåtgärder och skyddsorder för att säkerställa ett effektivt skydd för brottsoffren (artikel 21). I artikel 22 föreskrivs, utan att det påverkar rätten till försvar, att eventuella frågor om brottsoffrets tidigare sexuella beteende inte får ställas under brottsutredningar eller i domstolsförfaranden. Detta kapitel innehåller också skyldigheten att förse brottsbekämpande och rättsvårdande myndigheter med riktlinjer för att se till att brottsoffer behandlas korrekt under hela förfarandet och att mål som gäller våld mot kvinnor och våld i nära relationer hanteras på lämpligt sätt (artikel 23). I detta kapitel föreskrivs också att nationella organ, såsom jämställdhetsorgan, är behöriga att exempelvis bistå och ge råd till personer som utsatts för våld mot kvinnor eller våld i nära relationer, som båda är allvarliga former av diskriminering av kvinnor (artikel 24). Sådana organ ges dessutom juridisk rätt att agera på brottsoffrets vägnar i straffrättsliga förfaranden om de anser det lämpligt. Artikel 25 säkerställer att innehåll på nätet som har samband med brott som rör nätvåld tas bort och att de användare som berörs har möjlighet till rättslig prövning. Brottsoffrens rätt att begära skadestånd från gärningspersonen omfattas av artikel 26.

Kapitel 4 innehåller bestämmelser om stöd till brottsoffer som de måste få före, under och en lämplig tid efter det straffrättsliga förfarandet. I artikel 27 fastställs särskilda tjänster, mekanismer och särskilda resurser för stödtjänster som tillhandahåller specialiserat stöd för personer som utsatts för våld mot kvinnor eller våld i nära relationer. Det här kapitlet innehåller också bestämmelser om särskilt och omedelbart stöd vid akutmottagningar för våldtäktsoffer eller mottagningar för personer som har blivit utsatta för sexuellt våld (artikel 28) och specialiserat stöd till offer för kvinnlig könsstympning (artikel 29). Medlemsstaterna bör också se till att personer som utsatts för sexuella trakasserier i arbetslivet kan använda sig av rådgivningstjänster utanför arbetsplatsen, inbegripet rådgivning till arbetsgivare om hur sådana brott ska hanteras på lämpligt sätt (artikel 30). Medlemsstaterna måste inrätta nationella stödlinjer för brottsoffer och se till att de är nåbara med ett gemensamt EU-nummer (artikel 31). Särskilda skyddade boenden eller andra tillfälliga bostäder ska utan åtskillnad göras tillgängliga för brottsoffren för att säkerställa att de får hjälp med att återvända till att leva ett självständigt liv efter att ha utsatts för våld (artikel 32). Dessutom måste medlemsstaterna tillhandahålla lämpligt skydd och stöd till barn som drabbats av våld, med beaktande av barnets bästa (artikel 33). Detta inbegriper att tillhandahålla säkra platser för barn som besöker föräldrar som har begått brott och som har umgängesrätt (artikel 34). Artikel 35 innehåller bestämmelser om skyddsåtgärder för brottsoffer som tillhör riskutsatta grupper, till exempel lättare tillgång till stöd för brottsoffer med funktionsnedsättning.

Bestämmelserna i **kapitel 5** fokuserar på att effektivt förebygga våld mot kvinnor och våld i nära relationer. Detta omfattar bland annat en skyldighet att genomföra upplysningskampanjer och forsknings- och utbildningsprogram samt att sprida relevant information på bred front (artikel 36). Yrkesgrupper som med hög sannolikhet kommer i kontakt med brottsoffer måste få utbildning och specifik information. Syftet är att se till att dessa yrkesgrupper kan agera på lämpligt sätt och identifiera våldshandlingar, och att ansvariga organisationer effektivt kan samordna sina åtgärder (artikel 37). I artikel 38 föreskrivs att behandlingsprogram också ska vara öppna för personer som fruktar att de skulle kunna begå sådana brott och att de då kan delta på frivillig basis.

Kapitel 6 innehåller regler om samordning av medlemsstaternas nationella åtgärder när det gäller våld mot kvinnor och våld i nära relationer, men också bestämmelser om samordning på EU-nivå. För att effektivisera nationella åtgärder och säkerställa effektiva insatser på flera nivåer mot dessa typer av våld krävs enligt artikel 39 att medlemsstaterna utser eller inrättar ett officiellt organ som samordnar och övervakar åtgärderna på detta område. Detta

kompletteras med en skyldighet enligt artikel 40 att säkerställa en effektiv samordning och ett effektivt samarbete mellan alla organ som arbetar med att stödja brottsoffer. Icke-statliga organisationer är viktiga aktörer när det gäller att ge stöd till brottsoffer och förebygga våld. Artikel 41 föreskriver att medlemsstaterna ska samarbeta med icke-statliga organisationer och rådgöra med dem när det gäller relevanta åtgärder. För att säkerställa att nätvåld enligt definitionen i föreliggande förslag hanteras på lämpligt sätt ska medlemsstaterna underlätta för leverantörer av förmedlingstjänster att vidta självreglerande åtgärder (artikel 42). Artikel 43 syftar till att underlätta samarbetet mellan medlemsstaterna för att säkerställa utbyte av bästa praxis så att detta direktiv genomförs så effektivt som möjligt. Insamling av data och forskning är avgörande för utarbetandet av lämpliga åtgärder när det gäller våld mot kvinnor och våld i nära relationer. För att säkerställa tillgången till jämförbara uppgifter på EU-nivå innehåller artikel 44 bestämmelser om insamling av data i alla medlemsstater. Med tanke på EIGE:s sakkunskap och pågående arbete på området ska institutet stödja medlemsstaterna i arbetet med att utveckla en gemensam metod och med insamlingen av data.

Kapitel 7 innehåller direktivets slutbestämmelser. Artikel 45 innehåller ändringar av direktivet om sexuella övergrepp mot barn för att säkerställa samstämmighet genom att sexuell penetrering införs som brottsrekvisit och genom att klargöra att de omständigheter under vilka samtycke inte kan ges på ett rättsgiltigt sätt av barn över åldern för sexuellt självbestämmande inbegriper de omständigheter som avses i artikel 5 i detta förslag. I artikel 46 behandlas skyddsnivån och i artikel 47 medlemsstaternas rapporteringsskyldigheter. I artikel 48 förtydligas förhållandet till andra direktiv och fastställs att dessa direktiv inte påverkas. Det klargörs att bestämmelserna gäller utöver bestämmelserna i direktivet om brottsoffers rättigheter, direktivet mot människohandel, direktivet om sexuella övergrepp mot barn och [förslaget till rättsakt om digitala tjänster]. Detta innebär att brottsoffer bör åtnjuta det skydd som är tillämpligt på dem enligt alla dessa direktiv. Artikel 49 innehåller en klausul som garanterar skyddsnivån Artikel 50 innehåller bestämmelser om införlivandet av detta direktiv. I artikel 51 anges när direktivet träder i kraft och i artikel 52 anges vem det riktar sig till.

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV

om bekämpning av våld mot kvinnor och våld i nära relationer

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT
DETTA DIREKTIV

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artiklarna 82.2 och 83.1,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande¹,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet, och

av följande skäl:

- (1) Syftet med detta direktiv är att fastställa en heltäckande ram för att effektivt bekämpa våld mot kvinnor och våld i nära relationer i hela unionen. Det sker genom att åtgärder skärps eller införs på följande områden: fastställande av brottsrekvisit och påföljder, skydd för brottsoffer och brottsoffers tillgång till rättslig prövning, stöd till brottsoffer, förebyggande, samordning och samarbete.
- (2) Jämställdhet mellan kvinnor och män och icke-diskriminering är centrala värden för unionen och grundläggande rättigheter enligt artikel 2 i fördraget om Europeiska unionen respektive artiklarna 21 och 23 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (*stadgan*). Våld mot kvinnor och våld i nära relationer äventyrar just dessa principer och urholkar kvinnors och flickors rätt till jämställdhet på livets alla områden.
- (3) Våld mot kvinnor och våld i nära relationer kränker grundläggande rättigheter såsom rätten till människans värdighet, rätten till liv och integritet, förbudet mot omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning, rätten till respekt för privatlivet och familjelivet, skyddet av personuppgifter samt barnets rättigheter, vilka fastställs i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna.
- (4) Detta direktiv bör tillämpas på brottsliga handlingar som innebär våld mot kvinnor eller våld i nära relationer och som är straffbara enligt unionsrätten eller nationell rätt. Det inbegriper de brott som definieras i detta direktiv, nämligen våldtäkt, kvinnlig könsstympning, delning av intimt eller manipulerat material utan samtycke, nätstalkning, nätttrakasserier, offentlig uppmaning till våld eller hat på nätet samt brottsliga handlingar som omfattas av andra unionsinstrument, särskilt

¹ EUT C , , s . .

Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/36/EU² och 2011/93/EU³, i vilka brott definieras som rör sexuellt utnyttjande av barn och människohandel för sexuellt utnyttjande av barn. Slutligen omfattas vissa brott enligt nationell rätt av definitionen av våld mot kvinnor. Det handlar bland annat om brott såsom kvinnomord, sexuella trakasserier, sexuella övergrepp, stalkning, tidiga äktenskap och tvångsäktenskap, tvångsaborter, tvångssterilisering och olika former av nätvåld, såsom sexuella trakasserier på nätet, nätmobbning eller oönskat mottagande av material med uttrycklig sexuell innebörd. Våld i nära relationer är en form av våld som kan vara specifikt straffbelagt enligt nationell rätt eller ingå bland brott som begås inom familjen, i hemmiljön eller mellan tidigare eller nuvarande makar.

- (5) Åtgärderna i detta direktiv har utformats för att tillgodose kvinnors och flickors särskilda behov, med tanke på att de drabbas i oproportionerlig hög grad av de former av våld som omfattas av detta direktiv, nämligen våld mot kvinnor och våld i nära relationer. I direktivet medges dock att andra personer också kan utsättas för dessa former av våld och bör omfattas av de åtgärder som föreskrivs i direktivet. Därför bör begreppet *brottsoffer* avse alla personer, oavsett kön eller genus.
- (6) På grund av sin utsatthet lider barn som bevittnar våld mot kvinnor eller våld i nära relationer direkt känslomässig skada, vilket påverkar deras utveckling. Av den anledningen bör dessa barn betraktas som brottsoffer och omfattas av riktade skyddsåtgärder.
- (7) Våld mot kvinnor är ett kvarstående uttryck för den strukturella diskriminering av kvinnor som är en följd av det historiskt ojämlika maktförhållandet mellan kvinnor och män. Det är en form av genusbaserat våld som främst kvinnor och flickor utsätts för, av män. Det har sin grund i de socialt konstruerade roller, beteenden, aktiviteter och attribut som ett visst samhälle anser vara lämpliga för kvinnor respektive män och som tillsammans brukar kallas *genus*.
- (8) Våld i nära relationer är ett allvarligt men ofta dolt socialt problem. Det kan leda till allvarliga psykiska och fysiska trauman med svåra följder, eftersom gärningspersonen ofta är en person som brottsoffret känner och tror sig kunna lita på. Den typen av våld kan ta sig olika uttryck, bland annat fysiska, sexuella, psykiska och ekonomiska. Våld i nära relationer kan förekomma oavsett om gärningspersonen delar eller har delat hushåll med offret.
- (9) Med tanke på det som utmärker dessa typer av brott är det nödvändigt att ta fram en heltäckande uppsättning regler som på ett riktat sätt angriper det kvarstående problemet med våld mot kvinnor och våld i nära relationer och tillgodoser de särskilda behoven hos som dem som utsätts för sådant våld. De nuvarande bestämmelserna på unionsnivå och nationell nivå har visat sig vara otillräckliga för att effektivt bekämpa och förebygga våld mot kvinnor och våld i nära relationer. Särskilda former av denna typ av våld behandlas i synnerhet i direktiven 2011/36/EU och 2011/93/EU, medan det

² Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/36/EU av den 5 april 2011 om förebyggande och bekämpande av människohandel, om skydd av dess offer och om ersättande av rådets rambeslut 2002/629/RIF (EUT L 101, 15.4.2011, s. 1).

³ Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/93/EU av den 13 december 2011 om bekämpande av sexuella övergrepp mot barn, sexuell exploatering av barn och barnpornografi samt om ersättande av rådets rambeslut 2004/68/RIF (EUT L 335, 17.12.2011, s. 1).

i Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/29/EU⁴ fastställs en allmän ram för brottsoffer. Även om det innehåller vissa skyddsåtgärder för personer som utsatts för våld mot kvinnor eller våld i nära relationer är det inte avsett att tillgodose deras särskilda behov.

- (10) Genom detta direktiv stöds de internationella åtaganden som medlemsstaterna har gjort för att bekämpa och förebygga våld mot kvinnor och våld i nära relationer, särskilt Förenta nationernas konvention om avskaffande av all slags diskriminering av kvinnor⁵ och, i relevanta fall, Europarådets konvention om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor och våld i hemmet (*Istanbulkonventionen*)⁶ och Internationella arbetsorganisationens konvention om avskaffande av våld och trakasserier i arbetslivet, som undertecknades den 21 juni 2019 i Genève.
- (11) Våld mot kvinnor och våld i nära relationer kan förvärras om det sker i samband med diskriminering på grund av kön och andra diskrimineringsgrunder som är förbjudna enligt unionsrätten, närmare bestämt nationalitet, ras, hudfärg, etniskt eller socialt ursprung, genetiska särdrag, språk, religion eller övertygelse, politisk ståndpunkt eller annan åskådning, tillhörighet till nationell minoritet, förmögenhet, börd, funktionshinder, ålder eller sexuell läggning. Medlemsstaterna bör därför ta vederbörlig hänsyn till brottsoffer som drabbas av sådan intersektionell diskriminering genom att föreskriva särskilda åtgärder där det förekommer samverkande former av diskriminering. Särskilt lesbiska och bisexuella kvinnor, transkvinnor, icke-binära personer, intersexpersoner och queerpersoner, kvinnor med funktionsnedsättning och kvinnor med minoritetsbakgrund i fråga om ras eller etnisk tillhörighet löper större risk att utsättas för genusbaserat våld.
- (12) Personer som utsatts för våld mot kvinnor eller våld i nära relationer löper ökad risk att utsättas för hotelser och hämnd samt sekundär och upprepad viktigmisering. Särskild uppmärksamhet bör därför ägnas dessa risker och behovet av att skydda brottsoffrens värdighet och fysiska integritet.
- (13) Våldtäkt är ett av de allvarligaste brotten mot en persons sexuella integritet och ett brott som drabbar kvinnor i oproportionerligt hög grad. Det förutsätter en maktobalans mellan gärningspersonen och offret som gör det möjligt för gärningspersonen att utnyttja offret sexuellt för att nå personlig tillfredsställelse, hävda sin dominans, få socialt erkännande, befordran eller eventuellt ekonomisk vinning. I många medlemsstater är användning av våld, hot eller tvång fortfarande rekvisit för att en handling ska betraktas som våldtäkt. I andra medlemsstater är det enda villkoret att offret inte har samtyckt till den sexuella akten. Det är endast det sistnämnda synsättet som ger ett fullgott skydd av offrens sexuella integritet. Det är därför nödvändigt att säkerställa ett likvärdigt skydd i hela unionen genom att fastställa brottsrekvisiten för våldtäkt av kvinnor.
- (14) Våldtäkt bör uttryckligen omfatta alla former av sexuell penetrering med en kroppsdel eller ett föremål. Frånvaro av samtycke bör vara centralt och grundläggande i definitionen av våldtäkt, med tanke på att det ofta inte förekommer något fysiskt våld

⁴ Europaparlamentet och rådets direktiv 2012/29/EU av den 25 oktober 2012 om fastställande av miniminormer för brottsoffrets rättigheter och för stöd till och skydd av dem samt om ersättande av rådets rambeslut 2001/220/RIF (EUT L 315, 14.11.2012, s. 57).

⁵ [Konventionen om avskaffande av all slags diskriminering av kvinnor](#) (CEDAW), FN:s generalförsamling, 1979.

⁶ [Konvention om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor och våld i hemmet](#) (Istanbulkonventionen), Europarådet, 2011.

eller tvång i samband med våldtäkt. Det följer av brottsoffrets sexuella självbestämmande att ett inledande samtycke bör kunna tas tillbaka när som helst under akten och inte automatiskt tolkas som samtycke till nya handlingar. Sexuell penetrering utan samtycke bör utgöra våldtäkt även om det är en make/maka eller en nära partner som utsätts.

- (15) När det gäller brott som utgör våldtäkt bör gärningspersoner som tidigare har dömts för samma typ av brott vara skyldiga att delta i behandlingsprogram för att minska risken för återfall.
- (16) För att hantera de irreparabla och livslånga skador som kvinnlig könsstympling innebär för dem som utsätts bör detta brott hanteras specifikt och på lämpligt sätt i straffrätten. Kvinnlig könsstympling är en exploaterande sedvänja inriktad på flickors och kvinnors könsorgan som används för att upprätthålla och hävda dominans över kvinnor och flickor och för att utöva social kontroll över flickors och kvinnors sexualitet. Den genomförs ibland i samband med tvångsäktenskap för barn eller våld i nära relationer. Kvinnlig könsstympling kan förekomma som en traditionell sedvänja som vissa grupper utför på sina kvinnliga medlemmar. Det bör omfatta sedvänjor som utförs av icke-medicinska skäl. Med *skära bort* bör avses att klitoris och de yttre blygdläpparna helt eller delvis avlägsnas. *Infibulation* bör omfatta tillslutning av de yttre blygdläpparna genom att vulvans yttre del delvis sys ihop för att minska vaginalöppningen. Med *på annat sätt stympta* bör avses alla andra fysiska ändringar av kvinnans könsorgan.
- (17) Det är nödvändigt att fastställa harmoniserade definitioner av brott och påföljder för vissa former av nätvåld. Nätvåld är i synnerhet inriktat på och drabbar kvinnliga politiker, journalister och människorättsförsvarare. Effekten av nätvåld kan vara att kvinnor tystas och inte kan delta i samhället på samma villkor som män. Nätvåld drabbar också kvinnor och flickor i oproportionerligt hög grad i olika utbildningssammanhang, till exempel på skolor och universitet, vilket får förödande konsekvenser för deras fortsatta utbildning och psykiska hälsa och i extrema fall kan leda till självmord.
- (18) Användningen av informations- och kommunikationsteknik medför en risk att vissa former av nätvåld förstärks genom att spridning sker enkelt, snabbt och i stor omfattning, vilket leder till djupgående och långvariga skador för den person som drabbas. Potentialen för en sådan förstärkning, som är ett rekvisit för flera av de nätvåldsbrott som definieras i detta direktiv, bör avspeglas i att det handlar om att med hjälp av informations- och kommunikationsteknik göra visst material tillgängligt för *ett stort antal* slutanvändare. *Ett stort antal* bör förstås som att materialet når ut till ett betydande antal slutanvändare av tekniken i fråga, vilket möjliggör betydande tillgång till och potentiell vidare spridning av detta material. Begreppet bör tolkas och tillämpas med hänsyn till omständigheterna, även med hänsyn till den teknik som används för att göra materialet tillgängligt och denna tekniks möjligheter att förstärka innehållet.
- (19) Särskilt med tanke på att det ofta kan spridas enkelt, snabbt och i stor omfattning, men även med tanke på dess intima karaktär, kan det vara mycket skadligt för offret att intima bilder eller videor och material som skildrar sexuella handlingar utan samtycke görs tillgängliga för ett stort antal slutanvändare med hjälp av informations- och kommunikationsteknik. Det brott som avses i detta direktiv bör omfatta alla typer av sådant material, t.ex. bilder, fotografier och videor, inbegripet sexualiserade bilder, ljudklipp och videoklipp. Det bör avse situationer där materialet görs tillgängligt för

ett stort antal slutanvändare med hjälp av informations- och kommunikationsteknik utan personens samtycke, oavsett om personen har gett sitt samtycke till att sådant material har framställts eller om personen har överfört det till en annan person. Brottet bör också omfatta framställning eller manipulering, till exempel genom bildredigering, utan samtycke av material som gör att det ser ut som om en annan person ägnar sig åt sexuella aktiviteter, om materialet sedan utan den personens samtycke görs tillgängligt för en mängd slutanvändare, med hjälp av informations- och kommunikationsteknik. Sådant framställning eller manipulering bör inbegripa framställning av så kallade *deepfake*, där materialet märkbart liknar en verklig person, ett föremål, en plats eller en annan enhet eller händelse men som visar en annan persons sexuella aktiviteter, och som felaktigt skulle kunna uppfattas som autentisk eller sanningsenlig. För att på ett effektivt sätt kunna skydda dem som utsätts för detta bör även hot om sådana gärningar omfattas.

- (20) Nätstalkning är en modern form av våld som ofta begås mot familjemedlemmar eller personer som bor i samma hushåll, men som även begås av före detta partner eller bekanta. Vanligtvis missbrukar gärningspersonen tekniska lösningar för att intensifiera det tvång och den kontroll, manipulering och övervakning som offret utsätts för, vilket förstärker offrets rädsla, ångest och gradvisa isolering från vänner och familj. Därför bör minimiregler för nätstalkning fastställas. Brottet nätstalkning bör omfatta kontinuerlig övervakning av offret utan den personens samtycke eller lagliga tillstånd med hjälp av informations- och kommunikationsteknik. Det kan ske genom behandling av brottsoffrets personuppgifter, till exempel genom identitetsstöld eller genom att söka reda på sådana uppgifter på personens olika sociala medier eller meddelandetjänster, e-post och telefon, stöld av lösenord eller hackning av personens utrustning för att komma åt privata utrymmen, via installation av spårningsappar, inbegripet stalkerprogram, eller genom att stjäla personens utrustning. Stalkning bör dessutom omfatta övervakning av offret, utan den personens samtycke eller tillstånd, med hjälp av teknisk utrustning som är uppkopplad via sakernas internet, t.ex. smarta hushållsapparater.
- (21) Minimiregler för brottet nättrakasserier bör fastställas för att motverka att attacker initieras tillsammans med tredje part eller deltagande i sådana attacker mot en annan person, genom att göra hotfullt eller kränkande material tillgängligt för ett stort antal slutanvändare. Sådana omfattande attacker, inbegripet samordnade mobbattacker på nätet, kan leda till attacker utanför nätet eller orsaka betydande psykisk lidande och i extrema fall leda till att offret begår självmord. De är ofta inriktade på framstående (kvinnliga) politiker, journalister eller på annat sätt välkända personer, men kan också förekomma i andra sammanhang, till exempel på universitetsområden eller i skolor. Sådant våld på nätet bör bekämpas i synnerhet när attackerna sker i stor skala, till exempel i form av mobbtrakasserier av ett stort antal personer.
- (22) Den ökande användningen av internet och sociala medier har under de senaste åren lett till en kraftig ökning av offentliga uppmaningar till våld och hat, inbegripet på grund av kön eller genus. Förutom att hatpropaganda på nätet kan spridas enkelt, snabbt och i stor omfattning förvärras detta problem av att människor får mindre hämningar på nätet, eftersom den förmodade anonymiteten på internet och känslan av att man kan undgå straff minskar deras mentala spärrar mot att ägna sig åt sådan propaganda. Kvinnor utsätts ofta för sexistisk och kvinnofientlig hatpropaganda på nätet, vilket kan eskalera till hatbrott utanför nätet. Detta måste stoppas i ett tidigt skede. Det språk som används i denna typ av uppmaning hänvisar inte alltid direkt till den eller de berörda personernas kön eller genus, men fördomarna syns i materialets innehåll eller kontext.

- (23) Offentlig uppmaning till våld eller hat på nätet är ett brott som förutsätter att uppmaningen inte uttrycks i ett helt privat sammanhang, utan offentligt genom användning av informations- och kommunikationsteknik. Det bör därför kräva spridning till allmänheten, vilket bör förstås som att en viss del av ett material som uppmanar till våld eller hat görs tillgängligt med hjälp av informations- och kommunikationsteknik för ett potentiellt obegränsat antal personer, det vill säga att materialet görs lätt tillgängligt för användare i allmänhet utan att det krävs någon ytterligare åtgärd från materialleverantörens sida, oberoende av huruvida dessa personer verkligen tar del av informationen i fråga. Om tillgång till materialet kräver registrering eller tillträde till en grupp av användare bör informationen därför anses spridd till allmänheten endast när användare som söker tillgång till materialet automatiskt registreras eller ges tillträde utan att en person beslutar om eller väljer ut vem som ska ges tillgång till materialet. När de bedömer huruvida material kan klassificeras som att det utgör en uppmaning till hat eller våld bör behöriga myndigheter ta hänsyn till den grundläggande rätten till yttrandefrihet som fastställs i artikel 11 i stadgan
- (24) Brottsoffer bör enkelt kunna anmäla fall av våld mot kvinnor eller våld i nära relationer utan att utsättas för sekundär eller upprepad viktimisering. Medlemsstaterna bör därför göra det möjligt att göra brottsanmälningar nätet eller med hjälp av annan informations- och kommunikationsteknik. Personer som utsatts för nätvåld bör kunna ladda upp material som har anknytning till anmälan, till exempel skärmdumpar av den påstådda våldshandlingen.
- (25) När det gäller våld i nära relationer och våld mot kvinnor, i synnerhet våld som begås av nära familjemedlemmar eller nära partner, kan brottsoffren vara utsatta för sådan press från gärningspersonens sida att de inte vågar vända sig till behöriga myndigheter, även om deras liv är i fara. Medlemsstaterna bör därför säkerställa att deras regler om tystnadsplikt inte utgör ett hinder för att relevanta yrkesgrupper, till exempel personal inom hälso- och sjukvården, ska kunna rapportera till behöriga myndigheter om de har rimlig anledning att anta att det finns överhängande risk att brottsoffret kan lida allvarlig fysisk skada. I fråga om våld i nära relationer eller våld mot kvinnor som drabbar barn är det också ofta just en utomstående part som noterar att barnet uppträder annorlunda eller har fysiska skador. Barn måste skyddas effektivt mot sådana former av våld och lämpliga åtgärder vidtas utan dröjsmål. Därför bör relevanta yrkesgrupper som kommer i kontakt med barn som är våldsoffer eller kan komma att bli våldsoffer, däribland personal inom hälso- och sjukvården eller utbildningsväsendet, inte heller begränsas av tystnadsplikt om de har rimlig anledning att anta att barnet har utsatts för allvarliga våldshandlingar eller kan komma att utsättas för ytterligare allvarliga handlingar. Om dessa yrkesgrupper anmäler sådana fall av våld bör medlemsstaterna säkerställa att de inte hålls ansvariga för brott mot tystnadsplikten.
- (26) För att motverka underrapportering i fall där brottsoffret är ett barn bör det fastställas anmälningsförfaranden som är säkra och anpassade till barn. Ett exempel på detta kan vara att behöriga myndigheter använder ett enkelt och lättfattligt språk när de genomför förhör.
- (27) Dröjsmål i handläggningen av anmälningar av våld mot kvinnor och våld i nära relationer kan medföra särskilda risker för de utsatta, eftersom de fortfarande kan befinna sig i omedelbar fara med tanke på att gärningspersonerna ofta är nära familjemedlemmar eller makar. Behöriga myndigheter bör därför ha tillräcklig sakkunskap och effektiva utredningsverktyg för att utreda och lagföra sådana brott.

- (28) Personer som utsatts för våld i nära relationer eller våld mot kvinnor behöver normalt omedelbart skydd eller särskilt stöd, till exempel om det handlar om våld utfört av en partner, där återfallsfrekvensen tenderar att vara hög. En individuell bedömning för att fastställa brottsoffrets skyddsbehov bör därför göras i samband med den allra första kontakten mellan behöriga myndigheter och brottsoffret, eller så snart det uppstår misstanke om att personen utsatts för våld mot kvinnor eller våld i nära relationer. Detta kan ske innan ett brottsoffer gjort en formell brottsanmälan, eller proaktivt om en utomstående part anmäler brottet.
- (29) Vid bedömningen av brottsoffrets skydds- och stödbehov bör det främsta syftet vara att se till brottsoffrets säkerhet och erbjuda särskilt anpassat stöd genom att bland annat ta hänsyn till brottsoffrets individuella omständigheter. Exempel på omständigheter som kräver särskild uppmärksamhet kan vara att brottsoffret är gravid eller står i ett beroendeförhållande till, eller har en relation med, gärningspersonen.
- (30) För att säkerställa heltäckande stöd och skydd för brottsoffer bör alla behöriga myndigheter och relevanta organ, vilket inte ska vara begränsat till brottsbekämpande och rättsvårdande myndigheter, delta i bedömningen av riskerna för brottsoffer och vad som kan vara lämpliga stödåtgärder på grundval av tydliga riktlinjer som utfärdats av medlemsstaterna. Sådana riktlinjer bör omfatta faktorer som ska beaktas vid bedömningen av den risk som en gärningsperson eller misstänkt utgör, bland annat att misstänkta som åtalats för mindre förseelser är lika farliga som de som åtalats för allvarigare brott, i synnerhet när det handlar om våld i nära relationer och stalking.
- (31) På grund av deras sårbarhet för sekundär och upprepad viktimisering, hotelser och hämnd, samt det faktum att de åsamkas känslomässig skada som skadar deras utveckling bör brottsoffers barn omfattas av samma skyddsåtgärder som brottsoffren. Andra närstående till brottsoffret, till exempel vuxna med funktionsnedsättning eller vuxna äldre närstående för vilka brottsoffret har omsorgsplikt, kan åsamkas liknande känslomässig skada och bör därför omfattas av samma skyddsåtgärder.
- (32) Personer som utsätts för våld mot kvinnor och våld i nära relationer behöver ofta särskilt stöd. För att säkerställa att de verkligen erbjuds stöd bör behöriga myndigheter hänvisa offren till lämpliga stödtjänster. Detta bör särskilt vara fallet om en individuell bedömning visar att brottsoffret har särskilda stödbehov. I ett sådant fall bör stödtjänsterna kunna ta kontakt med brottsoffret även utan brottsoffrets samtycke. När det gäller behöriga myndigheters behandling av relaterade personuppgifter bör medlemsstaterna säkerställa att den är laglig i enlighet med artikel 6.1 c jämförd med artikel 6.2 och 6.3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679⁷. Sådana lagar bör innehålla lämpligt skydd av personuppgifter som är förenligt med det väsentliga innehållet i rätten till dataskydd och innehålla bestämmelser om lämpliga och särskilda åtgärder för att säkerställa enskildas grundläggande rättigheter och intressen. Om behöriga myndigheter överför brottsoffers personuppgifter i samband med att de hänvisar dem till stödtjänster bör de säkerställa att de överförda uppgifterna begränsas till vad som är nödvändigt för att informera stödtjänsterna om omständigheterna i fallet så att brottsoffren kan få lämpligt stöd och skydd.

⁷ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) (Text av betydelse för EES) ([EUT L 119, 4.5.2016, s. 1](#)).

- (33) Medlemsstaterna bör vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att det är möjligt att fatta beslut om akuta förbudsåtgärder och kontaktförbud för att säkerställa ett effektivt skydd för brottsoffer och deras närstående.
- (34) Medlemsstaterna bör säkerställa att beslut om akuta förbudsåtgärder kan utfärdas i situationer av omedelbar fara, till exempel om skada är nära förestående eller redan har tillfogats och sannolikt kommer att tillfogas igen.
- (35) Skyddsorder kan till exempel förbjuda en gärningsperson eller misstänkt att gå in i vissa lokaler, att komma inom ett fastställt avstånd från brottsoffret eller brottsoffrets närstående eller kontakta dem, inbegripet via onlinegränssnitt, samt om nödvändigt förbjuda dem att inneha skjutvapen eller dödliga vapen.
- (36) För att akuta förbudsåtgärder och kontaktförbud ska vara effektiva bör överträdelse av sådana beslut vara föremål för sanktioner. Det kan handla om straffrättsliga eller andra rättsliga sanktioner och omfatta fängelsestraff, böter eller någon annan rättslig sanktion som är effektiv, proportionerlig och avskräckande.
- (37) Att lägga fram bevis som rör tidigare sexuellt beteende för att ifrågasätta brottsoffrens trovärdighet och frånvaro av samtycke i fall av sexuellt våld, i synnerhet våldtäkt, kan bidra till att upprätthålla skadliga stereotyper om brottsoffer och leda till upprepad eller sekundär viktimisering. Utan att det påverkar rätten till försvar bör därför frågor, utredningar och bevisning som rör offrets sexuella beteende inte tillåtas i brottsutredningar och domstolsförfaranden.
- (38) Med tanke på att våld mot kvinnor och våld i nära relationer är komplexa och allvarliga brott och med tanke på brottsoffrens specifika stödbehov bör medlemsstaterna säkerställa att utsedda organ tillhandahåller ytterligare stöd och vidtar åtgärder för att förhindra sådana brott. Med tanke på deras sakkunskap i frågor som rör diskriminering på grund av kön är nationella jämställdhetsorgan som inrättats i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/113/EG⁸, 2006/54/EG⁹ och 2010/41/EU¹⁰ väl lämpade att fullgöra dessa uppgifter. Sådana organ bör dessutom ha rättslig ställning att med brottsoffrens godkännande företräda eller stödja personer som utsatts för våld mot kvinnor eller våld i nära relationer, inbegripet när det gäller att ansöka om skadestånd eller avlägsnande av onlineinnehåll. Detta bör inbegripa en möjlighet att företräda eller stödja flera brottsoffer tillsammans. För att dessa organ ska kunna utföra sina uppgifter på ett effektivt sätt bör medlemsstaterna säkerställa att de har tillräckliga personalresurser och ekonomiska resurser.
- (39) Vissa brott som omfattas av detta direktiv innebär en ökad risk för upprepad, långvarig eller till och med oavbruten viktimisering. Den risken uppstår särskilt i samband med brott som innebär att material som är ett resultat av vissa typer av nätvåld görs tillgängligt med hjälp av informations- och kommunikationsteknik för ett stort antal slutanvändare, med tanke på hur lätt och snabbt sådant material kan spridas i stor skala och hur svårt det ofta är att avlägsna sådant material. Denna risk kvarstår normalt även

⁸ Rådets direktiv 2004/113/EG av den 13 december 2004 om genomförande av principen om likabehandling av kvinnor och män när det gäller tillgång till och tillhandahållande av varor och tjänster ([EUT L 373, 21.12.2004, s. 37](#));

⁹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/54/EG av den 5 juli 2006 om genomförandet av principen om lika möjligheter och likabehandling av kvinnor och män i arbetslivet (omarbetning), ([EUT L 204, 26.7.2006, s. 23](#)).

¹⁰ Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/41/EU av den 7 juli 2010 om tillämpning av principen om likabehandling av kvinnor och män som är egenföretagare och om upphävande av rådets direktiv 86/613/EEG ([EUT L 180, 15.7.2010, s. 1](#)).

efter en fällande dom. För att effektivt skydda rättigheterna för personer som utsatts för sådana brott bör medlemsstaterna därför vara skyldiga att vidta lämpliga åtgärder i syfte att avlägsna materialet i fråga. Med tanke på att avlägsnande vid källan inte alltid är möjligt, till exempel på grund av rättsliga eller praktiska svårigheter att verkställa eller genomdriva ett beslut om avlägsnande, bör medlemsstaterna även tillåtas föreskriva åtgärder för att göra sådant material oåtkomligt.

- (40) Sådana åtgärder bör särskilt innefatta ett bemyndigande av nationella rättsvårdande myndigheter att förelägga leverantörer av förmedlingstjänster att avlägsna en eller flera specifika delar av materialet i fråga eller att göra dem oåtkomliga. Sådana förelägganden bör utfärdas på brottsoffrets tillräckligt motiverade och underbyggda begäran. Med tanke på hur snabbt sådant material kan spridas på nätet och den tid det kan ta att fullfölja straffrättsliga förfaranden mot person som misstänks för att ha begått de relevanta brotten är det för att effektivt skydda brottsoffrens rättigheter nödvändigt att föreskriva en möjlighet att på vissa villkor utfärda sådana förelägganden genom interimistiska åtgärder även innan sådana straffrättsliga förfaranden har avslutats.
- (41) Alla åtgärder för att avlägsna material eller göra det oåtkomligt, i synnerhet sådana förelägganden, kan påverka rättigheter och intressen hos andra parter än brottsoffret, såsom de personer som tillhandahåller materialet, leverantörer av förmedlingstjänster vars tjänster används och slutanvändarna av dessa tjänster, samt även allmänintresset. Det bör därför säkerställas att sådana förelägganden och andra åtgärder bara kan vidtas på ett transparent sätt och föreskrivas tillräckliga skyddsåtgärder för att säkerställa att de är begränsade till vad som är nödvändigt och proportionerligt, så att det råder visshet om rättsläget, att alla berörda parter kan utöva sin rätt till rättslig prövning i enlighet med nationell rätt och en rättvis avvägning göras mellan alla berörda rättigheter och intressen, inbegripet alla berörda parters grundläggande rättigheter enligt stadgan. Det är särskilt viktigt att det i samband med förfaranden som avser interimistiska åtgärder görs en noggrann avvägning mellan alla berörda rättigheter och intressen i varje enskilt fall. Sådana förelägganden bör i regel riktas till den leverantör av förmedlingstjänster som är bäst lämpad att vidta åtgärder, i synnerhet för att begränsa eventuella negativa effekter på yttrande- och informationsfriheten.
- (42) Bestämmelserna i detta direktiv om förelägganden och andra åtgärder för att avlägsna relevant material eller göra det oåtkomligt bör inte påverka relevanta regler i förordning XX/YYYY [*förslaget till förordning om digitala tjänster*]. Sådana förelägganden bör i synnerhet vara förenliga med förbudet mot att införa allmänna övervakningsskyldigheter eller aktiv undersökningsplikt och med de särskilda kraven i den förordningen vad gäller förelägganden om att avlägsna olagligt onlineinnehåll.
- (43) Med tanke på att det material som enligt förelägganden eller andra åtgärder som kan vidtas enligt detta direktiv ska avlägsnas eller göras oåtkomligt kan vara av betydelse för att utreda eller lagföra de relevanta brotten enligt straffrätten bör nödvändiga åtgärder vidtas för att göra det möjligt för de behöriga myndigheterna att om nödvändigt få tillgång till eller säkra sådant material. Sådana åtgärder kan till exempel vara krav på relevanta leverantörer av förmedlingstjänster att översända materialet till dessa myndigheter eller att bevara det under en begränsad period som inte ska vara längre än nödvändigt. Alla sådana åtgärder bör säkerställa materialets säkerhet, vara begränsade till vad som är rimligt och överensstämmande med tillämpliga regler om skydd av personuppgifter.

- (44) För att undvika sekundär viktisering bör brottsoffren kunna få skadestånd under det straffrättsliga förfarandet. Fullt skadestånd utan någon övre gräns bör kunna begäras från gärningspersonen. Det bör omfatta alla skador och trauman hos brottsoffren och kostnader för att hantera skador, däribland kostnader för terapi, konsekvenser för offrets anställningssituation, förlorad inkomst, psykologisk skada och ideell skada på grund av kränkning av värdighet. Skadeståndets storlek bör ta hänsyn till att personer som utsatts för våld i nära relationer kan behöva lämna sina hem för att söka skydd och därmed vara tvungna att söka nytt arbete, hitta nya skolor för sina barn eller till och med skaffa sig en ny identitet.
- (45) Bistånd och stöd till personer som utsatts för våld mot kvinnor eller våld i nära relationer bör ges före, under och en lämplig tid efter det att det straffrättsliga förfarandet avslutats, till exempel om det behövs fortsatt medicinsk behandling för att hantera våldets allvarliga fysiska eller psykiska konsekvenser, eller om brottsoffrets säkerhet är hotad till följd av i synnerhet uppgifter som brottsoffret lämnat under detta förfarande.
- (46) Specialiserade stödtjänster bör erbjuda stöd till personer som utsatts för alla former av våld mot kvinnor och våld i nära relationer, inbegripet sexuellt våld, kvinnlig könsstympning, tvångsäktenskap, tvångsaborter och tvångssterilisering, sexuella trakasserier och olika former av nätvåld.
- (47) Specialiserade stödtjänster bör erbjuda brottsoffren stöd som är anpassat till deras särskilda behov oavsett om de har gjort en officiell brottsanmälan. Sådana stödtjänster kan tillhandahållas utöver eller som en integrerad del av allmänna stödtjänster för brottsoffer, vilka kan ta i anspråk redan befintliga enheter som tillhandahåller specialiserat stöd. Specialiserat stöd kan tillhandahållas av nationella myndigheter, brottsofferorganisationer eller andra icke-statliga organisationer. De bör tilldelas tillräckliga personalresurser och ekonomiska resurser, och om tjänsterna tillhandahålls av icke-statliga organisationer bör medlemsstaterna säkerställa att de får lämpliga anslag.
- (48) Personer som utsatts för våld i nära relationer eller våld mot kvinnor har normalt flera skydds- och stödbehov. För att tillgodose dessa behov på ett effektivt sätt bör medlemsstaterna tillhandahålla sådana tjänster på en och samma plats, eller samordna dem genom en central kontaktpunkt. För att säkerställa att även brottsoffer i avlägsna områden eller brottsoffer som inte kan komma till sådana center personligen får hjälp bör medlemsstaterna se till att tjänsterna är tillgängliga på nätet. Detta bör innefatta inrättande av en enda, uppdaterad webbplats med all relevant information om och tillgång till tillgängliga stöd- och skyddstjänster (en gemensam kontaktpunkt på nätet). Webbplatsen bör uppfylla tillgänglighetskrav för personer med funktionsnedsättning
- (49) Specialiserade stödtjänster, såsom skyddade boenden och akutmottagningar för våldtagna, bör betraktas som samhällsviktiga tjänster under kris- och undantagstillstånd, inbegripet under folkhälsokriser. Tjänsterna bör vara fortsatt tillgängliga i sådana situationer, under vilka våld i nära relationer och våld mot kvinnor tenderar att öka.
- (50) Det trauma som sexuellt våld, däribland våldtäkt, orsakar kräver ett särskilt lyhört bemötande från utbildad och specialiserad personal. Personer som utsatts för denna typ av våld behöver omedelbar medicinsk vård och traumastöd samtidigt som rättsmedicinska undersökningar omedelbart måste göras för att samla in bevis som behövs för åtal. Det bör finnas ett tillräckligt antal akutmottagningar för våldtagna eller mottagningar för personer som utsatts för sexuellt våld och de bör ha en adekvat

spridning inom varje medlemsstats territorium. Även personer som utsatts för kvinnlig könsstympling, som ofta är flickor, behöver normalt sett riktat stöd. Medlemsstaterna bör därför säkerställa att de erbjuder dessa brottsoffer specialanpassat stöd.

- (51) Trakasserier i arbetslivet betraktas som diskriminering på grund av kön i direktiven 2004/113/EG, 2006/54/EG och 2010/41/EU. Med tanke på att sexuella trakasserier i arbetslivet har betydande negativa konsekvenser för både brottsoffer och arbetsgivare bör externa rådgivningstjänster erbjuda råd till både brottsoffer och arbetsgivare om hur sådana fall ska hanteras på ett adekvat sätt på arbetsplatsen och om de rättsmedel som är tillgängliga för arbetsgivaren för att avlägsna gärningspersonen från arbetsplatsen och erbjuda en möjlighet till tidig förlikning, om brottsoffret så önskar.
- (52) Medlemsstaterna bör säkerställa att nationella stödlinjer kan nås med det EU-harmoniserade numret [116 016] och att information om detta nummer som ett offentligt nummer som kan ringas kostnadsfritt och är tillgängligt dygnet runt ges bred spridning. Stödet bör omfatta krisrådgivning och kunna hänvisa vidare till verksamheter med personlig kontakt, såsom skyddade boenden, rådgivningscentrum eller polis.
- (53) Skyddade boenden spelar en avgörande roll för att skydda brottsoffren mot våldshandlingar. Förutom att erbjuda ett tryggt boende bör skyddade boenden tillhandahålla nödvändig hjälp när det gäller att samordna hanteringen av frågor som rör brottsoffrens hälsa, ekonomiska situation och deras barns välbefinnande med det yttersta målet att förbereda dem för ett självständigt liv.
- (54) För att hantera negativa konsekvenser för barn som är brottsoffer på ett effektivt sätt bör stödåtgärder för barn omfatta åldersanpassad psykologisk rådgivning, vid behov tillsammans med pediatrik vård, och tillhandahållas så snart behöriga myndigheter har rimlig anledning att anta att barn kan ha utsatts, vilket ska innefatta barn som bevittnat våld. Vid tillhandahållandet av stöd till barn som är brottsoffer bör barnets rättigheter enligt artikel 24 i stadgan komma i främsta rummet.
- (55) För att säkerställa barns säkerhet under eventuella besök hos en gärningsperson eller en misstänkt med föräldraansvar som har umgängesrätt bör medlemsstaterna säkerställa att övervakade neutrala platser, till exempel myndigheter som ansvarar för stöd och skydd av barn, är tillgängliga, så att besöken kan äga rum där på ett sätt som värnar barnets bästa. Besöken bör om nödvändigt äga rum i närvaro av tjänstemän som arbetar med stöd och skydd av barn. Om det är nödvändigt att tillhandahålla tillfälligt boende bör barn i första hand placeras tillsammans med den person med föräldraansvar som inte är gärningsperson eller misstänkt, såsom barnets mor. Hänsyn bör alltid tas till barnets bästa.
- (56) Brottsoffer med särskilda behov och grupper som löper risk att utsättas för våld mot kvinnor eller våld i nära relationer, såsom kvinnor med funktionsnedsättning, kvinnor vars uppehållsstatus eller uppehållstillstånd är avhängig(t) en närstående, papperslösa kvinnliga migranter, kvinnor som ansöker om internationellt skydd, kvinnor som flyr väpnade konflikter, kvinnor som drabbats av hemlöshet, kvinnor som har en minoritetsbakgrund i fråga om ras eller etnisk tillhörighet, kvinnor som bor i landsbygdsområden, kvinnliga sexarbetare, kvinnliga fångar eller äldre kvinnor bör få särskilt skydd och stöd.
- (57) Kvinnor med funktionsnedsättning utsätts i oproportionerlig grad för våld mot kvinnor och våld i nära relationer och har på grund av sin funktionsnedsättning ofta svårt att få tillgång till skydds- och stödåtgärder. Medlemsstaterna bör därför säkerställa att de

fullt ut kan åtnjuta de rättigheter som fastställs i detta direktiv på samma villkor som andra, men samtidigt ta vederbörlig hänsyn till dessa brottsoffers särskilda utsatthet och sannolika svårigheter att söka hjälp.

- (58) Medlemsstaterna bör säkerställa att förebyggande åtgärder, såsom informationskampanjer, vidtas för att bekämpa våld mot kvinnor och våld i nära relationer. Förebyggande arbete bör även ske inom formell utbildning, särskilt genom ökad sexualundervisning och träning i socioemotionella färdigheter och empati samt utveckling av sunda och respektfulla relationer.
- (59) Medlemsstaterna bör vidta åtgärder för att förhindra att skadliga genusstereotyper vidmakthålls och utrota föreställningen om kvinnors underordning eller stereotypa roller för kvinnor och män. Detta kan även omfatta åtgärder för att säkerställa att kultur, sedvänja, religion, tradition eller heder inte betraktas som ett rättfärdigande av brott som utgör våld mot kvinnor eller våld i nära relationer, eller av en mildare behandling av sådana brott. Med tanke på att barn från mycket tidig ålder exponeras för genusroller som formar deras uppfattning om sig själva och påverkar deras akademiska och yrkesmässiga val samt förväntningarna på deras roller som kvinnor och män under hela deras livstid är det mycket viktigt att motverka genusstereotyper i förskoleverksamhet och barnomsorg.
- (60) För att säkerställa att offer för våld mot kvinnor och våld i nära relationer identifieras och får lämpligt stöd bör medlemsstaterna säkerställa att yrkesgrupper som kan komma i kontakt med brottsoffer får utbildning och riktad information. Utbildningen bör omfatta risker för och förebyggande av hot, upprepad och sekundär viktimisering samt vilka skydds- och stödåtgärder som är tillgängliga för brottsoffer. För att förebygga och på lämpligt sätt hantera fall av sexuella trakasserier i arbetslivet bör även personer i arbetsledande ställning få utbildning. Sådan utbildning bör även omfatta bedömningar av sexuella trakasserier i arbetslivet och därmed förknippade risker för arbetstagares psykosociala säkerhet och hälsa i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 89/391/EEG¹¹. Utbildningsinsatserna bör även omfatta risken för tredjepartsvåld. Med tredjepartsvåld avses våld som arbetstagare kan utsättas för på arbetsplatsen där gärningspersonen inte är en medarbetare, till exempel fall där sjuksköterskor utsätts för sexuella trakasserier av patienter.
- (61) För att motverka underrapportering bör medlemsstaterna även samverka med brottsbekämpande myndigheter i utformningen av utbildning om framför allt skadliga genusstereotyper, men även i det brottsförebyggande arbetet, med tanke på att de normalt kommer i kontakt med grupper som löper risk att utsättas för våld och medbrottsoffer.
- (62) Behandlingsprogram bör inrättas för att förebygga och minimera risken för (upprepat) våld mot kvinnor eller våld i nära relationer. Programmen bör särskilt syfta till att lära gärningspersoner eller personer som riskerar att bli gärningspersoner att inte bete sig våldsamt i mellanmänniska relationer och att motverka ett våldsamt beteendemönster. Programmen bör uppmuntra förövare att ta ansvar för sina handlingar och rannsaka sina attityder och föreställningar vad gäller kvinnor.
- (63) För att säkerställa att personer som utsätts för nätvåld som omfattas av detta direktiv effektivt kan utöva sina rättigheter att få olagligt material med anknytning till sådana

¹¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 89/391/EEG av den 12 juni 1989 om åtgärder för att främja förbättringar av arbetstagarnas säkerhet och hälsa i arbetet (EGT L 183, 29.6.1989, s. 1).

brott avlägsnat bör medlemsstaterna uppmuntra samarbete mellan leverantörer av förmedlingstjänster. För att säkerställa att sådant material upptäcks i ett tidigt skede och hanteras effektivt samt att personer som utsätts för dessa brott får adekvat bistånd och stöd bör medlemsstaterna även underlätta inrättandet eller användningen av befintliga självreglerande åtgärder av frivillig karaktär, såsom uppförandekoder, för att till exempel upptäcka systematiska risker i samband med sådant nätvåld och utbilda berörda leverantörers anställda i att förebygga sådant våld och i att bistå de utsatta.

- (64) Åtgärder för att på ett adekvat sätt bekämpa våld mot kvinnor och våld i nära relationer kan bara utformas på grundval av heltäckande och jämförbara disaggregerade data. För att effektivt kunna övervaka utvecklingen i medlemsstaterna och åtgärda bristen på jämförbara uppgifter bör medlemsstaterna regelbundet genomföra undersökningar med hjälp av kommissionens (Eurostats) harmoniserade metod för att samla in data och överföra dessa till kommissionen (Eurostat).
- (65) Medlemsstaterna bör säkerställa att insamlade data är begränsade till vad som är absolut nödvändigt för att övervaka förekomsten av och utvecklingstendenserna när det gäller våld mot kvinnor och våld i nära relationer och utforma nya politiska strategier på detta område. Inga personuppgifter bör ingå när insamlade data delas.
- (66) All behandling av personuppgifter som utförs enligt detta direktiv, inbegripet behöriga myndigheters utbyte eller överföring av personuppgifter, bör ske i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679¹² och Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/680¹³ och 2002/58/EG. All behandling av personuppgifter som utförs av unionens institutioner, organ eller byråer bör ske i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) 2018/1725¹⁴, 2018/1727¹⁵ och 2016/794¹⁶ eller andra tillämpliga unionsbestämmelser om dataskydd.
- (67) I direktiv 2011/93/EU fastställs bestämmelser om brott som rör sexuella övergrepp mot barn. För att säkerställa överensstämmelse med detta direktiv när det gäller våldtäkt bör samma grad av skydd för barn som uppnått åldern för sexuellt självbestämmande säkerställas och ett specifikt brott definieras vad gäller barn under åldern för sexuellt självbestämmande. Direktiv 2011/93/EU bör därför ändras i enlighet med detta.

¹² Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/680 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behöriga myndigheters behandling av personuppgifter för att förebygga, förhindra, utreda, avslöja eller lagföra brott eller verkställa straffrättsliga påföljder, och det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av rådets rambeslut 2008/977/RIF ([EUT L 119, 4.5.2016, s. 89](#)).

¹³ Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/58/EG av den 12 juli 2002 om behandling av personuppgifter och integritetsskydd inom sektorn för elektronisk kommunikation (direktiv om integritet och elektronisk kommunikation) (EGT L 201, 31.7.2002, s. 37).

¹⁴ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1725 av den 23 oktober 2018 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter som utförs av unionens institutioner, organ och byråer och om det fria flödet av sådana uppgifter samt om upphävande av förordning (EG) nr 45/2001 och beslut nr 1247/2002/EG ([EUT L 295, 21.11.2018, s. 39](#)).

¹⁵ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1727 av den 14 november 2018 om Europeiska unionens byrå för straffrättsligt samarbete (Eurojust), och om ersättning och upphävande av rådets beslut 2002/187/RIF ([EUT L 295, 21.11.2018, s. 138](#)).

¹⁶ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/794 av den 11 maj 2016 om Europeiska unionens byrå för samarbete inom brottsbekämpning (Europol) och om ersättande och upphävande av rådets beslut 2009/371/RIF, 2009/934/RIF, 2009/935/RIF, 2009/936/RIF och 2009/968/RIF ([EUT L 135, 24.5.2016, s. 53](#)).

- (68) Eftersom målet för detta direktiv, nämligen att förebygga och bekämpa våld mot kvinnor och våld i nära relationer i hela unionen genom gemensamma minimiregler, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna utan snarare, på grund av de planerade åtgärdernas omfattning eller verkningar, bättre kan uppnås på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går detta direktiv inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.
- (69) [I enlighet med artiklarna 1 och 2 i protokoll nr 21 om Förenade kungarikets och Irlands ställning med avseende på området med frihet, säkerhet och rättvisa, fogat till fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, och utan att det påverkar tillämpningen av artikel 4 i det protokollet, deltar Irland inte i antagandet av detta direktiv, som inte är bindande för eller tillämpligt på Irland.] ELLER [I enlighet med artikel 3 i protokoll nr 21 om Förenade kungarikets och Irlands ställning med avseende på området med frihet, säkerhet och rättvisa, fogat till fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, har Irland [genom en skrivelse av den ...] meddelat att det önskar delta i antagandet och tillämpningen av detta direktiv.]
- (70) I enlighet med artiklarna 1 och 2 i protokoll nr 22 om Danmarks ställning, fogat till fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, deltar Danmark inte i antagandet av detta direktiv, som inte är bindande för eller tillämpligt på Danmark.
- (71) Europeiska datatillsynsmannen har hörts i enlighet med artikel 42.1 i förordning (EU) 2018/1725 och avgav ett yttrande den [XX XX 2022].

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

KAPITEL 1

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel 1 **Innehåll**

I detta direktiv fastställs regler för att förebygga och bekämpa våld mot kvinnor och våld i nära relationer. Det fastställs minimiregler om

- (a) fastställandet av brottsrekvisit och påföljder på områdena sexuellt utnyttjande av kvinnor och barn samt it-brottslighet,
- (b) rättigheter för personer som utsatts för alla former av våld mot kvinnor eller våld i nära relationer före, under eller efter straffrättsliga förfaranden,
- (c) skydd av brottsoffer och stöd till brottsoffer.

Artikel 2

Personer som löper högre risk att utsättas för våld och särskilda risker

1. Medlemsstaterna ska, när de genomför åtgärderna i detta direktiv, ta hänsyn till att personer som diskrimineras på grund av en kombination av kön och andra skäl löper ökad risk att utsättas för våld och sörja för deras behov av ökat skydd och stöd på det sätt som anges i artiklarna 18.4, 27.5 och 37.7.
2. Medlemsstaterna ska säkerställa att det vid direktivets tillämpning ägnas särskild uppmärksamhet åt risken för hotelser, hämnd, sekundär och upprepad viktimisering samt åt behovet av att skydda offrens värdighet och fysiska integritet.

Artikel 3

Tillämpningsområde

Detta direktiv ska vara tillämpligt på följande brott:

- (a) De brott som avses i kapitel 2.
- (b) De våldshandlingar mot kvinnor eller i nära relationer som är kriminaliserade enligt andra unionsrättsakter.
- (c) Varje annan våldshandling mot kvinnor eller i nära relationer som är kriminaliserad enligt nationell rätt.

Artikel 4

Definitioner

I detta direktiv gäller följande definitioner:

- (a) *våld mot kvinnor*: genusbaserat våld som riktas mot kvinnor eller flickor på grund av att de är kvinnor eller flickor eller som i oproportionerlig grad drabbar kvinnor eller flickor, inbegripet alla våldshandlingar som leder till, eller troligen kommer att leda till, fysisk, sexuell, psykisk eller ekonomisk skada eller fysiskt, sexuellt, psykiskt eller ekonomiskt lidande, inbegripet hot om sådana handlingar, tvång eller godtyckligt frihetsberövande, oavsett om det sker i ett offentligt eller privat sammanhang.
- (b) *våld i nära relationer*: alla våldshandlingar som leder till, eller troligen kommer att leda till, fysisk, sexuell, psykisk eller ekonomisk skada eller fysiskt, sexuellt, psykiskt eller ekonomiskt lidande som förekommer inom familjen eller i hemmiljön, oavsett om det föreligger biologiska eller juridiska familjeband eller inte, eller mellan makar eller partner eller före detta makar eller partner, oavsett om gärningspersonen delar eller har delat bostad med brottsoffret eller inte.
- (c) *brottsoffer*: varje person, oavsett kön eller genus, om inte annat anges, som åsamkats skada som en direkt följd av de våldshandlingar som omfattas av detta direktiv, inbegripet barn som bevittnat sådant våld.
- (d) *nätvåld*: varje våldshandling som omfattas av detta direktiv och som helt eller delvis begås, underlättas eller förvärras genom användning av informations- och kommunikationsteknik.

- (e) *informations- och kommunikationsteknik*: alla tekniska verktyg och resurser som används för att digitalt lagra, skapa, dela eller utbyta information, inbegripet smarta telefoner, datorer, sociala nätverk och andra medieapplikationer och medietjänster.
- (f) *leverantörer av förmedlingstjänster*: leverantörer av tjänster enligt definitionen i artikel 2 f i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) YYYY/XXX¹⁷ [förordningen om en inre marknad för digitala tjänster].
- (g) *sexuella trakasserier i arbetslivet*: alla oönskade former av verbalt, icke-verbalt eller fysiskt beteende av sexuell karaktär som inträffar under, i samband med eller till följd av anställning, yrkesutövning eller egenföretagande som har till syfte eller följd att brottsoffrets värdighet kränks, särskilt genom att skapa en skrämmande, fientlig, förnedrande, kränkande eller stötande miljö.
- (h) *barn*: varje person som är under 18 år.
- (i) *åldern för sexuellt självbestämmande*: den ålder under vilken det enligt nationell rätt är förbjudet att ägna sig åt sexuella handlingar med ett barn.
- (j) *närstående*: barn till brottsoffret eller en annan person än gärningspersonen eller den person som är misstänkt som tillhör samma hushåll och för vilken brottsoffret har omsorgs- och försörjningsplikt.

KAPITEL 2

BROTT SOM RÖR SEXUELL EXPLOATERING AV KVINNOR OCH BARN SAMT IT-BROTTLIGHET

Artikel 5

Våldtäkt

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att följande uppsåtliga gärningar är straffbelagda:
 - (a) Att sexuellt penetrera en kvinna vaginalt, analt eller oralt med en kroppsdel eller ett föremål utan kvinnans samtycke.
 - (b) Att förmå en kvinna att sexuellt penetreras vaginalt, analt eller oralt med en kroppsdel eller ett föremål av en tredje person utan kvinnans samtycke.
2. Medlemsstaterna ska säkerställa att en handling som sker utan samtycke ska avse en handling som utförs utan att kvinnan lämnat sitt samtycke av egen fri vilja, eller om kvinnan på grund av sitt fysiska eller mentala tillstånd inte kan ge uttryck för en egen fri vilja och som därmed drar nytta av hennes oförmåga att uttrycka en egen fri vilja, vilket kan innefatta tillstånd som medvetlöshet, berusning, sömn, sjukdom, kroppsskada eller funktionsnedsättning.
3. Samtycke kan tas tillbaka när som helst under handlingen. Frånvaro av samtycke kan inte motbevisas enbart med hänvisning till att kvinnan inte sagt något, inte gjort verbalt eller fysiskt motstånd, eller med hänvisning till hennes tidigare sexuella beteende.

¹⁷ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) YYYY/XXX om en inre marknad för digitala tjänster (EUT L...).

Artikel 6

Kvinnlig könsstympning

Medlemsstaterna ska säkerställa att följande uppsåtliga gärningar är straffbelagda:

- (a) Att skära bort, till exempel genom infibulation, eller på annat sätt stympa hela eller delar av de yttre eller inre blygdläpparna eller klitoris.
- (b) Att tvinga eller förmå en kvinna att genomgå någon av de handlingar som anges i led a.

Artikel 7

Delning av intimt eller manipulerat material utan samtycke

Medlemsstaterna ska säkerställa att följande uppsåtliga gärningar är straffbelagda:

- (a) Att med hjälp av informations- och kommunikationsteknik göra intima bilder, videofilmer eller annat material som visar en annan persons sexuella handlingar tillgängliga för ett stort antal slutanvändare utan den berörda personens samtycke.
- (b) Att framställa eller manipulera bilder, videofilmer eller annat material som får det att framstå som att en annan person deltar i sexuella handlingar utan den berörda personens samtycke, och därefter med hjälp av informations- och kommunikationsteknik göra det tillgängligt för ett stort antal slutanvändare.
- (c) Att hota att utföra någon av de gärningar som avses i leden a och b i syfte att tvinga en annan person att utföra, gå med på eller avstå från en viss handling.

Artikel 8

Nätstalkning

Medlemsstaterna ska säkerställa att följande uppsåtliga gärningar är straffbelagda:

- (a) Att med hjälp av informations- och kommunikationsteknik varaktigt uppträda hotfullt eller skrämmande gentemot en annan person och därmed orsaka att den berörda personen känner fruktan för sin egen eller närståendes säkerhet.
- (b) Att med hjälp av informations- och kommunikationsteknik ställa en annan person under kontinuerlig övervakning utan den personens samtycke eller lagligt tillstånd i syfte att spåra eller övervaka den personens rörelser och handlingar.
- (c) Att med hjälp av informations- och kommunikationsteknik göra material som innehåller en annan persons personuppgifter tillgängliga för ett stort antal slutanvändare utan den personens samtycke i syfte att uppmuntra slutanvändarna att åsamka personen fysisk eller betydande psykisk skada.

Artikel 9

Nättrakasserier

Medlemsstaterna ska säkerställa att följande uppsåtliga gärningar är straffbelagda:

- (a) Att tillsammans med tredje part initiera en attack mot en annan person genom att med hjälp av informations- och kommunikationsteknik göra hotfullt eller kränkande

material tillgängligt för ett stort antal slutanvändare och därmed åsamka den attackerade personen betydande psykisk skada.

- (b) Att tillsammans med tredje part delta i sådana attacker som avses i led a.

Artikel 10

Offentlig uppmaning till våld eller hat på nätet

Medlemsstaterna ska säkerställa att uppsåtliga gärningar i syfte att med hjälp av informations- och kommunikationsteknik uppmana till våld eller hat mot en grupp personer eller en medlem av en grupp som definieras med hänvisning till kön eller genus genom att till allmänheten sprida material med en sådan uppmaning är straffbelagda.

Artikel 11

Anstiftan, medhjälp och försök

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att anstiftan och medhjälp till något av de brott som avses i artiklarna 5–9 är straffbelagd.
2. Medlemsstaterna ska säkerställa att försök att begå de brott som avses i artiklarna 5 och 6 är straffbelagda.

Artikel 12

Påföljder

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att de brott som avses i artiklarna 5–11 är belagda med effektiva, proportionerliga och avskräckande straffrättsliga påföljder.
2. Medlemsstaterna ska säkerställa att det brott som avses i artikel 5 är belagt med ett maximistraff på minst åtta års fängelse och minst tio års fängelse om brottet begicks under sådana försvårande omständigheter som avses i artikel 13.
3. Medlemsstaterna ska säkerställa att en gärningsperson av det brott som avses i artikel 5 som tidigare dömts för brott av samma karaktär är skyldig att delta i ett sådant behandlingsprogram som avses i artikel 38.
4. Medlemsstaterna ska säkerställa att det brott som avses i artikel 6 är belagt med ett maximistraff på minst fem års fängelse och minst sju års fängelse om brottet begicks under sådana försvårande omständigheter som avses i artikel 13.
5. Medlemsstaterna ska säkerställa att de brott som avses i artiklarna 8 och 10 är belagda med ett maximistraff på minst två års fängelse.
6. Medlemsstaterna ska säkerställa att de brott som avses i artiklarna 7 och 9 är belagda med ett maximistraff på minst ett års fängelse.

Artikel 13

Försvårande omständigheter

Medlemsstaterna ska säkerställa att följande omständigheter, såvida de inte redan utgör en del av brottsrekvisiten för de brott som avses i artiklarna 5-10, ska kunna betraktas som försvårande omständigheter i samband med dessa brott:

- (a) Brottet, eller ett annat brott som utgör våld mot kvinnor eller våld i nära relationer, har begåtts vid upprepade tillfällen.
- (b) Brottet har begåtts mot ett person som var särskilt utsatt på grund av vissa omständigheter, till exempel en beroendeställning eller ett tillstånd av fysisk, psykisk, intellektuell eller sensorisk funktionsnedsättning, eller boende på institution.
- (c) Brottet har begåtts mot ett barn.
- (d) Brottet har begåtts i närvaro av ett barn.
- (e) Brottet har begåtts av två eller flera personer tillsammans.
- (f) Brottet har föregåtts eller åtföljts av extremt våld.
- (g) Brottet har begåtts med hjälp av vapen eller under vapenhot.
- (h) Brottet har begåtts med bruk av våld eller hot om våld, eller med bruk av tvång.
- (i) Brottet har orsakat brottsoffrets död eller självmord, eller orsakat brottsoffret allvarlig fysisk eller psykisk skada.
- (j) Gärningspersonen har tidigare dömts för samma slags brott.
- (k) Brottet har begåtts mot en maka/make eller partner eller före detta maka/make eller partner.
- (l) Brottet har begåtts av en familjemedlem eller en person som bodde tillsammans med brottsoffret.
- (m) Brottet har begåtts av en person som har missbrukat sin erkända förtroendeställning, sin makt eller sitt inflytande.
- (n) Brottet filmades, fotograferades eller spelades in på annat sätt och gjordes tillgängligt av gärningspersonen.
- (o) Brottet har begåtts genom att brottsoffret förmåtts konsumera, använda eller bli påverkad av narkotika, alkohol eller andra rusframkallande ämnen.

Artikel 14

Domsrätt

1. Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som är nödvändiga för att fastställa sin domsrätt beträffande de brott som avses i artiklarna 5–11 när
 - (a) brottet helt eller delvis har begåtts inom medlemsstatens territorium,
 - (b) gärningsmannen är en av dess medborgare.
2. En medlemsstat ska underrätta kommissionen om den beslutar att utvidga sin domsrätt till de brott som avses i artiklarna 5–11 och som har begåtts utanför dess territorium i någon av följande situationer:
 - (a) Brottet har begåtts mot en av dess medborgare eller en person som har sin hemvist inom dess territorium.

- (b) Gärningspersonen har sin hemvist inom dess territorium.
3. Medlemsstaterna ska säkerställa att deras domsrätt beträffande de brott som avses i artiklarna 7–10 omfattar situationer i vilka brottet begås med hjälp av informations- och kommunikationsteknik till vilken åtkomsten skett från deras territorium, oavsett om leverantören av förmedlingstjänster är baserad inom deras territorium eller inte.
 4. I de fall som avses i punkt 1 b ska varje medlemsstat säkerställa att dess domsrätt inte är underkastad villkoret att gärningarna ska vara straffbara i det land där de har utförts.
 5. I de fall som avses i punkt 1 b ska medlemsstaterna säkerställa att deras domsrätt inte är kopplad till villkoret att åtal endast får väckas på grundval av en anmälan från brottsoffret på den plats där brottet begicks, eller en formell underrättelse från den stat där brottet begicks.

Artikel 15

Preskriptionstid

1. Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som är nödvändiga för att fastställa en preskriptionstid som under tillräckligt lång tid efter det att de brott som avses i artiklarna 5–11 har begåtts möjliggör utredning, åtal, rättegång och dom i fråga om dessa brott.
2. Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som är nödvändiga för att fastställa en preskriptionstid för de brott som avses i artikel 5 på minst 20 år från det att brottet begåtts.
3. Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som är nödvändiga för att fastställa en preskriptionstid för de brott som avses i artikel 6 på minst 10 år från det att brottet begåtts.
4. Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som är nödvändiga för att fastställa en preskriptionstid för de brott som avses i artiklarna 7 och 9 på minst fem år från det att brottet har upphört eller brottsoffret har fått kännedom om det.
5. Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som är nödvändiga för att fastställa en preskriptionstid för de brott som avses i artiklarna 8 och 10 på minst sju år från det att brottet har upphört eller brottsoffret har fått kännedom om det.
6. Om brottsoffret är ett barn ska preskriptionstiden tidigast börja löpa från det att brottsoffret uppnår 18 års ålder.

KAPITEL 3

SKYDD FÖR BROTTSOFFER OCH TILLGÅNG TILL RÄTTSLIG PRÖVNING

Artikel 16

Anmälan av våld mot kvinnor eller våld i nära relationer

1. Utöver de rättigheter som brottsoffer har i samband med brottsanmälan enligt artikel 5 i direktiv 2012/29/EU ska medlemsstaterna säkerställa att de kan anmäla våld mot

kvinnor eller våld i nära relationer till behöriga myndigheter på ett enkelt och lättåtkomligt sätt. Det ska bland annat vara möjligt att anmäla brott på nätet eller genom annan informations- och kommunikationsteknik, vilket även ska gälla framläggandet av bevisning, i synnerhet när det gäller anmälan av nätvåld.

2. Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som är nödvändiga för att uppmuntra alla personer som känner till eller i god tro misstänker att våld mot kvinnor eller våld i nära relationer har ägt rum, eller att ytterligare våldshandlingar kan förväntas, att anmäla detta till behöriga myndigheter.
3. Medlemsstaterna ska säkerställa att de regler om tystnadsplikt som den nationella lagstiftningen uppställer för relevanta yrkesgrupper, däribland personal inom hälso- och sjukvården, inte utgör ett hinder för deras möjligheter att göra en anmälan till behöriga myndigheter om de har rimlig anledning att anta att det finns en överhängande risk att allvarlig fysisk skada kommer att åsamkas en person på grund av att denna utsätts för något av de brott som omfattas av detta direktiv. Om brottsoffret är ett barn ska relevanta yrkesgrupper kunna göra en anmälan till behöriga myndigheter om de har rimlig anledning att anta att en allvarlig våldshandling som omfattas av detta direktiv har begåtts eller att ytterligare allvarliga våldshandlingar kan förväntas.
4. Om barn anmäler våld mot kvinnor eller våld i nära relationer ska medlemsstaterna säkerställa att anmälningsförfarandena är säkra, konfidentiella och i fråga om utformning, tillgänglighet och språk anpassade till barn på ett sätt som tar hänsyn till deras ålder och mognad. Om brottet har begåtts av en person med föräldrans ansvar bör medlemsstaterna säkerställa att det inte är ett villkor för anmälan att denna person ger sitt samtycke.
5. Medlemsstaterna ska säkerställa att behöriga myndigheter som kommer i kontakt med ett brottsoffer som anmäler våld mot kvinnor eller våld i nära relationer inte får överföra personuppgifter som rör brottsoffrets boendesituation till behöriga migrationsmyndigheter, åtminstone inte förrän den första individuella bedömning som avses i artikel 18 har genomförts.

Artikel 17

Utredning och lagföring

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att personer, enheter eller avdelningar som utreder och väcker åtal i fall av våld mot kvinnor eller våld i nära relationer har tillräcklig sakkunskap och effektiva utredningsverktyg för att på ett effektivt sätt utreda och väcka åtal för dessa brott, i synnerhet för att samla in, analysera och säkra elektronisk bevisning i fall som rör nätvåld.
2. Medlemsstaterna ska säkerställa att anmälda fall av våld mot kvinnor eller våld i nära relationer utan dröjsmål behandlas och överförs till behöriga myndigheter för att utredas och komma under lagföring.
3. Behöriga myndigheter ska omgående och effektivt registrera och utreda anklagelser om våld mot kvinnor eller våld i nära relationer och säkerställa att en officiell brottsanmälan görs i samtliga fall.
4. Behöriga myndigheter ska omgående hänvisa brottsoffren till relevant personal inom hälso- och sjukvården eller till de stödtjänster som avses i artiklarna 27, 28 och 29 för att göra det lättare att säkra bevis, särskilt i fall av sexuellt våld, om brottsoffret vill väcka talan och få tillgång till sådana stödtjänster.

5. Utredning eller lagföring av de brott som avses i artikel 5 ska inte vara beroende av anmälan eller angivelse av brottsoffret eller brottsoffrets företrädare och det straffrättsliga förfarandet ska fortsätta även om den personen har tagit tillbaka sina uppgifter.

Artikel 18

Individuell bedömning för att fastställa brottsoffrets skyddsbehov

1. Inom ramen för den individuella bedömning som ska göras enligt artikel 22 i direktiv 2012/29/EU ska medlemsstaterna, vad gäller de brottsoffer som omfattas av detta direktiv, säkerställa att bedömningen omfattar de ytterligare faktorer som anges i punkterna 2–7 i den här artikeln.
2. Den individuella bedömningen ska inledas vid brottsoffrets första kontakt med behöriga myndigheter. Behöriga rättsvårdande myndigheter ska senast i samband med att det straffrättsliga förfarandet inleds kontrollera att en bedömning har gjorts. Om så inte är fallet ska detta rättas till genom att en bedömning görs så snart som möjligt.
3. Den individuella bedömningen ska fokusera på den risk som gärningspersonen eller den misstänkte utgör, inbegripet risken för upprepat våld, risken för kroppsskada, användning av vapen, att gärningspersonen eller den som är misstänkt bor tillsammans med brottsoffret, att gärningspersonen eller den som är misstänkt är narkotika- eller alkoholmissbrukare, övergrepp mot barn, psykisk ohälsa eller stalkningsbeteende.
4. Bedömningen ska ta hänsyn till brottsoffrets individuella omständigheter, inbegripet om de diskrimineras på grund av en kombination av kön och andra skäl och därför löper en ökad risk att utsättas för våld, samt brottsoffrets egen redogörelse och bedömning av situationen. Den ska genomföras med brottsoffrets bästa för ögonen och särskild vikt läggs vid behovet av att undvika sekundär eller upprepad viktigmisering.
5. Medlemsstaterna ska säkerställa att tillräckliga skyddsåtgärder vidtas på grundval av den individuella bedömningen, till exempel
 - (a) de åtgärder som avses i artiklarna 23 och 24 i direktiv 2012/29/EU,
 - (b) akuta förbudsåtgärder och kontaktförbud i enlighet med artikel 21 i detta direktiv,
 - (c) ytterligare åtgärder för att påverka gärningspersonens eller den misstänktes beteende, särskilt enligt artikel 38 i detta direktiv.
6. Den individuella bedömningen ska genomföras i samarbete med alla behöriga myndigheter som är relevanta i varje skede av förfarandet och med relevanta stödtjänster, såsom center för brottsofferskydd, skyddade boenden för kvinnor, socialtjänst samt personal inom hälso- och sjukvården.
7. Behöriga myndigheter ska regelbundet uppdatera den individuella bedömningen för att säkerställa att skyddsåtgärderna står i relation till brottsoffrets nuvarande situation. Detta ska innefatta en bedömning av om skyddsåtgärder, i synnerhet skyddsåtgärder enligt artikel 21, behöver anpassas eller vidtas.
8. Brottsoffrets närstående ska förutsättas ha särskilda skyddsbehov utan att behöva genomgå den bedömning som avses i punkterna 1–6.

Artikel 19

Individuell bedömning av brottsoffers stödbehov

1. Medlemsstaterna ska, med beaktande av den individuella bedömning som avses i artikel 18, säkerställa att behöriga myndigheter bedömer brottsoffret och dess närståendes individuella behov av det stöd som föreskrivs i kapitel 4.
2. Artikel 18.4 och 18.7 ska tillämpas på den individuella bedömningen av stödbehov enligt punkt 1 i denna artikel.

Artikel 20

Hänvisning till stödtjänster

1. Om det i de bedömningar som avses i artiklarna 18 och 19 har fastställts föreliggande särskilda stöd- eller skyddsbehov eller om brottsoffret begär stöd ska medlemsstaterna säkerställa att stödtjänsterna kontaktar offret för att erbjuda stöd.
2. Begäranden om skydd och stöd ska besvaras av behöriga myndigheter utan onödigt dröjsmål och på ett samordnat sätt.
3. De ska vid behov kunna hänvisa barn som är brottsoffer, däribland barn som har bevittnat våld, till stödtjänster utan föregående samtycke från den person som har föräldraansvar.
4. Medlemsstaterna ska säkerställa att relevanta personuppgifter rörande brottsoffret och dess situation överförs till relevanta stödtjänster om detta är nödvändigt för att säkerställa att brottsoffret får lämpligt stöd och skydd. Sådan överföring ska vara konfidentiell.
5. Stödtjänster ska lagra personuppgifter under så lång tid som är nödvändigt för att tillhandahålla stödet och under alla omständigheter i högst tolv månader efter den sista kontakten mellan stödtjänsten och brottsoffret.

Artikel 21

Akuta förbudsåtgärder och kontaktförbud

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att behöriga myndigheter i situationer av överhängande fara för brottsoffret eller dess närståendes hälsa och säkerhet förelägger gärningspersonen av, eller en person som misstänks för, de våldshandlingar som omfattas av detta direktiv att under tillräckligt lång tid lämna brottsoffret eller dess närståendes bostad, och förbjuder gärningspersonen eller den misstänka personen att gå in i bostaden eller besöka brottsoffrets arbetsplats eller att på något sätt kontakta brottsoffret eller dess närstående. Sådana förelägganden ska ha omedelbar verkan och inte vara beroende av om brottsoffret gjort en brottsanmälan.
2. Medlemsstaterna ska säkerställa att behöriga myndigheter kan utfärda kontaktförbud för att erbjuda brottsoffer eller deras närstående långvarigt skydd mot alla våldshandlingar som omfattas av detta direktiv, bland annat genom att förbjuda eller begränsa vissa farliga beteenden hos en gärningsperson eller misstänkt.
3. Medlemsstaterna ska säkerställa att behöriga myndigheter informerar brottsoffer om att det är möjligt att ansöka om akuta förbudsåtgärder och kontaktförbud, samt även möjligt att ansöka om gränsöverskridande erkännande av skyddsorder enligt direktiv 2011/99/EU eller förordning (EU) nr 606/2013.

4. Överträdelse av akuta förbudsåtgärder, kontaktförbud eller skyddsorder ska vara föremål för effektiva, proportionella och avskräckande straffrättsliga eller andra rättsliga sanktioner.
5. Denna artikel ålägger inte medlemsstaterna någon skyldighet att ändra sina nationella system när det gäller huruvida akuta förbudsåtgärder, kontaktförbud och skyddsorder faller inom ramen för straffrätten, privaträtten eller förvaltningsrätten.

Artikel 22

Skydd av brottsoffrets privatliv

Utan att det påverkar rätten till försvar ska medlemsstaterna säkerställa att frågor, undersökningar och bevisning i samband med brottsutredningar och domstolsförfaranden som rör brottsoffrets tidigare sexuella beteende eller andra aspekter av brottsoffrets privatliv inte ska vara tillåtna.

Artikel 23

Riktlinjer för brottsbekämpande och rättsvårdande myndigheter

Medlemsstaterna ska utfärda riktlinjer för behöriga myndigheter som deltar i straffrättsliga förfaranden, inbegripet riktlinjer för åklagare och domstolar, när det gäller fall av våld mot kvinnor eller våld i nära relationer. Riktlinjerna ska ge vägledning om

- (a) hur en korrekt identifiering av alla former av sådant våld ska säkerställas,
- (b) hur en individuell bedömning enligt artiklarna 18 och 19 ska genomföras,
- (c) hur brottsoffer ska bemötas på ett trauma-, genus- och barnsensitivt sätt.
- (d) hur det ska säkerställas att förfarandena genomförs på ett sätt som förhindrar sekundär eller upprepad viktimisering,
- (e) hur de ytterligare skydds- och stödbehoven hos brottsoffer som diskrimineras på grund av en kombination av kön och andra skäl ska tillgodoses,
- (f) hur genusstereotyper ska undvikas,
- (g) hur brottsoffer ska hänvisas till stödtjänster för att säkerställa en lämplig behandling av brottsoffren och en lämplig hantering av fall av våld mot kvinnor eller våld i nära relationer.

Artikel 24

Nationella organs och jämställdhetsorgans roll

1. Medlemsstaterna ska utse ett eller flera organ och vidta de åtgärder som är nödvändiga för att de ska kunna utföra följande uppgifter:
 - (a) Erbjudna personer som utsatts för våld mot kvinnor eller våld i nära relationer oberoende bistånd och rådgivning.
 - (b) Offentliggöra oberoende rapporter om och lämna rekommendationer i frågor som rör sådana former av våld.
 - (c) Utbyta tillgänglig information med motsvarande organ på europeisk nivå, till exempel Europeiska jämställdhetsinstitutet.

Dessa organ kan vara en del av de jämställdhetsorgan som inrättas enligt direktiven 2004/113/EG, 2006/54/EG och 2010/41/EU.

2. Medlemsstaterna ska säkerställa att de organ som avses i punkt 1, i rättsliga förhandlingar och med brottsoffrens godkännande, kan företräda eller stödja en eller flera personer som utsatts för våld mot kvinnor eller våld i nära relationer, inbegripet när det gäller att ansöka om skadestånd enligt artikel 26 eller avlägsnande av onlineinnehåll enligt artikel 25.

Artikel 25

Åtgärder för att avlägsna visst onlinematerial

1. Medlemsstaterna ska vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att det material som avses i artikel 7 a och b, artikel 8 c samt artiklarna 9 och 10 skyndsamt avlägsnas. Sådana åtgärder ska innefatta en möjlighet för deras behöriga rättsvårdande myndigheter att på brottsoffrets begäran utfärda bindande rättsliga förelägganden för relevanta leverantörer av förmedlingstjänster att avlägsna sådant material eller göra det oåtkomligt.
2. Medlemsstaterna ska säkerställa att de förelägganden som avses i punkt 1 kan utfärdas i interimistiska förfaranden och även innan ett straffrättsligt förfarande rörande de brott som avses i artikel 7 a och b, artikel 8 c, artikel 9 eller artikel 10 har avslutats om den anhängiggjorda rättsvårdande myndigheten anser att
 - (a) tillräcklig bevisning har lagts fram för att rättfärdiga slutsatsen att de handlingar som avses i artikel 7 a och b, artikel 8 c, artikel 9 eller artikel 10 sannolikt har ägt rum i förhållande till sökanden och att det material som är föremål för ansökan utgör det material som avses i dessa artiklar,
 - (b) avlägsnandet av materialet är nödvändigt för att förhindra eller begränsa betydande skada för brottsoffret,
 - (c) andra inblandade parter rättigheter och intressen i samband med ett potentiellt avlägsnande inte väger tyngre brottsoffrets rättigheter och intressen i samband med avlägsnandet.
3. Medlemsstaterna ska säkerställa att de förelägganden som avses i punkterna 1 och 2 har en lämplig giltighetstid på högst ett år, vilket på brottsoffrets begäran ska kunna förlängas med en lämplig tidsperiod om den anhängiggjorda rättsvårdande myndigheten anser att villkoren i punkt 2 fortfarande är uppfyllda. Medlemsstaterna ska emellertid säkerställa att om straffrättsliga förfaranden gällande de brott som avses i artikel 7 a och b, artikel 8 c, artikel 9 eller artikel 10 avslutas utan att det fastställts att ett sådant brott har begåtts, ska föreläggandena ogiltigförklaras och den berörda leverantören av förmedlingstjänster informeras om detta.
4. Medlemsstaterna ska säkerställa att de förelägganden och andra åtgärder som avses i punkterna 1 och 2 utfärdas och vidtas genom transparenta förfaranden och är föremål för tillräckliga skyddsåtgärder, i synnerhet för att säkerställa att sådana förelägganden och åtgärder är begränsade till vad som är nödvändigt och proportionerligt och att vederbörlig hänsyn tas till alla berörda parter rättigheter och intressen.
5. Medlemsstaterna ska säkerställa att slutanvändarna av de berörda tjänsterna informeras, i förekommande fall av de berörda leverantörerna av förmedlingstjänster,

om skälen till att materialet har avlägsnats eller gjorts oåtkomligt i enlighet med de förelägganden eller andra åtgärder som avses i punkterna 1 och 2 och att dessa slutanvändare har tillgång till rättslig prövning.

6. Medlemsstaterna ska säkerställa att det faktum att materialet avlägsnas eller görs oåtkomligt enligt de förelägganden eller andra åtgärder som avses i punkterna 1 och 2 inte hindrar behöriga myndigheter från att inhämta eller säkra den bevisning som krävs för att utreda och åtala de brott som avses i artikel 7 a och b, artikel 8 c, artikel 9 eller artikel 10.

Artikel 26

Skadestånd från gärningspersoner

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att brottsoffer har rätt att begära fullt skadestånd från gärningspersoner för skador som är en följd av alla former av våld mot kvinnor eller våld i nära relationer.
2. Medlemsstaterna ska säkerställa att brottsoffren kan få ett beslut om skadestånd medan det straffrättsliga förfarandet fortfarande pågår.
3. Syftet med skadeståndet ska vara att ge brottsoffren samma förutsättningar som de skulle ha haft om brottet aldrig hade ägt rum, varvid hänsyn ska tas till hur allvarliga konsekvenserna har varit för brottsoffret. Det ska inte finnas någon fastställd övre gräns för skadestånd.
4. Till skador ska räknas kostnader för hälso- och sjukvård, stödtjänster, rehabilitering, förlorad inkomst och andra rimliga kostnader som har uppstått till följd av brottet eller för att hantera dess konsekvenser. Skadeståndsbeloppet ska även kompensera för fysiskt och psykiskt lidande samt ideell skada.
5. Preskriptionstiden för att ansöka om skadestånd ska vara minst fem år räknat från den tidpunkt då överträdelsen ägde rum.

I fall av sexuellt våld ska preskriptionstiden vara minst tio år.

Preskriptionstiden för att ansöka om skadestånd för de brott som avses i artikel 7 ska börja löpa från det att brottsoffret kommer till insikt om brottet.

Preskriptionstiden ska inte börja löpa så länge gärningspersonen och brottsoffret delar samma bostad. Om brottsoffret är ett barn ska preskriptionstiden dessutom inte börja löpa förrän brottsoffret uppnått 18 års ålder.

Preskriptionstiden ska avbrytas eller tillfälligt upphöra att löpa under den tid en rättsligt förfarande rörande brottet pågår.

KAPITEL 4

Stöd till brottsoffer

Artikel 27

Specialiserat stöd till brottsoffer

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att de specialiserade stödtjänster som avses i artikel 9.3 i direktiv 2012/29/EU finns tillgängliga för personer som utsatts för de våldshandlingar som omfattas av detta direktiv. De specialiserade stödtjänsterna ska erbjuda
 - (a) rådgivning och information om alla relevanta rättsliga eller praktiska frågor som uppstår till följd av brottet, inbegripet tillgång till boende, utbildning och hjälp att fortsätta att arbeta eller att hitta ett arbete,
 - (b) remittering till rättsmedicinska undersökningar,
 - (c) stöd till personer som utsatts för nätvåld, inbegripet råd om rättsmedel för att avlägsna onlineinnehåll som har anknytning till brottet.
2. Det specialiserade stöd som avses i punkt 1 ska erbjudas personligen och vara lätt tillgängligt, inbegripet online eller med hjälp av andra lämpliga metoder, såsom informations- och kommunikationsteknik, samt anpassas till behoven hos dem som utsatts för våld mot kvinnor och våld i nära relationer.
3. Medlemsstaterna ska säkerställa att det finns tillräckliga personalresurser och ekonomiska resurser för att tillhandahålla de stödtjänster som avses i punkt 1, i synnerhet de som avses i led c, även när sådana tjänster tillhandahålls av icke-statliga organisationer.
4. Medlemsstaterna ska tillhandahålla det skydd och de specialiserade stödtjänster som krävs för att på ett heltäckande sätt tillgodose brottsoffrens olika behov under samma tak, eller se till att sådana stödtjänster samordnas genom en central kontaktpunkt eller är tillgängliga via en gemensam kontaktpunkt på nätet. Ett sådant kombinerat utbud av stödtjänster ska åtminstone omfatta primärvård, socialtjänst, psykosocialt stöd samt juridiska och polisiära tjänster.
5. Medlemsstaterna ska utfärda riktlinjer och protokoll för personal inom hälso- och sjukvården samt socialtjänsten om hur de kan fastställa och erbjuda lämpligt stöd till personer som utsatts för alla former av våld mot kvinnor och våld i nära relationer, inbegripet om hur de ska hänvisa brottsoffren till relevanta stödtjänster. Sådana riktlinjer och protokoll ska även ange hur de särskilda behoven hos brottsoffer som löper ökad risk att drabbas av sådant våld till följd av att de diskrimineras på grund av en kombination av kön och andra skäl ska tillgodoses.
6. Medlemsstaterna ska säkerställa att specialiserade stödtjänster fortsätter att vara fullt tillgängliga för personer som utsatts för våld mot kvinnor eller våld i nära relationer i kristider, såsom folkhälsokriser eller andra undantagstillstånd.
7. Medlemsstaterna ska säkerställa att specialiserade stödtjänster finns tillgängliga för brottsoffer före, under och en lämplig tid efter straffrättsliga förfaranden.

Artikel 28

Specialiserat stöd till personer som utsatts för sexuellt våld

1. Medlemsstaterna ska tillhandahålla lämpligt utrustade och lätt tillgängliga akutmottagningar för personer som utsatts för våldtäkt eller sexuellt våld för att säkerställa att dessa personer erbjuds effektivt stöd och för att säkra och dokumentera bevisning. Sådana mottagningar ska tillhandahålla medicinska och rättsmedicinska undersökningar, traumastöd och psykologisk rådgivning efter det att brottet har

begåtts och så länge som det är nödvändigt därefter. Om offret är ett barn ska dessa tjänster tillhandahållas på ett sätt som är anpassat till barn.

2. De tjänster som avses i punkt 1 ska vara kostnadsfria och tillgängliga sju dagar i veckan. De kan ingå bland de tjänster som avses i artikel 27.
3. Medlemsstaterna ska säkerställa att dessa tjänster har en tillräcklig geografisk spridning och kapacitet inom medlemsstaten.
4. Artikel 27.3 och 27.6 ska vara tillämpliga på stöd till personer som utsatts för sexuellt våld.

Artikel 29

Specialiserat stöd till personer som utsatts för kvinnlig könsstympning

1. Medlemsstaterna ska säkerställa ett effektivt och åldersanpassat stöd till personer som utsatts för kvinnlig könsstympning, bland annat genom att tillhandahålla gynekologisk, sexologisk och psykologisk vård samt traumavård, och rådgivning anpassad till dessa brottsoffers särskilda behov efter det att brottet har begåtts och så länge som det är nödvändigt därefter. Detta ska även omfatta tillhandahållande av information om kliniker på offentliga sjukhus som utför rekonstruktiv klitoriskirurgi. Sådant stöd kan tillhandahållas av de mottagningar som avses i artikel 28 eller på en särskild vårdinrättning.
2. Artikel 27.3 och 27.6 samt artikel 28.2 ska vara tillämpliga på stöd till personer som utsatts för kvinnlig könsstympning.

Artikel 30

Specialiserat stöd till personer som utsatts för sexuella trakasserier i arbetslivet

Medlemsstaterna ska säkerställa att extern rådgivning finns tillgänglig för brottsoffer och arbetsgivare i fall av sexuella trakasserier i arbetslivet. Tjänsterna ska omfatta rådgivning om hur sådana fall på arbetsplatsen lämpligen hanteras, vilka rättsmedel som finns att tillgå för arbetsgivaren för att avlägsna gärningspersonen från arbetsplatsen och, om brottsoffret så önskar, ge möjlighet till tidig förlikning.

Artikel 31

Stödlinjer för brottsoffer

1. Medlemsstaterna ska inrätta nationella stödlinjer som är gratis och bemannade dygnet runt alla dagar i veckan för att ge råd till personer som utsatts för våld mot kvinnor och våld i nära relationer. Rådgivningen ska vara konfidentiell eller ges med vederbörlig hänsyn till personernas anonymitet. Medlemsstaterna ska säkerställa att sådana tjänster även tillhandahålls med hjälp av annan informations- och kommunikationsteknik, inbegripet genom onlineapplikationer.
2. Medlemsstaterna ska vidta lämpliga åtgärder för att säkerställa att de tjänster som avses i punkt 1 är tillgängliga för slutanvändare med funktionsnedsättning, bland annat genom att tillhandahålla stöd på ett lättfattligt språk. Dessa tjänster ska vara tillgängliga i enlighet med tillgänglighetskraven för elektroniska

kommunikationstjänster i bilaga I till Europaparlamentets och rådets direktiv 2019/882/EU¹⁸.

3. Artikel 27.3 och 27.6 ska vara tillämpliga på tillhandahållandet av stömlinjer och stöd med hjälp av informations- och kommunikationsteknik enligt denna artikel.
4. [Medlemsstaterna ska säkerställa att den tjänst som avses i punkt 1 för personer som utsatts för våld mot kvinnor kan nås genom harmoniserade EU-numret "116 016" och att slutanvändarna får tillräcklig information om att detta nummer finns och kan användas.]

Artikel 32

Skyddade boenden och andra tillfälliga boenden

1. Sådana skyddade boenden och andra lämpliga tillfälliga boenden som föreskrivs i artikel 9.3 a i direktiv 2012/29/EU ska tillgodose de särskilda behoven hos kvinnor som utsatts för våld i nära relationer och sexuellt våld. De ska underlätta deras återhämtning genom att erbjuda adekvata och lämpliga boendeförhållanden med målet att de ska kunna återgå till ett självständigt liv.
2. Skyddade boenden och andra lämpliga tillfälliga boenden ska vara utrustade för att tillgodose de särskilda behoven hos barn, inbegripet barn som är brottsoffer.
3. Skyddade boenden och andra lämpliga tillfälliga boenden ska vara tillgängliga för brottsoffer oavsett nationalitet, medborgarskap, hemvist eller uppehållsstatus.
4. Artikel 27.3 och 27.6 ska vara tillämpliga på skyddade boenden och andra lämpliga tillfälliga boenden.

Artikel 33

Stöd till barn som är brottsoffer

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att barn får specifikt lämpligt stöd så snart behöriga myndigheter har rimlig anledning att anta att barnen kan ha utsatts för, bland annat genom att ha bevittnat, våld mot kvinnor eller våld i nära relationer. Stödet till barn ska vara specialiserat, åldersanpassat och ta hänsyn till barnets bästa.
2. Barn som är brottsoffer ska få åldersanpassad sjukvård, emotionellt, psykosocialt, psykologiskt och utbildningsmässigt stöd, samt annat lämpligt stöd som är särskilt anpassat till situationer där det har förekommit våld i nära relationer.
3. Om det är nödvändigt att tillhandahålla tillfälligt boende ska barn i första hand placeras tillsammans med andra familjemedlemmar, i synnerhet med en icke våldsam förälder i ett permanent eller tillfälligt boende där det finns tillgång till stödtjänster. I sista hand ska barnet placeras i ett skyddat boende.

¹⁸ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/882 av den 17 april 2019 om tillgänglighetskrav för produkter och tjänster ([EUT L 151, 7.6.2019, s. 70](#)).

Artikel 34

Barns säkerhet

Medlemsstaterna ska inrätta och upprätthålla säkra platser som möjliggör kontakt under säkra förhållanden mellan ett barn och en person med föräldraansvar som även är gärningsperson av, eller misstänks för, våld mot kvinnor eller våld i nära relationer, i den mån denna person har umgängesrätt. Medlemsstaterna ska säkerställa att det sker under tillsyn av utbildad personal i lämplig utsträckning och med hänsyn till barnets bästa.

Artikel 35

Riktat stöd till brottsoffer med särskilda behov och riskutsatta grupper

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att specifikt stöd ges till personer som löper ökad risk att utsättas för våld mot kvinnor eller våld i nära relationer, till exempel kvinnor med funktionsnedsättning, kvinnor i landsbygdsområden, kvinnor vars uppehållsstatus eller uppehållstillstånd är avhängig(t) en närstående, papperslösa kvinnliga migranter, kvinnor som ansöker om internationellt skydd, kvinnor som flyr väpnade konflikter, kvinnor som drabbats av hemlöshet, kvinnor med minoritetsbakgrund i fråga om ras eller etnisk tillhörighet, kvinnliga sexarbetare, kvinnliga fångar eller äldre kvinnor.
2. Stödtjänster enligt artiklarna 27–32 ska ha tillräcklig kapacitet att ta emot brottsoffer med funktionsnedsättning med hänsyn till deras särskilda behov, till exempel av personlig assistans.
3. Stödtjänster ska vara tillgängliga för tredjelandsmedborgare som utsatts för våld mot kvinnor eller våld i nära relationer, inbegripet för personer som ansöker om internationellt skydd, för papperslösa och för personer i förvar som omfattas av återvändandeförfaranden. Medlemsstaterna ska säkerställa att brottsoffer som så begär kan hållas åtskilda från personer av annat kön i förvar för tredjelandsmedborgare som omfattas av återvändandeförfaranden, eller inkvarteras separat på förläggningar för personer som ansöker om internationellt skydd.
4. Medlemsstaterna ska säkerställa att personer på förläggningar och i förvar kan anmäla fall av våld mot kvinnor eller våld i nära relationer till relevant personal och att det finns protokoll för hur sådana anmälningar ska hanteras på lämpligt sätt och utan dröjsmål i enlighet med kraven i artiklarna 18, 19 och 20.

KAPITEL 5

FÖREBYGGANDE ÅTGÄRDER

Artikel 36

Förebyggande åtgärder

1. Medlemsstaterna ska vidta lämpliga åtgärder för att förhindra våld mot kvinnor och våld i nära relationer.
2. Förebyggande åtgärder ska bland annat omfatta informationskampanjer samt forsknings- och utbildningsprogram, vilka i lämpliga fall ska utformas i samarbete

med relevanta organisationer i det civila samhället, arbetsmarknadens parter, berörda samhällsgrupper och andra intressenter.

3. Medlemsstaterna ska göra information om förebyggande åtgärder, brottsoffers rättigheter, tillgång till rättslig prövning och advokat, samt om skydds- och stödåtgärder tillgängliga för allmänheten.
4. Riktade insatser ska göras avseende riskutsatta grupper, däribland barn, som tar hänsyn till deras ålder och mognad, samt avseende personer med funktionsnedsättning som tar hänsyn till språkliga hinder och varierande grader av läs- och skrivkunnsighet samt förmågor. Information för barn ska formuleras på ett sätt som är anpassat till barn.
5. Förebyggande åtgärder ska i synnerhet syfta till att ifrågasätta skadliga genusstereotyper, främja jämställdhet mellan kvinnor och män och uppmuntra alla, även män och pojkar, att fungera som positiva förebilder för att främja beteendeförändringar i hela samhället i linje med målen i detta direktiv.
6. Förebyggande åtgärder ska bidra till och/eller öka medvetenheten om den skadliga sedvänjan med kvinnlig könsstympning.
7. Förebyggande åtgärder ska även specifikt inriktas på nätvåld. Medlemsstaterna ska i synnerhet säkerställa att utveckling av digital kompetens, däribland ett kritiskt förhållningssätt till den digitala världen, ingår i utbildning, så att användare kan upptäcka och vidta åtgärder när de upptäcker fall av nätvåld, söka hjälp och förhindra sådant våld. Medlemsstaterna ska främja multidisciplinärt samarbete och samarbete mellan olika intressenter, till exempel mellan leverantörer av förmedlingstjänster och behöriga myndigheter, för att ta fram och genomföra åtgärder mot nätvåld.
8. Medlemsstaterna ska säkerställa att sexuella trakasserier i arbetslivet tas upp i relevanta nationella åtgärder. Sådana nationella åtgärder ska identifiera och fastställa de riktade insatser som avses i punkt 2 för de sektorer där arbetstagarna är mest utsatta.

Artikel 37

Utbildning och information för yrkesgrupper

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att personer som i sitt arbete sannolikt kan komma i kontakt med brottsoffer, såsom brottsbekämpande myndigheter, domstolspersonal, domare och åklagare, advokater, brottsofferstödjare och personer som arbetar inom verksamheter för reparativ rättvisa, personal inom hälso- och sjukvården, socialtjänst, utbildningsväsendet och annan relevant personal, får både allmän och specialiserad utbildning och riktad information av en omfattning som är lämplig för deras kontakter med brottsoffer, så att de kan upptäcka, förhindra och hantera fall av våld mot kvinnor eller våld i nära relationer och behandla brottsoffren på ett trauma-, genus- och barnsensitivt sätt.
2. Relevant personal inom hälso- och sjukvården, såsom barnläkare och barnmorskor, ska få riktad utbildning för att på ett kultursensitivt sätt kunna upptäcka och hantera de fysiska, psykiska och sexuella konsekvenserna av kvinnlig könsstympning.
3. Personer i arbetsledande ställning på arbetsplatser inom såväl offentlig som privat sektor ska få utbildning i hur sexuella trakasserier i arbetslivet kan upptäckas, förebyggas och hanteras, bland annat utbildning om riskbedömningar av arbetsmiljön, för att kunna ge stöd till utsatta och vidta lämpliga åtgärder. Dessa

personer och arbetsgivare ska få information om effekterna av våld mot kvinnor och våld i nära relationer på arbetet och om risken för tredjepartsvåld.

4. De utbildningsinsatser som avses i punkterna 1 och 2 ska omfatta utbildning i myndighetssamverkan för att möjliggöra en heltäckande och lämplig hantering av ärenden som gäller våld mot kvinnor och våld i nära relationer.
5. Utan att det påverkar mediernas frihet och mångfald ska medlemsstaterna uppmuntra och stödja utbildningsinsatser för medier som genomförs av medieorganisationer, mediernas självregleringsorgan och branschföreträdare eller andra relevanta oberoende organisationer för att bekämpa stereotypa föreställningar om kvinnor och män, sexistiska bilder av kvinnor och skuldbeläggning av brottsoffer i medierna, i syfte att minska risken för våld mot kvinnor och våld i nära relationer.
6. Medlemsstaterna ska säkerställa att myndigheter som är behöriga att ta emot brottsoffrens anmälningar av brott har lämplig utbildning för att underlätta och hjälpa till i samband med anmälningar av sådana brott.
7. De utbildningsinsatser som avses i punkterna 1 och 2 ska vara återkommande och obligatoriska, inbegripet om nätvåld, samt utgå från vad som kännetecknar just våld mot kvinnor och våld i nära relationer. Sådana utbildningsinsatser ska omfatta utbildning i hur särskilda behov av skydd och stöd kan upptäckas och tillgodoses för brottsoffer som löper ökad risk att utsättas för våld på grund av att de diskrimineras på grund av en kombination av kön och andra skäl.
8. Åtgärderna enligt punkterna 1–6 ska genomföras utan att påverka domstolsväsendets oberoende, hur reglerade yrken organiserar sig själva eller skillnader i hur rättsväsendet är organiserat inom unionen.

Artikel 38

Behandlingsprogram

1. Medlemsstaterna ska vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att det inrättas riktade och effektiva behandlingsprogram för att förebygga och minimera risken att personer utövar våld mot kvinnor och våld i nära relationer eller att de återfaller i sådana brott.
2. Även personer som fruktar att de skulle kunna utöva våld mot kvinnor eller våld i nära relationer ska kunna delta i behandlingsprogrammen.

KAPITEL 6

SAMORDNING OCH SAMARBETE

Artikel 39

Samordning av åtgärder och samordningsorgan

1. Medlemsstaterna ska anta och genomföra en nationell, effektiv, omfattande och samordnad politik som innefattar alla lämpliga åtgärder för att förebygga och bekämpa alla former av våld mot kvinnor och våld i nära relationer.

2. Medlemsstaterna ska utse eller inrätta ett offentligt organ som ska ansvara för att samordna, genomföra, övervaka och utvärdera åtgärderna för att förhindra och bekämpa alla former av våld som omfattas av detta direktiv.
3. Detta organ ska samordna insamlingen av de data som avses i artikel 44, samt analysera och sprida resultaten.
4. Det ska ansvara för att samordna åtgärderna på central, regional och lokal nivå.

Artikel 40

Myndighetssamordning och myndighetssamverkan

1. Medlemsstaterna ska på nationell nivå inrätta lämpliga mekanismer för att säkerställa effektiv samordning och samverkan mellan relevanta myndigheter, byråer och organ, däribland lokala och regionala myndigheter, brottsbekämpande organ, domstolar, åklagare, stödtjänster, icke-statliga organisationer, socialtjänst, däribland myndigheter som ansvarar för stöd och skydd av barn, utbildningsinstitutioner och vårdgivare, arbetsmarknadens parter, utan att påverka deras självständighet, samt andra relevanta organisationer och enheter.
2. Sådana mekanismer ska i synnerhet omfatta den individuella bedömningen enligt artiklarna 18 och 19, samt skydds- och stödåtgärderna enligt artikel 21 och kapitel 4, riktlinjerna för brottsbekämpande och rättsvårdande myndigheter enligt artikel 23 och den utbildning för yrkesgrupper som avses i artikel 37.

Artikel 41

Samarbete med icke-statliga organisationer

Medlemsstaterna bör samarbeta och samråda med organisationer i det civila samhället, däribland icke-statliga organisationer som arbetar med personer som utsatts för våld mot kvinnor eller våld i nära relationer, i synnerhet när det gäller att tillhandahålla stöd till brottsoffer, i fråga om initiativ till politikutformning, informationsinsatser och kampanjer för medvetandegörande, forsknings- och utbildningsprogram, fortbildning samt uppföljning och utvärdering av effekten av åtgärder för stöd till och skydd av brottsoffer.

Artikel 42

Samarbete mellan leverantörer av förmedlingstjänster

Medlemsstaterna ska underlätta självreglerande åtgärder som vidtas av leverantörer av förmedlingstjänster i samband med detta direktiv, i synnerhet åtgärder för att stärka deras interna mekanismer att motverka det onlinematerial som avses i artikel 25.1 och förbättra utbildningen av berörda anställda i hur de brott som avses i den artikeln kan förebyggas, samt hur personer som utsatts för dessa brott kan bistås och stödjas.

Artikel 43

Samarbete på unionsnivå

Medlemsstaterna ska vidta lämpliga åtgärder för att främja samarbete med varandra i syfte att förbättra genomförandet av detta direktiv. Samarbetet ska åtminstone syfta till

- (a) utbyte av bästa praxis och samråd i enskilda fall, bland annat genom Eurojust och det europeiska straffrättsliga nätverket,
- (b) utbyte av information och bästa praxis med relevanta unionsbyråer,
- (c) stöd till unionsnätverk som arbetar med frågor som är av direkt relevans för våld mot kvinnor och våld i nära relationer.

Artikel 44

Datainsamling och forskning

1. Medlemsstaterna ska ha ett system för insamling, utveckling, produktion och spridning av statistik om våld mot kvinnor eller våld i nära relationer, inbegripet de former av våld som avses i artiklarna 5–10.
2. Statistiken ska omfatta följande data disaggregerade efter kön, brottsoffrets och gärningspersonens ålder, förhållandet mellan brottsoffret och gärningspersonen, samt typen av brott:
 - (a) Antal personer som utsatts för våld mot kvinnor eller våld i nära relationer under de senaste tolv månaderna, de senaste fem åren och under sin livstid.
 - (b) Det årliga antalet utsatta personer, anmälda brott, personer som åtalats och dömts för sådana former av våld enligt nationella myndighetskällor.
3. Medlemsstaterna ska vart femte år genomföra en befolkningsbaserad undersökning med hjälp av kommissionens (Eurostats) harmoniserade metod för att samla in de data som avses i punkt 2 a och utifrån denna bedöma den allmänna förekomsten av och utvecklingstendenser för alla former av våld som omfattas av detta direktiv.

Medlemsstaterna ska överföra dessa data till kommissionen (Eurostat) senast [tre år efter direktivets ikraftträdande].
4. För att säkerställa jämförbarhet mellan myndighetsuppgifter inom unionen ska medlemsstaterna samla in administrativa data på grundval av gemensamma disaggregeringar som utvecklats i samarbete med och i enlighet med den metod som tas fram av Europeiska jämställdhetsinstitutet i enlighet med punkt 5. De ska årligen överföra dessa data till Europeiska jämställdhetsinstitutet. Data som överförs får inte innefatta personuppgifter.
5. Europeiska jämställdhetsinstitutet ska stödja medlemsstaterna i den insamling av data som avses i punkt 2 b genom att bland annat fastställa gemensamma standarder för räkneenheter, beräkningsregler, gemensamma disaggregeringar, rapporteringsformat och klassificering av brott.
6. Medlemsstaterna ska offentliggöra den insamlade statistiken. Statistiken får inte innehålla personuppgifter.
7. Medlemsstaterna ska stödja forskning om grundorsaker, konsekvenser, förekomst och antal fällande domar när det gäller de former av våld som omfattas av detta direktiv.

KAPITEL 7

SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 45

Ändringar av direktiv 2011/93/EU

I artikel 3 i direktiv 2011/93/EU ska följande punkter läggas till:

- ”7. Medlemsstaterna ska säkerställa att följande uppsåtliga handlingar ska vara belagda med ett maximistraff på minst tolv års fängelse:
- a) Att utsätta ett barn under åldern för sexuellt självbestämmande för sexuell penetrering vaginalt, analt eller oralt med en kroppsdel eller ett föremål.
 - b) Att förmå ett barn under åldern för sexuellt självbestämmande att av en annan person utsätts för sexuell penetrering vaginalt, analt eller oralt med en kroppsdel eller ett föremål.
8. Om barnet har uppnått åldern för sexuellt självbestämmande och inte samtycker till handlingen ska medlemsstaterna säkerställa att de handlingar som anges i punkt 7 är belagda med ett maximistraff på minst 10 års fängelse.
9. Vid tillämpning av punkt 8 ska medlemsstaterna säkerställa att en handling som sker utan samtycke ska avse en handling som utförs utan att barnet lämnat sitt samtycke av egen fri vilja, eller om barnet på grund av de omständigheter som avses i punkt 5 inte kan ge uttryck för en egen fri vilja, till exempel barnets fysiska eller psykiska tillstånd, vilket kan innefatta tillstånd av medvetlöshet, berusning, sömn, sjukdom eller kroppsskada.

Samtycke kan tas tillbaka när som helst under handlingen. Frånvaro av samtycke kan inte motbevisas enbart med hänvisning till att barnet inte sagt något, inte gjort verbalt eller fysiskt motstånd, eller med hänvisning till barnets tidigare sexuella beteende.

Artikel 46

Skyddsnivå

I detta direktiv fastställs minimiregler. Medlemsstaterna får införa eller behålla bestämmelser med högre krav, inbegripet krav som föreskriver en högre skyddsnivå och ökat stöd till brottsoffer.

Artikel 47

Rapportering

1. Senast [*sju år efter detta direktivs ikraftträdande*] ska medlemsstaterna till kommissionen överlämna all relevant information om tillämpningen av detta direktiv som behövs för att kommissionen ska kunna utarbeta en rapport om tillämpningen av detta direktiv.
2. På grundval av den information som medlemsstaterna lämnar i enlighet med punkt 1 ska kommissionen lägga fram en rapport för Europaparlamentet och rådet med en granskning av tillämpningen av detta direktiv.

Artikel 48
Förhållande till andra unionsrättsakter

1. Detta direktiv ska inte påverka tillämpningen av följande rättsakter:
 - (a) Direktiv 2011/36/EU.
 - (b) Direktiv 2011/93/EU.
 - (c) Direktiv 2011/99/EU.
 - (d) Direktiv 2012/29/EU.
 - (e) Förordning (EU) nr 606/2013.
 - (f) [Förordning (EU).../... om en inre marknad för digitala tjänster].
2. De särskilda åtgärder med avseende på förebyggande, brottsofferskydd och brottsofferstöd som vidtas enligt detta direktiv ska tillämpas utöver de åtgärder som fastställs i direktiven 2011/36/EU, 2011/93/EU och 2012/29/EU.

Artikel 49
Klausul om bevarande av skyddsnivån

Ingenting i detta direktiv ska tolkas som att det försvagar, begränsar eller avviker från rättigheter och rättssäkerhetsgarantier som garanteras enligt en medlemsstats lagstiftning och som ger en högre skyddsnivå. Medlemsstaterna ska inte sänka en högre skyddsnivå som garanteras när detta direktiv träder i kraft.

Artikel 50
Införlivande

1. Medlemsstaterna ska senast den [två år efter ikraftträdandet] sätta i kraft de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv. De skall genast överlämna texterna till dessa bestämmelser till kommissionen.

När en medlemsstat antar dessa bestämmelser skall de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen ska göras ska varje medlemsstat själv utfärda.
2. Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen om texten till de centrala bestämmelser i nationell rätt som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

Artikel 51
Ikraftträdande

Detta direktiv träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 52
Adressater

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna i enlighet med fördragen.

Utfärdat i Strasbourg den

På Europaparlamentets vägnar
Ordförande

På rådets vägnar
Ordförande

FINANSIERINGSÖVERSIKT FÖR RÄTTSAKT

1. GRUNDLÄGGANDE UPPGIFTER OM FÖRSLAGET ELLER INITIATIVET

1.1. Förslagets eller initiativets titel

1.2. Berörda politikområden

1.3. Förslaget eller initiativet avser

1.4. Mål

1.4.1. Allmänt/allmänna mål:

1.4.2. Specifikt/specifika mål:

1.4.3. Verkan eller resultat som förväntas

1.4.4. Prestationsindikatorer

1.5. Grunder för förslaget eller initiativet

1.5.1. Krav som ska uppfyllas på kort eller lång sikt, inbegripet en detaljerad tidsplan för genomförandet av initiativet

1.5.2. Mervärdet av en åtgärd på unionsnivå (som kan följa av flera faktorer, t.ex. samordningsfördelar, rättssäkerhet, ökad effektivitet eller komplementaritet). Med "mervärdet i unionens intervention" i denna punkt avses det värde en åtgärd från unionens sida tillför utöver det värde som annars skulle ha skapats av enbart medlemsstaterna.

1.5.3. Erfarenheter från tidigare liknande åtgärder

1.5.4. Förenlighet med den fleråriga budgetramen och eventuella synergieffekter med andra relevanta instrument

1.5.5. En bedömning av de olika finansieringsalternativ som finns att tillgå, inbegripet möjligheter till omfördelning

1.6. Beräknad varaktighet för och beräknade budgetkonsekvenser av förslaget eller initiativet

1.7. Planerad metod för genomförandet

2. FÖRVALTNING

2.1. Regler om uppföljning och rapportering

2.2. Förvaltnings- och kontrollsystem

2.2.1. Motivering av den genomförandemetod, de finansieringsmekanismer, de betalningsvillkor och den kontrollstrategi som föreslås

2.2.2. Uppgifter om identifierade risker och om det eller de interna kontrollsystem som inrättats för att begränsa riskerna

2.2.3. Beräkning och motivering av kontrollernas kostnadseffektivitet (dvs. förhållandet mellan kostnaden för kontrollerna och värdet av de medel som förvaltas) och en bedömning av den förväntade risken för fel (vid betalning och vid avslutande)

2.3. Åtgärder för att förebygga bedrägeri och oriktigheter

3. BERÄKNADE BUDGETKONSEKVENSER AV FÖRSLAGET ELLER INITIATIVET

3.1. Berörda rubriker i den fleråriga budgetramen och budgetrubriker i den årliga budgetens utgiftsdel

3.2. Förslagets beräknade budgetkonsekvenser på anslagen

3.2.1. Sammanfattning av beräknad inverkan på driftsanslagen

3.2.2. Beräknad output som finansieras med driftsanslag

3.2.3. Sammanfattning av beräknad inverkan på de administrativa anslagen

3.2.4. Förenlighet med den gällande fleråriga budgetramen

3.2.5. Bidrag från tredje part

3.3. Beräknad inverkan på inkomsterna

FINANSIERINGSÖVERSIKT FÖR RÄTTSAKT

1. GRUNDLÄGGANDE UPPGIFTER OM FÖRSLAGET ELLER INITIATIVET

1.1. Förslagets eller initiativets titel

Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om bekämpning av våld mot kvinnor och våld i nära relationer

1.2. Berörda politikområden

Politikområde: Rättsliga och inrikes frågor

Aktivitet: Jämlikhet

1.3. Förslaget eller initiativet avser

en ny åtgärd

en ny åtgärd som bygger på ett pilotprojekt eller en förberedande åtgärd⁵³

en förlängning av en befintlig åtgärd

en sammanslagning eller omdirigering av en eller flera åtgärder mot en annan/en ny åtgärd

1.4. Mål

1.4.1. Allmänt/allmänna mål:

Genom förslaget till direktiv kommer alla medlemsstater att åläggas att samla in administrativa data om våld mot kvinnor och våld i nära relationer (årligt antal offer för våld mot kvinnor, offer för våld i nära relationer, anmälda brott, personer som åtalats och personer som dömts för alla former av våld mot kvinnor eller våld i nära relationer) på grundval av gemensamma disaggregeringar efter kön, offrets och gärningspersonens ålder, förhållande mellan brottsoffret och gärningspersonen, typ av brott och andra relevanta variabler.

En gemensam metod ska utvecklas för datainsamlingen och stöd tillhandahållas av Europeiska jämställdhetsinstitutet (EIGE), som årligen kommer att sammanställa data (se 1.4.2). Uppgiften att samla in administrativa data kommer att utvidga det datainsamlingsarbete som EIGE redan har inlett tillsammans med vissa frivilliga medlemsstater (se 1.5.2). Detta kommer att göra det möjligt för EU att säkerställa jämförbarhet mellan nationella data, övervaka genomförandet av direktivet och inhämta omfattande statistisk information om förekomsten av våld mot kvinnor och våld i nära relationer.

1.4.2. Specifikt/specifika mål:

Genom förslaget kommer Europeiska jämställdhetsinstitutet (EIGE) att få i uppdrag att

1) utveckla gemensamma disaggregeringar och metoder i samarbete med medlemsstaterna för att säkerställa jämförbarhet mellan administrativa data i hela unionen;

⁵³

I den mening som avses i artikel 58.2 a eller b i budgetförordningen.

2) stödja medlemsstaterna i insamlingen av data genom att fastställa gemensamma standarder för räkneenheter, beräkningsregler, gemensamma uppdelningar, rapporteringsformat och klassificering av brott. Detta kan innebära främjande av samarbete och utbyte av praxis.

1.4.3. Verkan eller resultat som förväntas

Beskriv den verkan som förslaget eller initiativet förväntas få på de mottagare eller den del av befolkningen som berörs.

Förslaget förväntas effektivisera insamlingen av jämförbara administrativa data i hela unionen när det gäller alla former av våld mot kvinnor och våld i nära relationer.

Sedan 2012 har EIGE bistått medlemsstaterna med att stärka deras förfaranden för insamling av administrativa data och produktion av statistik om olika former av våld mot kvinnor. Analysen av de data som finns tillgängliga i varje medlemsstat har visat att det finns utmaningar när det gäller insamling av data på grund av det rättsliga sammanhanget, institutionell praxis och omfattande tekniska begränsningar.

Det finns ingen systematisk och standardiserad metod för insamling av data om våld mot kvinnor och våld i nära relationer i hela EU, särskilt när det gäller vilka typer av brott som ingår och förhållandet mellan brottsoffer och gärningsperson. Det finns stora skillnader mellan medlemsstaterna när det gäller vilka metoder som används för att samla in data, kvaliteten på insamlade data och hur de lagras, delas mellan berörda myndigheter (brottsbekämpande myndigheter, rättsliga myndigheter, hälso- och sjukvårdstjänster och socialtjänst osv.) och internationellt samt hur de offentliggörs. Skillnader i praxis och avsaknad av obligatoriska registreringsprinciper förhindrar metodisk registrering av data om brottsoffer och gärningsmän, särskilt när det gäller deras kön och förhållandet mellan dem. Till följd av detta är de data som finns tillgängliga fortfarande långt ifrån fullständiga eller jämförbara, vilket undergräver ansträngningarna att analysera tendenser när det gäller dessa brott och bedöma de befintliga åtgärdernas effektivitet.

Att effektivisera insamlingen av jämförbara administrativa data kan vara avgörande för att komma till rätta med den nuvarande bristen på dokumenterade uppgifter om förekomsten av våld mot kvinnor och våld i nära relationer. För närvarande finns inte EU med i jämställdhetsindexet på området våld, eftersom det saknas jämförbara data för hela EU. Till följd av detta betraktas våld mot kvinnor, som är en av de viktigaste formerna av könsdiskriminering, endast som ett ytterligare område i jämställdhetsindexet. Genom insamling av jämförbara administrativa data i hela EU blir det möjligt att systematiskt mäta förekomsten av våld mot kvinnor och våld i nära relationer och hur detta på olika sätt påverkar brottsoffrens liv. Endast genom att samla in kvantitativa och kvalitativa data om motiv för och former och effekter av våld mot kvinnor kommer medlemsstaterna att kunna arbeta fram effektiva åtgärder för att skydda och stödja brottsoffren. Kärnan i detta arbete är därför ett bättre skydd av de grundläggande rättigheterna för brottsoffer, och brottsoffren kommer att vara de som gynnas mest av denna omfattande förbättring i EU.

1.4.4. Prestationsindikatorer

Ange indikatorer för övervakning av framsteg och resultat.

1. Utveckling/användning av gemensamma disaggregeringar och metoder för att säkerställa jämförbarhet mellan administrativa data i hela unionen, vilka ska utvecklas i samarbete med medlemsstaterna.

2. Utformning och införande av ett verktyg för datainsamling tillsammans med riktlinjer som utfärdats av EIGE och godkänts av medlemsstaterna i full överensstämmelse med direktivet.

3. Utarbetande av riktlinjer för harmonisering och standardisering av brottsstatistik avseende våld mot kvinnor och våld i nära relationer i samarbete med berörda parter såsom Eurostat och UNODC.

4. Antal medlemsstater som bistås i insamlingen av data genom att gemensamma standarder för räkneenheter, beräkningsregler, gemensamma disaggregeringar, rapporteringsformat och klassificering av brott fastställs.

5. Antal medlemsstater som varje år kan rapportera in data om alla former av våld som omfattas av direktivet (tillgången till data).

6. Antal medlemsstater som varje år kan rapportera in data i full överensstämmelse med kraven på tillhandahållande av data i direktivet (jämförbarheten avseende data).

7. Antal medlemsstater som uppfyller Europeiska unionens standarder för rapportering av statistiska metadata varje år.

8. Antal besök på dataportalen.

1.5. Grunder för förslaget eller initiativet

1.5.1. *Krav som ska uppfyllas på kort eller lång sikt, inbegripet en detaljerad tidsplan för genomförandet av initiativet*

De främsta kraven efter det att förslaget har trätt i kraft är följande:

- Fastställd kapacitet vid EIGE (tillräcklig personal och tillräckliga ekonomiska resurser), 2025/2026⁵⁴.

- Etablerat samordningssystem för insamling av data på EU-nivå (EIGE som samordningsorgan, nätverk av forskare och dataleverantörer på medlemsstatsnivå), 2025–2026.

- Behovsinventering och upphandling av EIGE, 2025/2026.

- Överenskomna standardrutiner för datahantering, inbegripet datainsamling, inmatning och validering, stöd till standardisering av administrativa data om våld mot kvinnor, 2025–2026.

- Datainsamlingsverktyg som utformats, testats och lagrats på en lämplig onlineplattform som upprättats och förvaltas av EIGE, 2026.

- Webbaserad plattform för inlämning av data med säker dataöverföring, 2027.

- Underhåll och felsökning av den webbaserade plattformen, från och med 2027.

- Regelbundet offentliggörande och spridning av insamlad statistik via EIGE:s databas över jämställdhetsstatistik, regelbundet från och med 2027.

1.5.2. *Mervärdet av en åtgärd på unionsnivå (som kan följa av flera faktorer, t.ex. samordningsfördelar, rättssäkerhet, ökad effektivitet eller komplementaritet). Med "mervärdet i unionens intervention" i denna punkt avses det värde en åtgärd från*

⁵⁴ Det år då förpliktelseerna antas träda i kraft. Beroende på det exakta året kan den information som nämns i finansieringsöversikten för kommande år behöva anpassas.

unionens sida tillför utöver det värde som annars skulle ha skapats av enbart medlemsstaterna.

Det är bara genom att införa en skyldighet att samla in administrativa data som en standardiserad insamling av administrativa data i hela EU kan möjliggöras. Eftersom medlemsstaterna för närvarande tillämpar olika metoder för insamling av administrativa data på detta politikområde är tillgången till jämförbara data i Europa fortfarande begränsad.

EIGE:s deltagande är det mest genomförbara sättet att strukturera datainsamlingen på, eftersom denna uppgift bygger på det arbete som redan utförts av EIGE tillsammans med ett begränsat antal frivilliga medlemsstater och med en begränsad mängd data. Det utvidgar den uppgift som anges i artikel 3.1 a och 3.1 b i förordningen om inrättande av ett europeiskt jämställdhetsinstitut (nr 1922/2006) om att ”samla in, analysera och sprida relevant objektiv, jämförbar och tillförlitlig information om jämställdhet, inbegripet forskningsresultat och bästa praxis från medlemsstaterna” och ”utveckla metoder för att förbättra objektiviteten, jämförbarheten och tillförlitligheten hos uppgifterna på europeisk nivå genom att fastställa kriterier som förbättrar informationens enhetlighet samt att vid insamlingen av uppgifter beakta jämställdhetsfrågorna”. Det kommer att göra den nuvarande datainsamlingen obligatorisk och regelbunden samt utvidga dess tillämpningsområde till att omfatta alla medlemsstater.

Den utvidgade uppgiften är helt i linje med Eurostats regler och politik: att förbättra systemen för insamling av administrativa data är förenligt med Europeiska unionens strategi för modernisering av socialstatistiken, vilket sker genom att omarbeta en produktionsmetod där statistik framställs som en del av en integrerad modell.

Datainsamlingen är avgörande för övervakningen av genomförandet av det nya direktivet, som ska ske regelbundet efter dess ikraftträdande. Berörda parter som är verksamma på området datainsamling (Europarådet, Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter, även Europaparlamentet) uppmanar kommissionen å det bestämdaste att göra det möjligt att ta fram mer tillförlitliga data på området på detta sätt.

1.5.3. Erfarenheter från tidigare liknande åtgärder

Inverkan på de nationella dataregistreringssystemen kan hittills ha varit begränsad, men det arbete som EIGE har utfört sedan 2017 tillsammans med vissa frivilliga medlemsstater har lett till vissa betydande förbättringar. Deras arbete med att bedöma i synnerhet medlemsstaternas statistiska kapacitet att tillhandahålla data om tre viktiga former av våld mot kvinnor (våld i nära relationer, våldtäkt och kvinnomord) har i synnerhet bidragit till följande:

- Öka medvetenheten om vikten av att samla in och analysera data om dessa former av våld.
- Förbättra datainsamlingen och dataanalyserna i vissa medlemsstater (DE, EL).
- Utveckla nya databaser för insamling av specifika data om våld i nära relationer och integrering av olika system (insamling av administrativa data från åklagare, rättsväsende och polis) som för närvarande ger en fragmenterad bild. Detta har lett till att integrerade system har inrättats i vissa medlemsstater (PT, EL).

Det nuvarande frivilligbaserade arbetet har också belyst följande behov och viktiga förbättringsområden:

- Behovet av att utbyta god praxis och föra diskussioner med de nationella dataleverantörerna i syfte att förbättra deras system för datainsamling.
- Behovet av att samarbeta med andra byråer för att anpassa kraven på datainsamling, t.ex. Eurostat, Europarådet (GREVIO) och FN:s drog- och brottsbekämpningsbyrå.
- Vikten av tydliga definitioner och begrepp, utan genusbias, för att belysa former av denna typ av våld som fortfarande är osynliga, underrapporterade och underregistrerade.
- Behovet av kapacitetsuppbyggnad och utbildning för nationella dataleverantörer.
- Datainsamlingens betydelse för en korrekt bedömning av riskerna för upprepad viktigmisering och för att utveckla effektivare förebyggande åtgärder.

1.5.4. *Förenlighet med den fleråriga budgetramen och eventuella synergieffekter med andra relevanta instrument*

Insamling av administrativa data om våld mot kvinnor och våld i nära relationer är en avgörande del av skapandet av ett område med frihet, säkerhet och rättvisa och en central del av jämställdhetsstrategin 2020–2025. Det möjliggör unionsomfattande övervakning av förekomsten av brott som utgör våld mot kvinnor eller våld i nära relationer. Det ger ny kunskap om problemets omfattning och gör det möjligt att övervaka tendenser och utforma strategier för effektiva åtgärder mot den typen av våld.

Detta mål nämns uttryckligen i EU:s jämställdhetsstrategi, EU:s strategi för barnets rättigheter (2021–2024), EU:s strategi för brottsoffers rättigheter (2020–2025), jämlikhetsstrategin för hbtqi-personer 2020–2025, strategin för rättigheter för personer med funktionsnedsättning 2021–2030 och handlingsplanen för den europeiska pelaren för sociala rättigheter. I den tredje handlingsplanen för jämställdhet görs kampen mot genusrelaterat våld också till en av prioriteringarna i unionens yttre åtgärder. Detta förslag ingår i kommissionens arbetsprogram för 2021 och har en framträdande plats i de politiska riktlinjerna och i ordförandens tal om tillståndet i unionen både 2021 och 2022.

1.5.5. *En bedömning av de olika finansieringsalternativ som finns att tillgå, inbegripet möjligheter till omfördelning*

Kostnaderna för utvecklingen av en gemensam ram för insamling av administrativa data bör belasta unionens budget och återspeglas i budgeten för den berörda byrån – EIGE. Inom ramen för detta förslag kommer ökningen av EU:s bidrag till EIGE att finansieras genom programmet för medborgare, jämlikhet, rättigheter och värden för perioden 2025–2027. Från och med 2028 (se avsnitt 1.6) kommer dessa kostnader att bli en integrerad del av EU:s bidrag till EIGE som ska antas av budgetmyndigheten genom det årliga budgetförfarandet.

1.6. Beräknad varaktighet för och beräknade budgetkonsekvenser av förslaget eller initiativet

begränsad varaktighet

- verkan från och med [den DD/MM]ÅÅÅÅ till och med [den DD/MM]ÅÅÅÅ
- budgetkonsekvenser från och med YYYY till och med YYYY för åtagandebemyndiganden och från och med YYYY till och med YYYY för betalningsbemyndiganden.

obegränsad varaktighet

- Efter en inledande period 2025/26 - 2027
- beräknas genomförandetakten nå en stabil nivå.

1.7. Planerad metod för genomförandet⁵⁵

Direkt förvaltning som sköts av kommissionen

- av dess avdelningar, vilket också inbegriper personalen vid unionens delegationer;
- av genomförandeorgan

Delad förvaltning med medlemsstaterna

Indirekt förvaltning genom att uppgifter som ingår i budgetgenomförandet anförtros

- tredjeländer eller organ som de har utsett
- internationella organisationer och organ kopplade till dem (ange vilka)
- EIB och Europeiska investeringsfonden
- organ som avses i artiklarna 70 och 71 i budgetförordningen
- offentligrättsliga organ
- privaträttsliga organ som har anförtrotts offentliga förvaltningsuppgifter i den utsträckning som de lämnar tillräckliga ekonomiska garantier
- organ som omfattas av privaträtten i en medlemsstat, som anförtrotts genomförandeuppgifter inom ramen för ett offentlig-privat partnerskap och som lämnar tillräckliga ekonomiska garantier
- personer som anförtrotts genomförandet av särskilda åtgärder inom Gusp enligt avdelning V i fördraget om Europeiska unionen och som fastställs i den relevanta grundläggande rättsakten

⁵⁵ Närmare förklaringar av de olika metoderna för genomförande med hänvisningar till respektive bestämmelser i budgetförordningen återfinns på BudgWeb:
<https://myintracom.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

2. FÖRVALTNING

2.1. Regler om uppföljning och rapportering

Ange intervall och andra villkor för sådana åtgärder:

Det är mycket viktigt att övervaka och utvärdera datainsamlingens utveckling och funktion i enlighet med de principer som beskrivs i den gemensamma ansatsen om decentraliserade organ.

EIGE ska varje år till kommissionen, Europaparlamentet och rådet överlämna ett samlat programdokument som innehåller fleråriga och årliga arbetsprogram och resursplanering. I det samlade programdokumentet anges mål, förväntade resultat och resultatindikatorer för att övervaka uppnåendet av mål och resultat.

Så snart den utvidgade uppgifter att samla in administrativa data har inletts lämnar EIGE en rapport till Europaparlamentet och rådet med en redogörelse för hur målen avseende framför allt planering och kostnader har uppfyllts.

Två år efter driftstarten och därefter årligen ska EIGE lämna en rapport till kommissionen om hur datainsamlingen fungerar tekniskt.

Denna verksamhet kommer att utvärderas regelbundet i samband med senare utvärderingar av EIGE, som genomförs i enlighet med artikel 20 i förordning (EG) nr 1922/2006.

2.2. Förvaltnings- och kontrollsystem

2.2.1. *Motivering av den genomförandemetod, de finansieringsmekanismer, de betalningsvillkor och den kontrollstrategi som föreslås*

Med tanke på att förslaget påverkar EU:s årliga bidrag till EIGE kommer anslaget från unionens budget att genomföras genom indirekt förvaltning.

Enligt principen om sund ekonomisk förvaltning ska institutets budget genomföras i överensstämmelse med en ändamålsenlig och effektiv intern kontroll.

När det gäller efterhandskontroller omfattas institutet av följande:

Intern revision utförd av kommissionens internrevisionstjänst.

Årliga rapporter från Europeiska revisionsrätten med en revisionsförklaring om årsräkenskapernas tillförlitlighet och de underliggande transaktionernas laglighet och korrekthet.

Årlig ansvarsfrihet som beviljas av Europaparlamentet.

Eventuella utredningar som utförs av Olaf för att särskilt säkerställa att de resurser som anslås till byråerna används på ett korrekt sätt.

Ytterligare ett lager av kontroll och ansvarsskyldighet från Europeiska ombudsmannens sida.

2.2.2. *Uppgifter om identifierade risker och om det eller de interna kontrollsystem som inrättats för att begränsa riskerna*

Inga specifika risker har identifierats i detta skede.

2.2.3. *Beräkning och motivering av kontrollernas kostnadseffektivitet (dvs. förhållandet mellan kostnaden för kontrollerna och värdet av de medel som förvaltas) och en bedömning av den förväntade risken för fel (vid betalning och vid avslutande)*

Förhållandet mellan kostnaderna för kontrollerna och värdet av de förvaltade medlen rapporteras av kommissionen. Den årliga verksamhetsrapporten från GD JUST 2020 anger förhållandet till 0,74 % i indirekt förvaltning som anförtratts byråer och decentraliserade organ, däribland EIGE.

Europeiska revisionsrätten bekräftade lagligheten och korrektheten i EIGE:s årsredovisning för 2020, vilket innebär en felprocent under 2 %. Det finns inget som tyder på att felprocenten skulle öka under de kommande åren. Tillförlitligheten i räkenskaperna för 2020 bekräftas också av en kontroll utförd av en oberoende extern revisor.

2.3. **Åtgärder för att förebygga bedrägeri och oriktigheter**

Beskriv förebyggande åtgärder (befintliga eller planerade), t.ex. från strategi för bedrägeribekämpning.

Åtgärderna för att bekämpa bedrägerier och oriktigheter beskrivs bland annat i EIGE:s strategi för bedrägeribekämpning 2021–2023. EIGE deltar i det förebyggande av bedrägerier som utförs av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning och är skyldig att utan dröjsmål informera kommissionen om misstänkta bedrägerier och andra finansiella oriktigheter.

3. BERÄKNADE BUDGETKONSEKVENSER AV FÖRSLAGET ELLER INITIATIVET

3.1. Berörda rubriker i den fleråriga budgetramen och budgetrubriker i den årliga budgetens utgiftsdel

- Befintliga budgetrubriker (även kallade ”budgetposter”)

Redovisa enligt de berörda rubrikerna i den fleråriga budgetramen i nummerföljd

Rubrik i den fleråriga budgetramen	Budgetrubrik	Typ av utgifter	Bidrag			
	Nummer	Diff./Icke-diff ⁵⁶ .	från Eftaländer ⁵⁷	från kandidatländer ⁵⁸	från tredjeländer	enligt artikel 21.2 b i budgetförordningen
Rubrik 2:	07.100500 Europeiska jämställdhetsinstitutet	Diff.	NEJ	NEJ	NEJ	NEJ
Rubrik 2:	07.0603 - Daphne	Diff.	NEJ	JA	NEJ	NEJ

- Nya budgetrubriker som föreslås

Redovisa enligt de berörda rubrikerna i den fleråriga budgetramen i nummerföljd

Rubrik i den fleråriga budgetramen	Budgetrubrik	Typ av anslag	Bidrag			
	Nummer	Diff./Icke-diff.	från Eftaländer	från kandidatländer	från tredjeländer	enligt artikel 21.2 b i budgetförordningen
	[XX.YY.YY.YY]		JA/NEJ	JA/NEJ	JA/NEJ	JA/NEJ

⁵⁶ Diff. = differentierade anslag / Icke-diff. = icke-differentierade anslag.

⁵⁷ Efta: Europeiska frihandelssammanslutningen.

⁵⁸ Kandidatländer och i förekommande fall potentiella kandidatländer i västra Balkan.

3.2. Förslagets beräknade budgetkonsekvenser på anslagen

3.2.1. Sammanfattning av beräknad inverkan på driftsanslagen

- Förslaget/initiativet kräver inte att driftsanslag tas i anspråk
- Förslaget/initiativet kräver att driftsanslag tas i anspråk enligt följande:

Miljoner euro (avrundat till tre decimaler)

Miljoner euro (avrundat till tre decimaler)

Rubrik i den fleråriga budgetramen	Nummer	Rubrik 2: Sammanhållning, resiliens och värden
---	--------	--

Byrå: EIGE			År	År	År	För in så många år som behövs för att redovisa varaktigheten för inverkan på resursanvändningen (jfr punkt 1.6)	TOTALT
			n ⁵⁹	n+1	n+2		
Avdelning 1: Personalkostnader ⁶⁰	Åtaganden	(1)	0 200	0 200	0 200		0 600
	Betalningar	(2)	0 200	0 200	0 200		0 600
Avdelning 2: Infrastruktur och administrativa utgifter	Åtaganden	(1a)	0 050	0 250	0 050		0 350
	Betalningar	(2 a)	0 050	0 250	0 050		0 350
Avdelning 3: Driftskostnader	Åtaganden	(3 a)	0,500⁶¹	0,500⁶²	0,500⁶³		1 500

⁵⁹ Verksamheten antas inledas 2025/2026 (beroende på när direktivet träder i kraft) och har inget slutdatum.

Uppskattningen för de följande åren är densamma, med beaktande av korrigeringskoefficienten och löneökningen för avdelning 1, inflationen för avdelningarna 2 och 3.

⁶⁰ Personalkostnader enligt byråns (dvs. förväntade faktiska kostnader/inte genomsnittliga standardkostnader).

⁶¹ Uppskattning baserad på liknande projekt; beroende på marknadspriser.

⁶² Uppskattning baserad på liknande projekt; beroende på marknadspriser.

⁶³ Uppskattning baserad på liknande projekt; beroende på marknadspriser.

	Betalningar	(3b)	0 500	0 500	0 500			1 500
TOTALA anslag för EIGE	Åtaganden	=1+1a +3a	0 750	0 950	0 750			2 450
	Betalningar	=2+2a +3b	0 750	0 950	0 750			2 450

Rubrik i den fleråriga budgetramen	7	”Administrativa utgifter”
---	----------	---------------------------

Miljoner euro (avrundat till tre decimaler)

	År n	År n+1	År n+2	År n+3	För in så många år som behövs för att redovisa varaktigheten för inverkan på resursanvändningen (jfr punkt 1.6)	TOTALT
GD: <.....>						
• Personalresurser						
• Övriga administrativa utgifter						
GD TOTALT <.....>	Anslag					

TOTALA anslag för RUBRIK 7 i den fleråriga budgetramen	(summa åtaganden = summa betalningar)							
---	--	--	--	--	--	--	--	--

Miljoner euro (avrundat till tre decimaler)

TOTALA anslag under RUBRIKERNÄ 1-7 i den fleråriga budgetramen	Åtaganden	År n ⁶⁴	År n+1	År n+2	År n+3	För in så många år som behövs för att redovisa varaktigheten för inverkan på resursanvändningen (jfr punkt 1.6)			TOTALT
		Betalningar							

3.2.2. Beräknad inverkan på EIGE:s anslag

Åtagandebemyndiganden i miljoner euro (avrundat till tre decimaler)

Mål- och resultatbete ckning	↓	Typ ⁶⁵	Ge no ms nit tli ga ko stn ad er	År n	År n+1	År n+2	År n+3	För in så många år som behövs för att redovisa varaktigheten för inverkan på resursanvändningen (jfr punkt 1.6)								TOTALT			
				OUTPUT															
				Antal	Kostn.	Antal	Kostn.	Antal	Kostn.	Antal	Kostn.	Antal	Kostn.	Antal	Kostn.	Antal	Kostn.	Totalt antal	Total kostnad
SPEIFIKT MÅL NR 1 ⁶⁶ Utveckla uppdelningar och metoder i samarbete med medlemsstaterna för att säkerställa jämförbarhet mellan																			

⁶⁴ Med år n avses det år då förslaget eller initiativet ska börja genomföras. Ersätt "n" med det förväntade första genomförandeåret (till exempel 2021). Detsamma för följande år.

⁶⁵ Output som ska anges är de produkter eller tjänster som levererats (t.ex. antal studentutbyten som har finansierats eller antal kilometer väg som har byggts).

⁶⁶ Mål som redovisats under punkt 1.4.2: "Specifikt/specifika mål...".

administrativa data i hela unionen																	
- Output	Utveckla ett verktyg för uppdelning av data			0 071		0 071		0 071									
- Output	Utveckla metoder för datajämförbarhet			0 071		0 071		0 071									
Delsumma för specifikt mål nr 1				0 142		0 142		0 142									
SPEIFIKT MÅL NR 2 Stödja medlemsstaterna i insamlingen av data genom att fastställa gemensamma standarder för räkneenheter, beräkningsregler, gemensamma uppdelningar, rapporteringsformat och klassificering av brott.																	
- Output	Rapporteringsformat som integrerats i plattformen och genomförts av medlemsstaterna			0 071		0 071		0 071									
	Operativa förfaranden som antagits av alla EU:s medlemsstater			0 071		0 071		0 071									
	Relevant data som EIGE på ett säkert sätt mottagit från medlemsstaterna			0 071		0 071		0 071									

	Data som överförs på ett strukturerat, halvautomatiserat sätt			0 071		0 071		0 071										
	Data som gjorts tillgängliga för allmänheten på nätet och som uppfyller kraven när det gäller GDPR			0 074		0 074		0 074										
Delsumma för specifikt mål nr 2				0 358		0 358		0 358										
Total kostnad				0 500		0 500		0 500										

3.2.3. Beräknad inverkan på EIGE:s personalresurser

- Förslaget/initiativet kräver inte att anslag av administrativ natur tas i anspråk
- Förslaget/initiativet kräver att anslag av administrativ natur tas i anspråk enligt följande:
- Miljoner euro (avrundat till tre decimaler)

	År n ⁶⁷	År n+1	År n+2	År n+3	För in så många år som behövs för att redovisa varaktigheten för inverkan på resursanvändningen (jfr punkt 1.6)	TOTALT
--	-----------------------	-----------	-----------	-----------	---	--------

–

Tillfälligt anställda (AD-tjänster) ⁶⁸	0 070	0 070	0 070				
Tillfälligt anställda (AST-tjänster)							
Kontraktanställda ⁶⁹	0 130	0 130	0 130				
Utstationerade nationella experter							

–

TOTALT							
---------------	--	--	--	--	--	--	--

–

- Personalbehov (heltidsekvivalenter):

	År n ⁷⁰	År n+1	År n+2	År n+3	För in så många år som behövs för att redovisa varaktigheten för inverkan på resursanvändningen (jfr punkt 1.6)	TOTALT
--	-----------------------	-----------	-----------	-----------	---	--------

–

Tillfälligt anställda (AD-tjänster)	1	1	1				
Tillfälligt anställda (AST-tjänster)							
Kontraktanställda	2	2	2				

⁶⁷ Verksamheten antas inledas 2025/2026 (beroende på när direktivet träder i kraft) och har inget slutdatum.

⁶⁸ Personalkostnader enligt byråns (dvs. förväntade faktiska kostnader/inte genomsnittliga standardkostnader).

⁶⁹ Personalkostnader enligt byråns (dvs. förväntade faktiska kostnader/inte genomsnittliga standardkostnader).

⁷⁰ Verksamheten antas inledas 2025/2026 (beroende på när direktivet träder i kraft) och har inget slutdatum.

Utstationerade nationella experter								
---------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--

—

TOTALT								
---------------	--	--	--	--	--	--	--	--

3.2.3.1. Beräknat personalbehov

- Förslaget/initiativet kräver inte att personalresurser tas i anspråk
- Förslaget/initiativet kräver att personalresurser tas i anspråk enligt följande:

Beräkningarna ska anges i heltidsekvivalenter

	År n	År n+1	År n+2	År n+3	För in så många år som behövs för att redovisa varaktigheten för inverkan på resursanvändningen (jfr punkt 1.6)		
• Tjänster som tas upp i tjänsteförteckningen (tjänstemän och tillfälligt anställda)							
20 01 02 01 (vid huvudkontoret eller vid kommissionens kontor i medlemsstaterna)							
20 01 02 03 (vid delegationer)							
01 01 01 01 (indirekta forskningsåtgärder)							
01 01 01 11 (direkta forskningsåtgärder)							
Annan budgetrubrik (ange vilken)							
• Extern personal (i heltidsekvivalenter)⁷¹							
20 02 01 (kontraktanställda, nationella experter och vikarier finansierade genom ramanslaget)							
20 02 03 (kontraktanställda, lokalanställda, nationella experter, vikarier och unga experter som tjänstgör vid delegationerna)							
XX 01 xx yy zz ⁷²	- vid huvudkontoret						
	- vid delegationer						
01 01 01 02 (kontraktanställda, nationella experter och vikarier som arbetar med indirekta forskningsåtgärder)							
01 01 01 12 (kontraktanställda, vikarier och nationella experter som arbetar med direkta forskningsåtgärder)							
Annan budgetrubrik (ange vilken)							
TOTALT							

XX motsvarar det politikområde eller den avdelning i budgeten som avses.

Personalbehoven ska täckas med personal inom generaldirektoratet vilka redan har avdelats för förvaltningen av åtgärden i fråga, eller genom en omfördelning av personal inom generaldirektoratet, om så krävs kompletterad med ytterligare resurser som kan tilldelas det förvaltande generaldirektoratet som ett led i det årliga förfarandet för tilldelning av anslag och med hänsyn tagen till begränsningar i fråga om budgetmedel.

Beskrivning av arbetsuppgifter:

Tjänstemän och tillfälligt anställda	
Extern personal	

⁷¹ [Denna fotnot förklarar vissa initialförkortningar som inte används i den svenska versionen].

⁷² Särskilt tak för finansiering av extern personal genom driftsanslag (tidigare s.k. BA-poster).

3.2.4. Förenlighet med den gällande fleråriga budgetramen

- Förslaget/initiativet är förenligt med den gällande fleråriga budgetramen
- Förslaget/initiativet kräver omfördelningar under den berörda rubriken i den fleråriga budgetramen

Förslaget kräver omfördelningar under den berörda rubriken i den fleråriga budgetramen. Källan till omfördelning är programmet för medborgare, jämlikhet, rättigheter och värden – Daphnedelen (07.0603) för att öka EIGE:s budgetpost (07.1005) för perioden 2025–2027.

- Förslaget/initiativet förutsätter att flexibilitetsmekanismen utnyttjas eller att den fleråriga budgetramen revideras⁷³.

Beskriv behovet av sådana åtgärder, och ange berörda rubriker i budgetramen, budgetrubriker i den årliga budgeten samt de motsvarande beloppen.

3.2.5. Bidrag från tredje part

Förslaget/initiativet:

- innehåller inga bestämmelser om samfinansiering från tredje parter
- innehåller bestämmelser om samfinansiering från tredje parter enligt följande uppskattning:

Anslag i miljoner euro (avrundat till tre decimaler)

	År n ⁷⁴	År n+1	År n+2	År n+3	För in så många år som behövs för att redovisa varaktigheten för inverkan på resursanvändningen (jfr punkt 1.6)			Totalt
Ange vilket organ som deltar i samfinansieringen								
TOTALA anslag som tillförs genom samfinansiering								

⁷³ Se artiklarna 12 och 13 i rådets förordning (EU, Euratom) nr 2093/2020 av den 17 december 2020 om den fleråriga budgetramen för 2021–2027.

⁷⁴ Med år n avses det år då förslaget eller initiativet ska börja genomföras. Ersätt ”n” med det förväntade första genomförandeåret (till exempel 2021). Detsamma för följande år.

3.3. Beräknad inverkan på inkomsterna

- Förslaget/initiativet påverkar inte budgetens inkomstsida.
- Förslaget/initiativet påverkar inkomsterna på följande sätt:
 - Påverkan på egna medel
 - Påverkan på andra inkomster
 - Ange om inkomsterna har avsatts för utgiftsposter

Miljoner euro (avrundat till tre decimaler)

Budgetrubrik i den årliga budgetens inkomstdel:	Belopp som förts in för det innevarande budgetåret	Förslagets/initiativets inverkan på inkomsterna ⁷⁵					För in så många år som behövs för att redovisa varaktigheten för inverkan på resursanvändningen (jfr punkt 1.6)	
		År n	År n+1	År n+2	År n+3			
Artikel								

För inkomster avsatta för särskilda ändamål, ange vilka budgetrubriker i utgiftsdelen som berörs.

Övriga anmärkningar (t.ex. vilken metod/formel som har använts för att beräkna inverkan på inkomsterna eller andra relevanta uppgifter).

⁷⁵ Vad gäller traditionella egna medel (tullar, sockeravgifter) ska nettobeloppen anges, dvs. bruttobeloppen minus 20 % avdrag för uppbördskostnader.